

Progress Book

Osa Stora Enson
vuosikertomusta 2015

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Konsernihallinnoinnin
pääperiaatteet

Hallitus

Johtoryhmä

Avainluvut

Tilintarkastuskertomus

Tietoja osakkeenomistajille

Progress Book

Osa Stora Enson vuosikertomusta 2015

storaenso

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Kaikki, mikä tänään valmistetaan uusiutumattomista materiaaleista, voidaan huomenna valmistaa puusta.

Stora Enson vuosikertomus 2015 koostuu neljästä raportista: Progress Book, Financial Report, Sustainability Report ja Corporate Governance Report. Kaikki raportit ovat saatavilla: storaenso.com/annualreport.

PROGRESS BOOK kertoo Stora Enson strategiasta, arvonluonnista ja työmme edistymisestä. Julkaisu on saatavana englanniksi, suomeksi ja ruotsiksi.

SUSTAINABILITY REPORT kertoo Stora Enson toiminnan vastuullisuudesta Global Reporting Initiative (GRI) G4 -ohjeistuksen mukaisesti.

FINANCIAL REPORT sisältää kuvauksen Stora Ensosta pääomamarkkinoilla, tiivistelmän vastuullisuustyöstämme sekä tilintarkastetun toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen liitetietoineen.

CORPORATE GOVERNANCE REPORT sisältää Stora Enson konsernihallinnoinnin periaatteet ja käytännöt sekä toimenpiteet vuonna 2015.

Stora Enso lyhyesti

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Kuinka luomme arvoa

Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit

Strategia

Innovaatiot

Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enso veronmaksajana

Riskienhallinta

Konsernihallinnon
pääperiaatteet

Hallitus

Johtoryhmä

Avainluvut

Tilintarkastuskertomus

Tietoja osakkeenomistajille

92 % liikeloksestamme vuonna 2015
tuli kasvuliiketoiminnoista.

[Divisioonat, sivu 24](#)

Muutos uusiutuvien materiaalien
kasvuyhtiöksi jatkuu.

[Strategia, sivu 14](#)

Puukuitu antaa mahdollisuuksia
uusien tuotteiden innovointiin.

[Innovaatiot, sivu 21](#)

**Hyödynnämme puu- ja biomassa-
osaamistamme vastataksemme asiakkaiden
ja kuluttajien vaatimuksiin muuttuvassa
maailmassa ja edistääksemme
luonnonvarojen kestäväää käyttöä.**

Henkilöstökysely osoittaa
kehitystä johtajuudessa.

[Henkilöstö ja johtajuus, sivu 56](#)

Vuonna 2015 maksettiin yli miljardi
euroa veroina julkiselle sektorille.

[Verojalanjälki, sivu 60](#)

- 2 Stora Enso lyhyesti
- 4 Stora Enso maailmanlaajuisesti
- 6 Kuinka luomme arvoa
- 8 Toimitusjohtajan katsaus
- 12 Megatrendit
- 14 Strategia
- 21 Innovaatiot
- 24 Divisioonat
- 26 Consumer Board
- 32 Packaging Solutions
- 38 Biomaterials
- 44 Wood Products
- 50 Paper
- 56 Henkilöstö ja johtajuus
- 60 Stora Enso veronmaksajana
- 64 Riskienhallinta
- 68 Konsernihallinnon pääperiaatteet
- 74 Hallitus
- 76 Johtoryhmä
- 78 Avainluvut
- 82 Tilintarkastuskertomus
- 83 Tietoja osakkeenomistajille

Stora Enso

Stora Enso on pakkaus-, biomateriaali-, puutuote- ja paperiteollisuuden uusiutuvien tuotteiden maailmanlaajuinen toimittaja. Pääasiallisia asiakkaitamme ovat kustantajat, jälleenmyyjät, brändin omistajat, paperin ja kartongin tuottajat, painotalot, tukkurit, paperinjalostajat sekä rakennus- ja puusepänteollisuuden yritykset.

Tavoitteenamme on korvata uusiutumattomat materiaalit innovoimalla ja kehittämällä uusia puuhun ja muihin uusiutuviin materiaaleihin perustuvia tuotteita ja palveluja. Uskomme, että kaikki, mikä tänään valmistetaan uusiutumattomista materiaaleista, voidaan huomenna valmistaa puusta. Keskitymme kuitupohjaisiin pakkaustuotteisiin, puuviljelmiltä saatavaan selluun, biomateriaali-innovaatioihin ja kestäviin rakennusratkaisuihin.

Konsernin palveluksessa on noin 26 000 henkilöä noin 35 maassa. Stora Enson osakkeet noteerataan Helsingin ja Tukholman arvopaperipörsseissä. Vuonna 2015 liikevaihtomme oli 10,0 miljardia euroa ja operatiivinen liiketuloksemme 915 miljoonaa euroa.

Stora Enso hyödyntää ja kehittää osaamistaan uusiutuvien raaka-aineiden käytössä vastatakseen asiakkaiden tarpeisiin sekä raaka-aineisiin liittyviin maailmanlaajuisiin haasteisiin. Tuotteemme tarjoavat ilmastoystävällisen vaihtoehdon ja pienemmän hiilijalanjäljen verrattuna moniin kilpaileviin tuotteisiin, jotka on valmistettu uusiutumattomista materiaaleista.

Vastuullisuus – toimiminen ihmisten ja planeettamme hyväksi – on ajattelumme perusta ja kaiken liiketoimintamme lähtökohta.

Liikevaihto, miljardia euroa

Operatiivinen liiketulos, miljoonaa euroa

Divisioonat

Biomaterials-divisioona tarjoaa laajan valikoiman sellulaatuja paperin, kartongin, pehmapapereiden sekä tekstiilien ja hygieniatuotteiden valmistukseen. Kehitämme myös uusia, innovatiivisia tapoja maksimoida puusta ja muista lignoselluloosa-biomassoista saatava arvo. Sokereilla ja ligniinillä on sovellusmahdollisuuksia erikoiskemikaaliteollisuudessa, rakennusalalla, hygieniatuotteissa ja elintarviketeollisuudessa. Meillä on toimintaa ympäri maailmaa Brasiliassa, Suomessa, Laosissa, Ruotsissa, Uruguayssa ja Yhdysvalloissa.

Avainluvut

Milj. euroa	2015	2014	2013 ¹	Muutos % 2015–2014
Liikevaihto	10 040	10 213	10 563	-1,7 %
Operatiivinen EBITDA	1 352	1 269	1 090	6,5 %
Operatiivinen liike-tulos	915	810	578	13,0 %
Operatiivinen liike-tulosprosentti	9,1 %	7,9 %	5,5 %	
Liike-tulos (IFRS)	1 059	400	50	164,8 %
Tilikauden tulos	783	90	-71	n/m
Korolliset nettovelat	3 240	3 274	3 191	-1,0 %
Operatiivinen ROCE	10,6 %	9,5 %	6,5 %	
Tulos/osake (perus), euroa	1,02	0,13	-0,07	
Velkaantumisaste	0,60	0,65	0,61	

¹ Vuoden 2013 vertailukausia koskevat tiedot on oikaistu uusien IFRS-raportointistandardien käyttöönoton jälkeen.

Consumer Board

-divisioona tarjoaa ja kehittää kuluttajapakkauskartonkeja paino- ja pakkaussovelluksiin. Laaja kartonki- ja päällystevalikoima soveltuu moniin pakkauskonsepteihin ja pakkausten optimointiin, kuten nestepakkauksiin sekä elintarvikkeiden, lääkkeiden ja ylellisyystuotteiden pakkauksiin. Palvelemme brändien omistajia ympäri maailmaa ja vastaamme kasvavaan kysyntään laajentamalla liiketoimintaamme Kiinan sekä Aasian ja Tyynenmeren alueen kaltaisille kasvumarkkinoille.

Wood Products

-divisioona tarjoaa monipuolisia puupohjaisia ratkaisuja rakentamisen ja asumisen tarpeisiin. Tuotevalikoimamme kattaa kaikki kaupunkirakentamisen osa-alueet, kuten muun muassa massiivipuulementit ja asuntomoduulit, puukomponentit ja pelletit. Tarjoamme myös laajan sahatavaravaliokiman. Pääasiallisia asiakkaitamme ovat jälleenmyyjät ja tukkukauppiat sekä yritykset, jotka toimivat esimerkiksi rakennus- ja puusepänteollisuudessa. Wood Products toimii maailmanlaajuisesti, ja sillä on yli 20 tuotantolaitosta Euroopassa.

Packaging Solutions

-divisioona kehittää kuitupohjaisia pakkauskartonkeja ja toimii arvoketjun kaikissa vaiheissa selluntuotannosta sekä materiaalien ja pakkausten valmistuksesta aina kierrätykseen. Ratkaisujemme avulla jatkojalostajat, brändin omistajat ja jälleenmyyjät pystyvät optimoimaan suorituskykyä, alentamaan kokonaiskustannuksia ja kasvattamaan liikevaihtoa.

Paper

-divisioona tarjoaa eturivin paperiratkaisuja painetun median ja toimistojen tarpeisiin. Laajassa valikoimassa on sekä kierrätys- että ensikuidusta valmistettuja papereita. Pääasiallisia asiakkaitamme ovat kustantajat, jälleenmyyjät, painotalot, tukkurit, jatkojalostajat ja toimistotarvikkeiden toimittajat. Tehtaamme sijaitsevat pääasiassa Euroopassa, mutta tuotantoa on myös Kiinassa. Kolme tehtaista valmistaa paperia sataprosenttisesti kierrätyskuidusta.

Operatiivinen liike-tulos koostuu segmenttien liike-tuloksesta ilman kertaluonteisia eräjä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liike-tuloksesta ilman kertaluonteisia eräjä ja käyvän arvon muutoksia. Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät, synteettiset optiot netotettuina toteutuneilla ja avoimilla suojauksilla, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä.

Kertaluonteiset erät ovat poikkeuksellisia eräjä, jotka eivät liity tavanomaiseen liiketoimintaan. Tyypillisimpiä kertaluonteisia eräjä ovat omaisuuden myyntivoitot, ylimääräiset omaisuusarvojen arvonalentumiset tai arvonalentumisten peruutukset, toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvat varaukset ja sakot. Yksittäinen kertaluonteinen erä ilmoitetaan normaalisti erikseen, mikäli sen tulosvaikutus on yli sentin osakkeelta.

STORA ENSO MAAILMANLAAJUISESTI

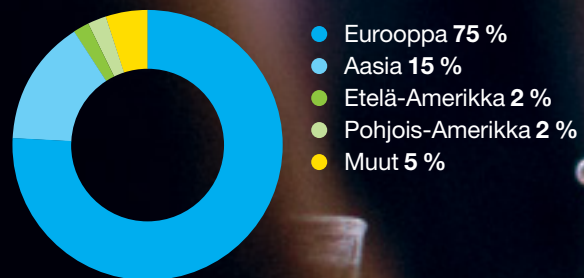
Palvelua ympäri maailmaa

Stora Enso toimii maailmanlaajuisesti hyödyntäen osaamista uusiutuviissa materiaaleissa ja luoden arvoa pakkaus-, sellu-, paperi-, ja puuratkaisuissa. Yhdistämme globaalit resurssit paikalliseen läsnäoloon, palveluun ja vastuuseen.

Liikevaihto alkuperän mukaan

Liikevaihto kohteen mukaan

Hankinnat alueittain

Henkilöstö alueittain

STORA ENSO MAAILMANLAAJUISESTI

Etelä-Amerikka

BRASILIA

Latinalaisesta Amerikasta on muodostunut Stora Ensolle strategisesti tärkeä alue kustannustehokkaan puuviljelmäperäisen sellun ansiosta. Omistamme Brasiliassa 50 % Veracel Celulosen sellutehtaasta. Osuutemme eukalyptussellusta käytetään pääasiassa Euroopan paperi- ja kartonkitehtailamme. Stora Enso omistaa myös maata, josta noin puolelle on istutettu eukalyptuspuuta. Suojelemme puuviljelmiämme ympäröivien maa-alueiden monimuotoisuutta elvyttämällä atlanttista sademetsää. Stora Enso on ilmoittanut aikeistaan myydä Arapotin paperitehdas vuoden 2016 alussa.

Biomaterials, Paper

Henkilöstömäärä **710**

URUGUAY

Stora Enson ja Araucon yhteisyritys Montes del Platan sellutehdas aloitti toimintansa vuonna 2014, ja vuonna 2015 se saavutti täyden tuotantokapasiteetin. Stora Enson osuus myydään lähes kokonaan markkinaselluna pääasiassa Eurooppaan ja Aasiaan. Omistamme Uruguayssa myös laajoja maa-alueita. Paikalliset maanviljelijät käyttävät puuviljelmiämme laidunmaana maanvuokrausjärjestelmien kautta.

Biomaterials

Henkilöstömäärä **330**

Yhdysvallat

Stora Ensolla on Danvillessä pilottitehdas, jossa kehitetään erotustekniikoita biomassan muuntamiseksi pitkälle jalostetuiksi sokereiksi ja ligniiniksi. Racelandiin Louisianaan on rakenteilla koe- ja markkinakehitystehdas. Uusien tekniikoiden avulla eri teollisuudenaloille voidaan kehittää kestäviä vaihtoehtoja uusiutumattomille ratkaisuille.

Biomaterials

Henkilöstömäärä **50**

Eurooppa

Stora Enson pääkonttori sijaitsee Helsingissä. Suurin osa Stora Enson myynnistä ja toiminnoista tapahtuu Euroopassa, jossa olemme johtava kartongin, sellun ja paperin tuottaja. Vuonna 2015 Stora Enso avasi kaksi uutta innovaatiokeskusta, yhden Suomeen ja yhden Ruotsiin. Hankimme suurimman osan pääraaka-aineestamme, puusta, Pohjois-Euroopasta yksityisiltä metsänomistajilta ja yhteisyrityksiltämme Bergvik Skogilta ja Tornatorilta.

Consumer Board, Packaging Solutions, Biomaterials, Wood Products, Paper

Henkilöstömäärä

Suomi	6 600
Ruotsi	5 000
Saksa	1 700
Puola	1 900
Muut Euroopan maat	3 900

Venäjä

Toimintomme Venäjällä käsittävät kolme pakkaustehdasta, kaksi sahaa ja puunhankintatoimintaa. Vastuullisuustyömme keskittyy metsäsertifioinnin sekä työterveyden ja -turvallisuuden edistämiseen.

Wood Products, Packaging Solutions

Henkilöstömäärä **1 100**

Aasia

KIINA

Stora Enson tuotteiden, erityisesti kuluttajapakkauskartongin, kysyntä kasvaa nopeasti Kiinassa. Kahden paperitehtaan lisäksi Stora Enso omistaa Kiinassa tuotanto- ja jakeluyksiköitä. Rakennamme parhaillaan kuluttajapakkauskartonkitehdasta Beihaihin Guangxin alueelle, jossa toimintoihimme kuuluu myös eukalyptusviljelmiä.

Consumer Board, Packaging Solutions, Paper

Henkilöstömäärä **5 100**

PAKISTAN

Stora Ensolla on 35 %:n omistusosuus yhteisyrityksessä Pakistanissa. Bulleh Shah Packaging valmistaa aaltopahvipakkauksia, kuluttajapakkauskartonkia, aaltopahvin raaka-ainetta ja paperia Pakistanin tekstiili-, meijeri- ja elintarvike- sekä elektroniikkateollisuudelle. Vastuullisuustyössä keskitymme yhteisöjen sitouttamiseen sekä erityisesti ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien edistämiseen muun muassa toimittajien auditoinnin ja kouluttamisen kautta.

Consumer Board

LAOS

Stora Ensolla on Laosissa koepuuviljelmiä, jossa puuviljely yhdistyy elintarviketuotantoon. Vastuullisuustyöhömme kuuluvat yhteisöjen sitouttaminen ja kyläläisten auttaminen luomalla turvallista viljelysmaata.

Biomaterials

Henkilöstömäärä **140**

KUINKA LUOMME ARVOA

Kuinka luomme arvoa uusiutuvien materiaalien yhtiönä

Panos

Luonnonvarat

- Metsät ja puuviljelmät
- 36,2 milj. m³ puuraaka-ainetta
- Sellun ja paperin uusiokäyttö
- Polttoainetta 149 000 (TJ), josta biomassaa 81 %
- Sähkönkulutus 13,4 TWh, josta 38 % tuotettu itse
- Vedenkulutus 2,1 m³/tuotettu tonni

Henkilöstö

- 26 000 työntekijää
- Henkilöstön vaihtuvuus 17,9 %

Rahoitus

- Velka/pääoma 0,60
- Sijoitettu pääoma 8 753 milj. euroa
- Investoinnit 989 milj. euroa

Tuotanto

- Yli 70 tuotantolaitosta noin 20 maassa
- Vahva hankintaverkosto

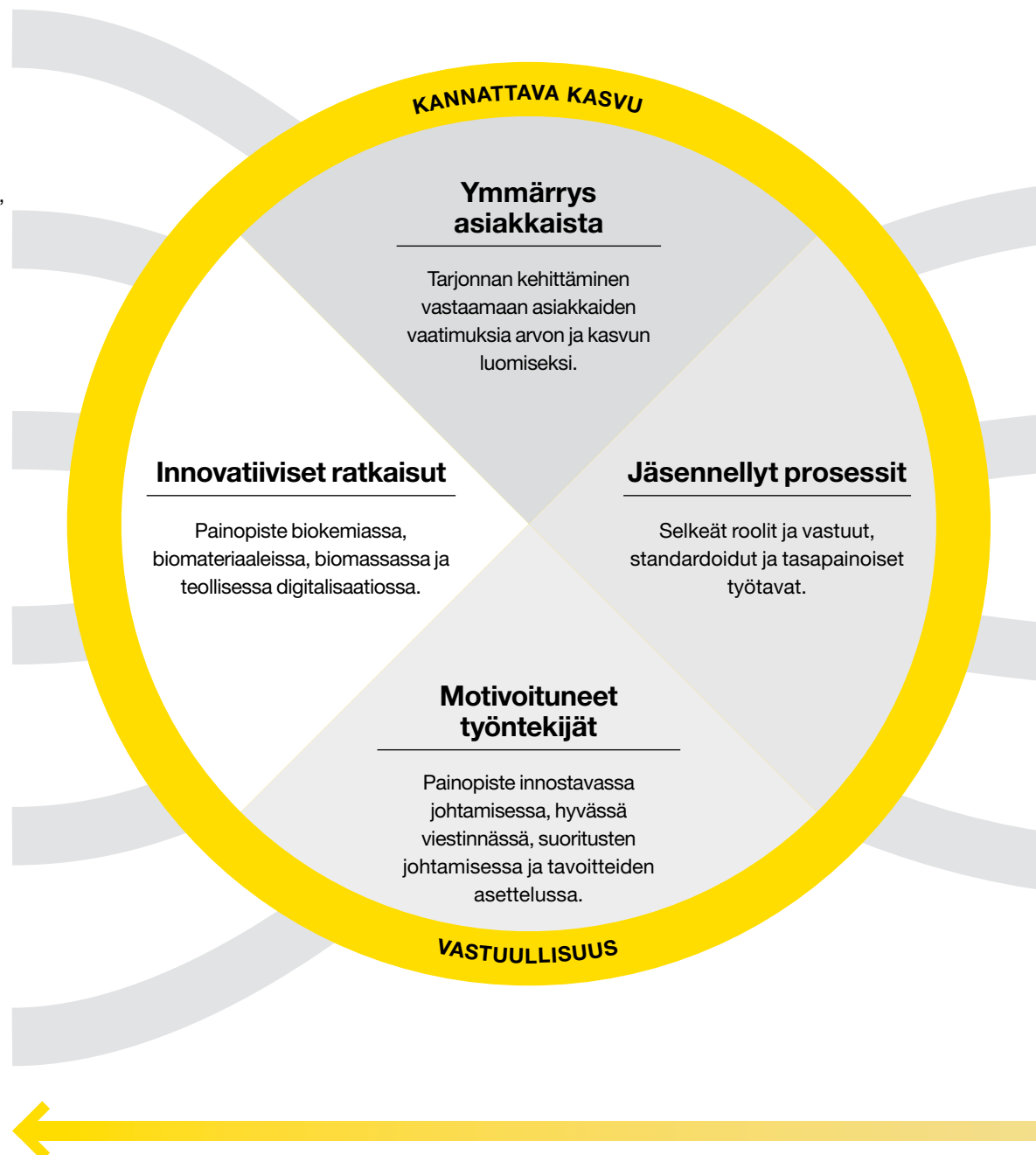
Immateriaalioikeudet

- Patentit, brändi, osaaminen
- Palvelukonseptit

Ulkoiset suhteet

- Turvallisuus
- Yhteisö- ja sidosryhmäsuhteet
- Kumppanit ja alihankkijat

Liiketoimintamalli

CO₂: Puut sitovat hiilidioksidia ja toimivat hiilinieluna, samoin kuin puupohjaiset tuotteet.

KUINKA LUOMME ARVOA

Tuotos

Tuotteet

- Pakkaukset
- Biomateriaalit
- Puutuotteet
- Paperi

Sivutuotteet

- Sähkö, lämpö, höyry
- Jätteiden ja sivutuotteiden uudelleenkäyttö
- Mäntyöljy, sahanpuru, tuhka

Palvelut

- DesignStudiot
- Tekninen asiakaspalvelu
- Metsänhoito
- Rakennuspalvelut

Päästöt

- Hiilidioksidi, rikin ja typen oksidit
- Kaatopaikkajäte
- Prosessivesi

Vaikutukset

Rahoitus

ROCE
10,6 %

Sidosryhmä	Arvo (milj. euroa)	2015	2014
Asiakkaat	Liikevaihto	10 040	10 213
Toimittajat	Maksut	6 978	7 183
	Investointimaksut ¹	956	787
Työntekijät	Palkat ja edut	1 313	1 383
Luotonantajat	Korot	186	211
Julkinen sektori	Suorat ja välilliset verot ²	1 215	1 148
Yhteisöt	Lahjoitukset, yhteisörahastot, sponsorointi ³	4	3
Osakkeenomistajat	Osingot ¹	237	237

¹ Maksettu sidosryhmille (kassavirtalaskelma)

² Lisätietoa Stora Enson verojalanjäljestä sivuilla 60–63.

³ Ei sisällä toimintoja Montes del Platassa ja Veracelissa

Sosiaalinen

- Epäsuorat ja suorat työpaikat
- Ihmisoikeusvaikutukset
- Arvonluominen paikallisyhteisöissä
- 11,0 tapaturmaa (TRI) milj. työtuntia kohti
- 4,7 poissaoloon johtanutta tapaturmaa (LTA) milj. työtuntia kohti
- 90 % hankintakustannuksista eettisten ohjeiden piirissä
- Vastuullisen energian tarjoaminen ympäröiville yhteisöille

Ympäristö

- Hiilidioksidipäästöt vaikuttavat ilmaston lämpenemiseen, mutta biomassasta saatavan energian käyttö vähentää vaikutusta
- Puut ja tuotteet sitovat hiiltä
- Uusiutumattomien materiaalien korvaaminen uusiutuvilla
- Kierrätyksen lisääminen (kierrätyskuidun hyödyntämisaste 24 %)
- 98 % jätteistä ja tuotannon sivutuotteista kierrätetään
- Kestävän metsänhoidon edistäminen (metsäsertifiointi kattaa 90 % yhtiön omasta tai hallinnoimasta maa-alasta)

Kierrätys: Tuotteemme ovat kierrätettävissä uusiutuvaksi raaka-aineeksi.

Muutos on käynnissä

Stora Enso on ottanut suuria askeleita muutosmatkalla uusiutuvien materiaalien kasvuyhtiöksi. Vastuulliseen metsänhoitoon perustuvia ratkaisuja tarvitaan ympäri maailmaa enemmän kuin koskaan. Puukuidun hyödyntämiseen etsitään jatkuvasti uusia innovaatioita. Oman alansa maailmanlaajuisena markkinajohtajana Stora Ensollla on erinomaiset mahdollisuudet hyödyntää tätä kehitystä.

Karl-Henrik Sundström
Stora Enson toimitusjohtaja

Megatrendit siivittävät uusiutuvien ratkaisujen kysyntää

Väestönkasvu, kaupungistuminen, digitalisaatio, elämäntyylin muutokset, ilmaston lämpeneminen, keskiluokan kasvu ja ekotietoisuus ovat suurimpia liiketoimintaamme sekä asiakkaisiin ja heidän loppuasiakkaisiinsa vaikuttavia trendejä. Koska uusiutuvat materiaalit ovat toimintamme perusta, olemme ainutlaatuisessa asemassa vastaamaan muuttuvan liiketoimintaympäristön uusiin ja kasvaviin vaatimuksiin.

Esimerkiksi ympäristötietoisuuden lisääntyminen edistää pakkausratkaisuinnovaatiota ja vaihtoehtoisia ratkaisuja muovi- ja alumiinipakkauksille. Kasvavilla markkinoilla on nähtävissä elämäntyylin muutos, ja keskiluokan kasvu lisää muun muassa valmispakattujen aterioiden kysyntää. Pakkausliiketoimintamme hyötyy myös suuresti digitalisaation mahdollistamasta verkkokaupan kasvusta. Biomaterials-liiketoiminta tarjoaa monia mahdollisuuksia hyödyntää puusta saatavaa biomassaa ja kehittää uusia kestäviä tuotteita ja ratkaisuja, joilla voidaan vastata vastuullisten ratkaisujen kasvavaan kysyntään kuluttajamarkkinoilla. Stora Enso etsii uusia hyödyntämismahdollisuuksia biokemikaaleista, biopäällysteistä ja komposiittimateriaaleista.

Wood Products -liiketoiminta hyötyy väestönkasvusta ja kaupungistumisesta, keskiluokan kasvusta sekä ympäristötietoisuuden lisääntymisestä, jotka kaikki edistävät vastuullista elämäntapaa tukevien ratkaisujen kysyntää. Puuta voidaan käyttää rakentamisessa monella tavalla, ja puurakentamisesta hyötyy myös maapallon ilmasto. Median kulutustottumukset vaihtelevat eri markkinoilla. Paperiliiketoiminta on edelleen tärkeässä roolissa, sillä se tuottaa rahavirtaa ja syventää osaamis pohjaa uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvien ratkaisujen kehittämisen tueksi.

Ilmaston lämpenemisessä Stora Ensollla on monia mahdollisuuksia vaikuttaa. Toimintamme perustana on biomassaa vastuullisesti hoidetuista metsistä, jotka sitovat hiilidioksidia. Useat toimintomme Pohjoismaissa ja Etelä-Amerikassa ovat kehittymässä riippumattomiksi fossiilisten polttoaineiden käytöstä. Tuotteemme voivat ja tulevat korvaamaan muut tuotteet, joilla on kielteinen vaikutus ilmastoon.

Koneinvestoinneista myynnin kehittämiseen

Vuonna 2015 liikevaihtomme nousi 4,6 % paperiliiketoiminnan rakenteellisen supistumisen ja myyjien liiketoimintojen vaikutus pois lukien. Kasvun taustalla oli pääasiassa Biomaterials-divisioonan vuonna 2014 toimintansa aloittanut sellutehdas, joka sijaitsee Montes del Platassa. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eräiä kasvoi edellisvuodesta 13,0 % 915 miljoonaan euroon pääasiassa Biomaterials-divisioonan vahvan tuloksen, suotuisien valuuttakurssien ja alhaisempien muuttuvien kustannusten ansiosta. Sijoitetun pääoman tuotto Beihain tehdasprojekti pois lukien laski 12,7 %:sta 12,2 %:iin. Saavuttaaksemme strategisen 13 %:n tavoitteemme sijoitetun pääoman tuotolle, jatkamme muutostamme uusiutuvien materiaalien yhtiöksi, minkä odotetaan parantavan kannattavuuttamme.

92 % tuloksestamme tuli kasvuliiketoiminnoista eli pakkauksista, biomateriaaleista ja puutuotteista, mikä on tärkeä saavutus muutosmatkallamme. Rahavirta pysyi vahvana ja tase parani. Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan oli 2,4 eli tavoite saavutettiin tältä osin hyvin. Kiinteiden kulujen

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Tarve vähentää riippuvuutta uusiutumattomista materiaaleista avaa Stora Ensolle laajoja liiketoimintamahdollisuuksia.

PROGRESS

Taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen

Miij. EUR	2015	2014	2013	Tavoite
Osinkosuhte, ilman kertaluonteisia eriä	27%	75%	75%	50 % ¹
Operatiivinen ROCE	10,6 %	9,5 %	6,5 %	>13 %
Velkaantumisasaste	0,60	0,65	0,61	<80 %
Liikevaihdon kasvu paperiliiketoiminta pois lukien ²	4,6 %	0,9 %	4,5 %	
Nettovelka/operatiivinen EBITDA	2,4	2,6	2,9	<3,0
Kiinteiden kustannusten osuus liikevaihdosta	25,0 %	25,1 %	27,2 %	<20 %

¹ 50 % nettotuotosta suhdannekierron aikana.

² Poislukien paperiliiketoiminta ja myydyt Corenson liiketoiminnot ja Barcelonan tehdas

suhde myyntiin ei sen sijaan vielä yltenyt tavoitteeseen, jota kohti pyrimme pitämällä kiinteät kustannukset kontrollissa ja parantamalla prosessejamme ja toimintaamme päivittäin. Tänä vuonna siirryimme strategiassamme uuteen vaiheeseen, kun muutoksen painopiste siirtyi koneinvestoinneista asiakaslähtöisyyteen ja innovatiivisuuteen.

Viimeisen kolmen, neljän vuoden aikana olemme tehneet merkittäviä investointeja konekantaan ja olemme myyneet liiketoimintoja, jotka eivät kuulu ydinliiketoimintaamme. Lisäksi olemme supistaneet merkittävästi paperikapasiteettiamme. Viidestä divisioonastamme neljä tavoittelee kasvua. Haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta Paper-divisioonan liiketoiminta on hyvässä kunnossa, ja se on tuottanut rahavirtaa, jota olemme tarvinneet parin viime vuoden aikana tekemiimme investointeihin. Tulevina vuosina tavoitteenamme on pitää ylläpitoon ja kehittämiseen kohdistuvat pääomamenot poistojen tasolla. Tämän lisäksi ennakoimme noin 100 miljoonan euron vuosittaisia pääomamenoja metsäomaisuuden tuottavuuden takaamiseksi.

Investoinnit kasvumarkkinoihin

Beihain kuluttajapakkauskartonkitehtaan rakennustyöt Guangxin alueella Kiinassa etenivät hyvin vuonna 2015. Tavoitteenamme on hyödyntää hygieenisen ja korkealaatuisen kuluttajapakkauskartongin kasvavaa kysyntää Kiinan markkinoilla. Painopiste on elintarviketurvallisuutta parantavissa ratkaisuisissa. Vuonna 2016 Beihain tehtaalla aloitetaan nestepakkausten ja muiden kuluttajapakkauskartonkien tuotanto. Tehtaan kapasiteetti on 450 000 tonnia vuodessa.

Vuoden aikana Guangxin tehtaalla tuli täyteen kymmenen miljoonaa työtuntia ilman vakavia työtaturmia. Työturvallisuus on etusijalla kaikessa toiminnassamme, ja tapaturmilta välttyminen näinkin suuren rakennusprojektin aikana on merkittävä saavutus.

Keskittyminen kestäviin liiketoimintoihin

Uusiutuvien kuitupohjaisten pakkausten kasvupotentiaali on hyvä ympäri maailmaa. Pyrimme hyödyntämään tätä potentiaalia investoimalla Varkauden tehtaan kraftlainerikapasiteettiin. Tehtaan hienopaperikone muunnettiin kraftlaineria valmistavaksi koneeksi. Tämä on hyvä esimerkki siitä, kuinka kasvua tuottamatonta omaisuuserä saadaan osaamista ja innovatiivisuutta hyödyntämällä muutettua kasvua tuottavaksi liiketoiminnaksi. Uusi kone otettiin käyttöön lokakuussa 2015.

Helmikuussa 2015 kerroimme Varkauden tehtaan toisesta, 43 miljoonan euron investoinnista puisten rakennuselementtien uuteen tuotantolinjaan. Uudet sorvausteknologiaan perustuvat tuotteet täydentävät nykyistä tuotevalikoimaamme ja parantavat asemaamme korkealaatuisten puuelementtien maailmanlaajuisena toimittajana. Investointi auttaa vastaamaan kaupunkirakentamisen kasvavaan tarpeeseen, palvelemaan uusia maantieteellisiä alueita sekä tarjoamaan asiakkaille laajemman valikoiman puutuoteratkaisuja. Montes del Platan sellutehdas

EUR

0,33

Hallituksen osingonjakoehdotus vuodelle 2015

64 %

koko liikevaihdosta tuli kasvuliiketoimintoista vuonna 2015.

12,2 %

ROCE lukuunottamatta muutokseen liittyviä investointiprojekteja vuonna 2015.

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Innovaatio ei koske ainoastaan tuotteita vaan myös niiden valmistustapoja.

Uruguayssa saavutti asetetut tuotantotavoitteet, ja uudet tuotteet saatettiin markkinoille häiriöttä. Sunilan tehtaan ligniini-investointi saatiin päätökseen, ja kaupallistaminen on alkanut. Tehdas on maailman ensimmäinen integroitu ligniinin erottamo, jossa valmistetaan kuivaa ligniiniä.

Tiiviimpää innovaatioyhteistyötä asiakkaiden kanssa

Stora Enson asiakkaina on lukuisia johtavia brändin omistajia monilta eri aloilta ympäri maailman. He haluavat ympäristöystävällisiä ratkaisuja voidakseen tarjota tuotteita, jotka vetoavat yhä tiedostavampiin kuluttajiin. Toiminnassamme yhdistyvät globaalit resurssit ja paikallinen läsnäolo – palvelemme asiakasta lähellä ja vastuullisesti.

Vuonna 2015 avasimme Tukholmaan ja Helsinkiin innovaatiokeskukset, joissa kehitetään pakkaus- ja biomateriaali-innovaatioita. Biomateriaalien innovaatiokeskus tuo yhden katon alle tutkimuksen, sovellukset, liiketoiminnan kehittämisen ja strategisen markkinoinnin. Tavoitteena on edistää innovaatioita tunnistamalla liiketoimintamahdollisuuksia uusiutuvien materiaalien ja biopohjaisten kemikaalien markkinoilla. Keskuksessa oma ammattitaitomme yhdistyy johtavien tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen sekä liikekumppaneiden osaamiseen.

Pakkausten innovaatiokeskus tarjoaa innovaatioille ja tutkimukselle tarkoitettua tilaa, jossa Stora Enso kehittää yhdessä asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa uudenlaisia ja kestäviä pakkausratkaisuja. Keskuksen toimintoihin kuuluu muun muassa pakkausten suunnittelulaboratorio ja huipputeknologialla varustettuja esitysalueita. Siellä voi mitata pakkausten erottumista ja huomattavuutta vähittäiskaupassa uudella interaktiivisella teknologialla.

Vuoden aikana kerroimme älykkäiden pakkausratkaisujen kehitysyhteistyöstämme NXP Semiconductorsin kanssa. NXP:n RFID-tekniikan avulla älykkäiden pakkausten matkaa voidaan seurata koko toimitusketjun läpi ja siten varmistaa läpinäkyvyys alusta loppuun. Kuluttajien kannalta älykkäiden pakkausten etuja ovat muun muassa mahdollisuus varmistaa tuotteen aitous ja saada esimerkiksi hoitoa ja käyttöä koskevia tärkeitä tietoja.

Toinen investointien kohteena oleva uusi teknologia on mikrokuitusellu (MFC), jonka avulla voidaan muun muassa parantaa kartongin lujuutta ja laskea sen painoa. MFC:n kaupallistaminen on onnistunut hyvin, ja asiakastoimitukset alkoivat vuoden 2015 alussa. Mikrokuitusellupohjaisten ratkaisujen kehittämisessä painopisteemme on pakkauksissa, joiden valmistamiseen tarvitaan entistä vähemmän raaka-ainetta, sekä pakkausta rasvalta ja hapelta suojaavissa päällysteratkaisuissa, joilla voidaan korvata öljypohjaiset muovit. Lisäksi kehitämme dispersiopäällysteitä erityisesti elintarvikepakkauksiin, jotta valmistajat voisivat säästää kustannuksissa ja vähentää fossiilipohjaisten materiaalien käyttöä.

Parhaiden käytäntöjen mukaiset toimittajakumppanuudet

Koko arvoketjumme vastuullisuuden varmistamiseksi keskityimme vastuulliseen hankintaan. Vuoden 2015 lopussa Stora Enson toimittajien toimintaohjeet kattoivat 90 % konsernin materiaali- ja palveluhankinnoista (vuoden 2014 lopussa 78 %). Vahvistimme edelleen hankintaprosessia, paransimme tarjousten laatua kustannusten alentamiseksi sekä kehitimme toimitusketjua riskien pienentämiseksi ja mahdollisuuksien lisäämiseksi.

Edistystä ihmisoikeusasioissa

Ihmisoikeuksien tukeminen on Stora Ensolle tärkeä asia kaikissa toiminnoissa ympäri maailmaa. Olemme sitoutuneet YK:n Global Compact -aloitteen kymmeneen periaatteeseen sekä YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin. Stora Enso teki vuonna 2014 konserninlaajuisen ihmisoikeusarvioinnin yhteistyössä Danish Institute for Human Rightsin kanssa. Ihmisoikeuksia koskeva toimintasuunnitelma on nyt otettu käyttöön, ja toimenpiteistä oli saatu päätökseen 69 % vuoden 2015 loppuun mennessä.

Vahvistaaksemme ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien eteen tekemäämme työtä aloitimme viime vuonna ainutlaatuisen julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden (PPP)

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

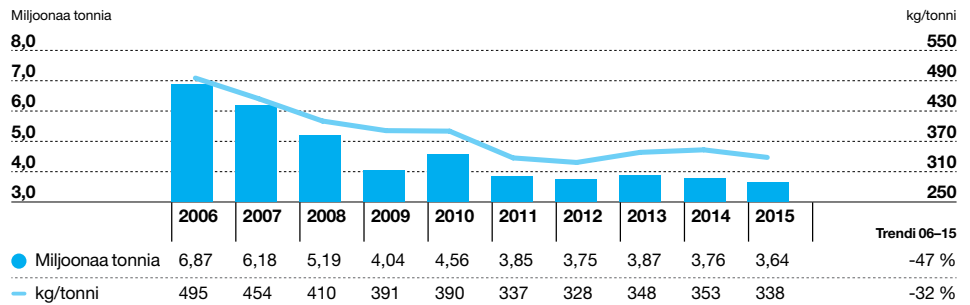
Metsätalous ja metsäteollisuus ovat osa ilmasto-ongelman ratkaisua.

kansainvälisen työjärjestön ILO:n kanssa. Kumppanuudessa keskitytään sopeuttamaan omat menettelytapamme ja käytäntömme asianmukaisesti kansainvälisiin työstandardeihin. Tavoitteena on edistää ihmisarvoista työtä ja torjua lapsityövoiman käyttöä Pakistanissa toimivan Bulleh Shah Packagingin toimitusketjussa. Stora Ensollla on yhtiössä vähemmistöosuus.

Turvallisuus ennen kaikkea

Turvallisuuskulttuurin vahvistaminen jatkui vuonna 2015. Vuoden aikana Stora Enson työntekijöiden keskuudessa rekisteröitiin 4,7 poissaoloa johtanutta työtaturmaa (LTA) miljoonaa työtuntia kohti. Valitettavasti viisi Stora Ensossa työskennellyttä urakoitsijan työntekijää ja kaksi yhteisyrityksessä Veracelissa työskennellyttä urakoitsijan työntekijää menehtyi tapaturmissa vuonna 2015. Tällaisia tapauksia ei saa missään nimessä sattua, ja vuonna 2016 ryhdymme lisätoimiin tapaturmattoman työskentelyn takaamiseksi.

Hiilidioksidipäästöt¹

¹ Sisältää suorat ja epäsuorat (ostettu sähkö ja lämpö) fossiiliset hiilidioksidipäästöt sellu-, paperi- ja kartonkitehtailta. Tuotantoon suhteutetut luvut on raportoitu myyntituotantoyksikköä kohden. Vertailuvuoden muutoksien ja laskentavirheiden vuoksi osa aiempien vuosien luvuista on laskettu uudelleen.

Hiilidioksidipäästöt

Viime joulukuussa pidetyssä YK:n ilmastokokouksessa saavutettiin kunnianhimoinen tavoite: laillisesti sitova maailmanlaajuinen ilmastopöytäkirja, jonka tavoitteena on pitää ilmaston lämpeneminen alle 2 °C:ssa. Stora Enso on allekirjoittanut Paris Pledge for Action -lausuman, jossa yksityiset toimijat ilmaisevat halunsa tukea Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteita.

Hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä olemme edenneet hyvin vuonna 2006 asetetun tavoitteen jälkeen. Jatkamme päästöjemme pienentämistä ja vuoden 2015 loppuun mennessä olemme vähentäneet hiilidioksidipäästöjäme jo 32 %. Tämä tarkoittaa, että lähestymme nopeasti tavoitettamme vähentää päästöjä 35 % vuoteen 2025 mennessä. Jatkamme myös avointa raportointia ympäristötoiminnastamme. Vastuullisuutta edistävä kansainvälinen kansalaisjärjestö CDP valitsi viime vuonna Stora Enson Pohjoismaiden johtavien yritysten joukkoon sijoittajille ja muille sidosryhmille suunnatun, ilmastomuutosta koskevan raportoinnin osalta.

Uusiutuvaus eturintamassa

Vahva sitoutumisemme uusiutuvauteen ja vastuullisuuteen näkyy kaikessa toiminnassamme raaka-ainehankinnasta valmiisiin tuotteisiin ja ratkaisuihin. Juuremme ovat metsässä, joka on myös tulevaisuutemme perusta.

Haluan kiittää kaikkia työntekijöitäme heidän panoksestaan vuonna 2015. Lisäksi haluan kiittää asiakkaitamme ja sijoittajiamme luottamuksesta.

Karl-Henrik Sundström
Toimitusjohtaja

MEGATRENDIT

Megatrendit muokkaavat tulevaisuuttamme

Suuret, maailmanlaajuiset kehityssuuntaukset vaikuttavat uusiutuvien materiaalien kysyntään. Kestävään metsänhoitoon perustuvaa liiketoimintaa tarvitaan siis entistä enemmän.

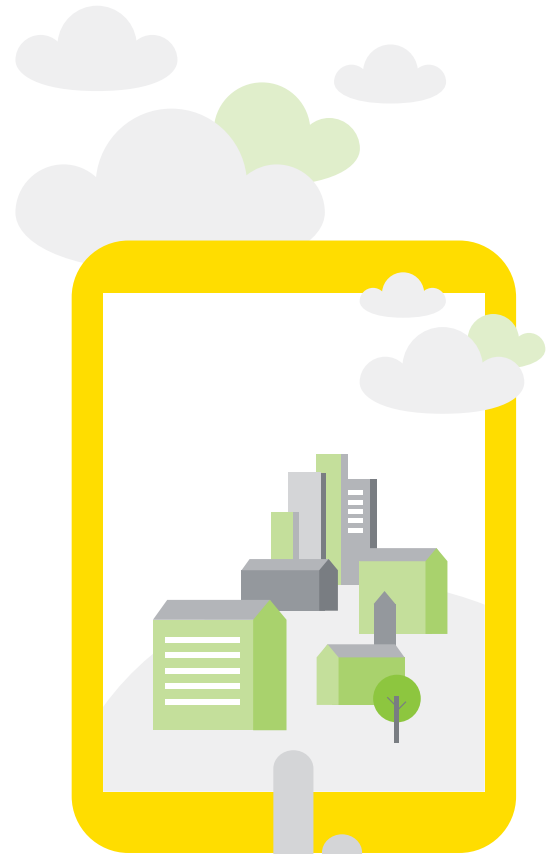
Ilmaston lämpeneminen

0,85 °C

Maapallon lämpötila on kohonnut keskimäärin 0,85 astetta ajanjaksolla 1880–2012 (lähde: IPCC). Maapallon lämpenemisellä on pitkällä aikavälillä merkittäviä vaikutuksia. Ilmastonmuutos onkin noussut yhteiskunnallisen, liike-elämän ja poliittisen keskustelun ytimeen.

Stora Enson vastaus

Kaikki Stora Enson tuotteet valmistetaan uusiutuvista materiaaleista, ja niiden hiilijalanjälki on melko pieni. Stora Enson pakkaukset ja puupohjaiset rakennusratkaisut tarjoavat vaihtoehdon fossiilisiin polttoaineisiin tai uusiutumattomiin materiaaleihin pohjautuville ratkaisuille ja auttavat näin asiakkaitamme ja koko yhteiskuntaa pienentämään hiilidioksidipäästöjä. Biomassa on ilmastoystävällisempi energiavaihtoehto uusiutumattomille materiaaleille.

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnonin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

MEGATRENDIT

Väestönkasvu

8 miljardia

Maailman väkiluvun odotetaan nousevan noin kahdeksaan miljardiin vuoteen 2025 mennessä (lähde: YK). Tämä kasvattaa kulutusta ja lisää maailman luonnonvaroihin kohdistuvia paineita. Samalla myös uusiutuvien ratkaisujen tarve kasvaa.

Stora Enson vastaus

Stora Enso tarjoaa väestönkasvun haasteisiin monenlaisia ratkaisuja biopohjaisista tuotteista aina jätteenkäsittelyyn. Puusta saatava uusiutuva biomassa auttaa vastaamaan pehmopaperin, paperin, pakkausten ja asuntorakentamisen kasvavaan tarpeeseen. Sitä voidaan käyttää myös uusissa sovelluksissa lääketeollisuudessa, elintarvikkeissa, vaatteissa, kosmetiikkatuotteissa sekä erikoiskemian, kodinhoidon ja henkilökohtaisen hygienian aloilla. Biopohjaiset materiaalit auttavat myös jätteenkäsittelyssä kierrätettävyytensä ja biohajoavuutensa ansiosta.

Kaupungistuminen

1,84 %

Ihmiset muuttavat kaupunkiin. Maailman kaupunkien väkiluvun odotetaan kasvavan 1,84 % vuodessa ajanjaksolla 2015–2020 (lähde: WHO). Tämä lisää asuntorakentamiseen tarvittavien materiaalien, älykkäiden pakkausratkaisujen sekä kierrätystä ja jätteiden vähentämistä edistävien ratkaisujen kysyntää.

Stora Enson vastaus

Stora Enso tarjoaa ratkaisuja asuin-, toimisto- ja liikerakennuksiin toimittamalla materiaaleja, jotka ovat kevyempiä, rakentamista helpottavia, hiilineutraaleja ja uusiutuvia. Tiheästi asutuilla alueilla jätteenkäsittely voi olla suuri haaste, johon voidaan parhaiten vastata kierrätettävillä, uudelleenkäytettävillä ja uusiutuvilla tuotteilla ja pakkausratkaisulla.

Digitalisaatio

3,2 miljardia

Vuonna 2015 internetin käyttäjien lukumäärä oli 3,2 miljardia (lähde: ITU). Digitalisaatio muuttaa mediatottumuksiamme ja vaikuttaa tapamme valmistaa, toimittaa, myydä ja ostaa tuotteita. Tämä asettaa haasteita paperiteollisuudelle, mutta tarjoaa suuria mahdollisuuksia pakkaus- ja kartonkiteollisuudelle.

Stora Enson vastaus

Digitalisaatio lisää verkkokauppaa, mikä kasvattaa kustannustehokkaiden logistiikka- ja pakkausratkaisujen tarvetta. Liitettävyyden paraneminen lisää mahdollisuuksia hyödyntää RFID-radiotaajuustunnistusta ja NFC-lähitunnistusta logistiikan sekä kuluttajapakkausten toimivuuden parantamiseksi. Stora Enso tarjoaa ja kehittää näihin teknologioihin perustuvia ratkaisuja.

Elämäntapojen muuttuminen

244 miljardia Yhdysvaltain dollaria

Tulojen kasvu, kaupungistuminen, digitalisaatio ja palvelotalous vaikuttavat siihen, mitä me ostamme, ja ruokkivat yhä liikkuvampaa elämää. Ennusteiden mukaan kestävien pakkausten maailmanmarkkinoiden arvo nousee 244 miljardiin Yhdysvaltain dollariin vuoteen 2018 mennessä (lähde: Smithers Pira).

Stora Enson vastaus

Uusiutuvat ja kierrätettävät sellupohjaiset pakkaukset ja tuotteet kuormittavat vähemmän ympäristöä ja tuovat etua kuluttajamarkkinoilla, missä asiakkaat ovat yhä vaativampia. Stora Enso jatkaa ympäristönsuojelun ja kuluttajien vaatimukset täyttävien teknologioiden, prosessien ja tuotteiden kehittämistä.

Kasvava keskiluokka

3,2 miljardia

"Maailman keskiluokka" kasvaa 3,2 miljardiin vuoteen 2020 mennessä (lähde: OECD). Kehittyvillä markkinoilla keskiluokan koko ja samalla sen kulutukseen käytettävissä olevat tulot kasvavat.

Stora Enson vastaus

Elintason noustessa ja ostovoiman kasvaessa kulutuskysyntä lisääntyy. Stora Enso on hyvissä asemissa vastaamassa pehmopaperin, pakkausten ja asumisen kasvavaan kysyntään. Tutkimme myös uusia vaatetusalan sekä kodinhoidon ja henkilökohtaisen hygienian alojen sovellusmahdollisuuksia, jotka kaikki pohjautuvat uusiutuviin materiaaleihin.

Ympäristötietoisuus

45 %

Ilmastonmuutos vaikuttaa asenteisiin, kulutustottumuksiin ja vaatimuksiin ekologisuudesta. Kuluttajista 45 % sanoo välttävänsä brändejä, jotka eivät ole ryhtyneet toimiin hiilijalanjälkensä pienentämiseksi (lähde: Carbon Trust). Modernille kuluttajalle on tärkeää varsinaisen tuotteen lisäksi myös sen valmistustapa.

Stora Enson vastaus

Stora Enso tarjoaa tuotteita, jotka täyttävät kuluttajien vaatimukset luonnollisuudesta, aitoudesta ja kestävydestä koko arvoketjun osalta.

STRATEGIA

Uusiutuvien materiaalien yhtiö

Olemme metsään pohjautuvien uusiutuvien materiaalien asiantuntijoita.

Megatrendit vaikuttavat ihmisten kulutustottumuksiin nyt ja tulevaisuudessa. Oikein hyödynnettyinä megatrendit tarjoavat Stora Ensolle suuria liiketoimintamahdollisuuksia.

Muuttamalla uusiutuvien materiaalien kasvuyhtiöksi Stora Enso ennakoii maailmanlaajuisia trendejä, asiakkaiden tarpeita ja sidosryhmiemme odotuksia. Yhtiö kehittää edelleen uusiutuviin materiaaleihin pohjautuvia tuotteita ja ratkaisuja, jotka puolestaan auttavat vähentämään riippuvuutta fossiilipohjaisista materiaaleista lukuisissa keskeisissä käyttökohteissa.

Stora Ensolla on syvällistä osaamista metsätaloudesta, pohjamateriaaleista, prosesseista ja kansainvälisestä liiketoiminnasta. Tätä osaamista hyödynnämme suurta kasvupotentiaalia tarjoavilla pakkaus-, kartonki-, biomateriaali- ja puutuotemarkkinoilla sekä maantieteellisesti erityisesti Aasiassa ja Etelä-Amerikassa. Sisällytämme innovaation koko arvoketjuun, jotta voimme vastata asiakkaiden muutuviin vaatimuksiin ja raaka-ainehaasteisiin.

Kasvaa uusiutuvien materiaalien liiketoiminnoissa

Keskitymme uusiutuviin puupohjaisiin ratkaisuihin. Toimintamme kulmakiviä ovat kuitupohjaiset pakkaukset, puuviljelmiin perustuva sellu, biomateriaali-innovaatiot ja kestävä rakennusratkaisut.

Strategian toteutuminen vuonna 2015

Stora Enso investoi puisten rakennuselementtien tuotantolinjaan Varkaudessa. Investointi **vastaa kaupunki-rakentamisen kasvavaan tarpeeseen**, ja se saadaan päätökseen vuoden 2016 toisella neljänneksellä. Lisätietoja [sivulla 45](#).

Uetersenin paperitehdas Saksassa myytiin osana konsernin strategista muutosta.

Ligniini-investointi Sunilan tehtaalla valmistui.

Lisätietoja [sivulla 39](#).

Mikrokuitusellun (MFC) kaupallistaminen alkoi Imatralla vuoden 2015 alussa. Tehdas tarjoaa raaka-ainetta kevyempiin kuluttajakartonki-pakkauksiin. Lisätietoja [sivulla 23](#).

STRATEGIA

Uusiutuvan raaka-aineen ja siihen pohjautuvien lopputuotteiden vahvan kysynnän ansiosta kuitupohjaiset pakkaukset tarjoavat vakaata pitkän aikavälin kasvua useissa segmenteissä sekä innovaatiomahdollisuuksia koko arvoketjussa. Puuviljelmiin perustuva sellu takaa tuotannossa tarvittavan kuidun saannin edulliseen hintaan. Biomateriaalien alalla kestävästä lähteistä tulevien tuotteiden kasvava kysyntä tarjoaa mahdollisuuksia hyödyntää puusta saatavaa biomassaa ja kehittää uusia tuotteita ja ratkaisuja. Puupohjaiset rakennusratkaisumme kattavat useita kaupunkirakentamisen osa-alueita, kuten asuntomoduulit ja puukomponentit.

64 % vuoden 2015 liikevaihdosta tuli kasvuliiketoiminnoistamme, joita ovat pakkaukset, biomateriaalit ja rakentamisen puutuotteet. Vaikka paperiliiketoiminta on laskussa, se tuottaa kuitenkin rahavirtaa ja tukee muuta liiketoimintaa pitkäkestoisten asiakassuhteiden, tuotantoprosessien, T&K-toiminnan ja raaka-aineosaamisen kautta.

Asiakslähtöisiä innovaatioita

Innovaatioiden tulee vastata asiakkaisiin ja loppukuluttajiin vaikuttaviin trendeihin ja kehityssuuntiin. Lähtökohtana on kyky hyödyntää resursseja ja osaamista. Vuonna 2015 Stora Enso vahvisti innovaatioiden johtamista tavoitteenaan tunnistaa toimivimmat ideat ja viedä ne markkinoille parhaimmalla tavalla.

Pakkausten ja kartonkien alalla tutkimme muun muassa uusiutuvia ratkaisuja, jotka mahdollistavat erinomaisen suorituskyvyn sekä lisäominaisuuksia, kuten RFID-radiotaajuustunnistuksella varustetut pakkaukset. Lisäksi pyrimme vähentämään raaka-aineiden käyttöä kehittämällä esimerkiksi mikrokuitusellupohjaisia ratkaisuja. Biomateriaalien osalta Stora Enso tutkii, miten puusta ja muista biomassoista saatavaa selluloosaa, hemiselluloosaa ja ligniiniä voidaan käyttää pehmapapereissa, hygieniatuotteissa, tekstiileissä, erikoiskemikaaleissa, päällysteissä ja elintarviketeollisuudessa.

Innovointia läpi arvoketjun asiakkaiden tarpeiden täyttämiseksi.

Kansainvälinen työjärjestö (ILO) ja Stora Enso aloittivat ainutlaatuisen kumppanuuden ihmisarvoisen työn edistämiseksi ja lapsityövoiman käytön torjumiseksi.

Uudet taloudelliset tavoitteet

konsernille ja divisioonille tukemaan konsernin strategisten päämäärien saavuttamista.

Stora Enso ja NXP Semiconductors aloittavat älykkäiden pakkausratkaisujen kehitysyhteistyön, jossa keskitytään RFID-radiotaajuustunnistuksen lisäämiseen pakkauksiin. Lisätietoja [sivulla 23](#).

Chennai pakkausyksikkö Intiassa suljettiin paikallisen kysynnän merkittävän vähenemisen vuoksi.

Stora Enson 28 milj. euron investointi Puolassa sijaitsevan Murów'n sahan modernisointiin ja kehittämiseen saatiin päätökseen. Investointi auttaa kehittämään puutuotetarjontaa Keski- ja Itä-Euroopan kasvavilla markkinoilla.

Montes del Platan sellutehdas Uruguayssa toimi nimellistuotanto-kapasiteetilla. Stora Enson osuus tuotannosta on 50 % eli 650 000 tonnia vuodessa.

STRATEGIA

Asiakkaamme

Stora Enso auttaa asiakkaita toimimaan kilpailukykyisesti, kestävästi ja kannattavasti.

- Tuotemerkkien omistajat
- Jatkojalostajat
- Jälleenmyyjät
- Pakkausratkaisujen tarjoajat
- Elintarviketeollisuus
- Lääketeollisuus
- Kosmetiikkateollisuus
- Hygienieollisuus
- Kustantajat
- Painotalot
- Paperitukkurit
- Toimistotarvikkeiden toimittajat
- Rakennusteollisuuden yritykset
- Rakennusmateriaalien valmistajat
- Rakentajien tukkurit
- Tekstiiliteollisuus
- Kemianteollisuus
- Kuljetusala

Puurakentamisessa innovaatiotyö ulottuu perinteisten sahamateriaalien prosesseista aivan uudenlaisiin puupohjaisiin tuotteisiin ja ratkaisuihin. Paperiliiketoiminnassa kehitämme paperilaatua ja palveluja, jotka vastaavat muuttuviin asiakastarpeisiin, parannamme materiaali- ja energiatehokkuutta sekä tutkimme uusia liiketoimintatapoja, joissa voimme hyödyntää omaa tehdasinfrastruktuuriamme.

Innovaatiotyö ei rajoitu vain Stora Enson tarjoamiin tuotteisiin. Panostamme myös kumppanuuksien kehittämiseen, omien liiketoimintamalliemme muokkaamiseen, arvoketjulle tarjottaviin palveluihin sekä mahdollisimman tehokkaaseen materiaalien käyttöön ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

Lisätietoja innovaatioista [sivuilla 21–23](#).

Prosessien, raaka-aineiden käytön ja hankinnan vastuullisuus

Asiakkaat ja kuluttajat haluavat tietää mistä ja myös miten tuotteet valmistetaan. Stora Enso pyrkii parantamaan vastuullisuutta kaikissa ratkaisuissa ja tarjoamaan älykkäitä ratkaisuja, jotka perustuvat turvallisiin prosesseihin ja parantavat energia-, materiaali- ja vesitehokkuutta.

Stora Enso kierrättää raaka-aineita ja pyrkii hyödyntämään tuotannossa syntyviä sivutuotteita kuten kuorta, tuhkaa, kalkkia ja jätevesilietettä. Monia sivutuotteita käytetään sisäisesti bioenergian tuotantoon ja ylijäämälämpö ja -energia myydään usein lähialueen yrityksille ja yhteisöille. Jopa 98 % jätteestämme ja sivutuotteistamme käytetään uudelleen joko omassa tuotannossa tai ulkoisesti maataloudessa, tiilien valmistuksessa tai teiden rakennuksessa.

Lähes kaikki tehtaillamme käytettävä vesi tulee suoraan järvistä ja joista. Noin 96 % Stora Enson luonnosta ottamasta vedestä palautuu luontoon joko käsiteltynä (prosessivesi) tai käsittelemättömänä (jäähdytysvesi), jolloin se on jälleen muiden käytettävissä.

Stora Enso luo vahvoja ja mitattavissa olevia toimittajasuhteita, jotka tuottavat lisäarvoa omiin ja asiakkaidemme liiketoimintoihin. Koko toimitusketjun odotetaan noudattavan Stora Enson toimintaohjeita ja sovellettavien lakien vaatimuksia.

Konserninlaajuisen ihmisoikeusarviointien tulokset julkaistiin helmikuussa. Kaikki toimintasuunnitelmat oli tehty heinäkuuhun mennessä.

Tuotannon laatua, kustannustehokkuutta ja kapasiteettia lisäävä 27 milj. euron investointi saatiin päätökseen Imatran tehtailla.

Komáromin pakkaustehtaan Unkarissa myytiin asiakaskunnassa tapahtuneiden merkittävien muutosten vuoksi.

Barcelonan tehdas myytiin osana Stora Enson strategiaa keskittyä korkealaatuisiin ensikuitupohjaisiin kuluttajakartonkeihin.

Kraftlainerin tuotanto alkoi Varkauden tehtaalla muunnetulla paperikoneella.

STRATEGIA

Oma raaka-aine

Stora Enso harjoittaa ja edistää kestävästä metsänhoitoa ja puuviljelmien hallintaa. Tavoitteena on taata toimivat metsänhoitotoiminnot, metsien monipuolinen käyttö, luonnon monimuotoisuuden säilyminen ja maaperän sekä historiallisesti, yhteiskunnallisesti tai ekologisesti tärkeiden paikkojen suojelu.

Kokemus ja innovaatio yhdessä tukevat vastuullista liiketoimintaa metsänhoitoprosessissa maanmuokkauksesta ja taimien istutuksesta puiden kaatamiseen. Edistymistämme metsänhoidon vastuullisuudessa seurataan tulosindikaattorilla (KPI), joka mittaa sertifioidun puun osuutta kaikista Stora Enson omistamien ja hallinnoimien maista. Tavoitteena on ylittää 96 % osuuteen vuoden 2017 loppuun mennessä. Vuonna 2015 osuus nousi 90 % prosenttiin (90 % vuonna 2014). Sertifioidun puun osuus Stora Enson koko puunhankinnasta oli 80 % (78 %).

Helsinkiin avattiin innovaatiokeskus pakkauksille ja Tukholmaan biomateriaaleille.

Uusi premium-pakkauksiin sopiva kartonkilaatu Performa Brilliance esiteltiin.

Beihain kuluttajakartonkitehdas Kiinassa **95-prosenttisesti valmis, tärkeimpien prosessijärjestelmien käyttöönotto alkoi.** Tehtaan toiminnan odotetaan käynnistyvän vuoden 2016 toisen neljänneksen aikana.

Ksyyloosia käsittelevän koetehtaan rakennustyöt edistyvät hyvin Racelandissa Yhdysvalloissa. Käyttöönotto vuoden 2017 alussa.

Brasiliassa sijaitsevan Arapotin tehtaan myynnistä ilmoitettiin. Myynti saataneen päätökseen vuoden 2016 alussa.

STRATEGIA

Ihmiset muutoksen tekijöinä

Vastuullisuutemme ulottuu myös työntekijöihimme ja yhteiseen tarkoitukseemme, joka on "Toimi ihmisten ja planeetan hyväksi".

Kääntämällä vahvan osaamisemme uusiutuviin materiaaleihin asiakkaiden eduksi edistämme mielipiteiden monimuotoisuutta, avoimuutta ja osaamisen jakamista. Toimintamarkkinoitamme heijasteleva henkilöstö tekee meistä kilpailukykyisempiä ja innovatiivisempia.

Stora Enso panostaa prosesseihin ja työkuultuuriin, jotka edistävät asiakaskeskeisyyttä; pyrimme yhdenmukaistamaan toimintamenetelmiämme ja mahdollistamaan avoimen suunnittelun niin asiakkaiden liiketoiminnan kuin oman raaka-ainehankintamme ja toimintojemme suhteen.

Turvallisuus ja yritysetiikka ovat meille äärimmäisen tärkeitä. Varmistamme, että työntekijät ovat osallistuneet vaatimustenmukaisuutta koskevaan koulutukseen ja noudattavat toimintaohjeita kaikissa liiketoimintaan liittyvissä päätöksissään.

Lisätietoja henkilöstöstä ja johtajuudesta [sivuilla 56–59](#).

Vastuullisuus on toimintamme ytimessä

Vuonna 2015 Stora Enson divisioonat sisällyttivät vastuullisuusraportointiinsa konserninlaajuiset ja divisioonakohtaiset vastuullisuutta koskevat tulosindikaattorit (KPI). Olemme jatkaneet oman vastuullisuusstrategiamme arviointia ja jatkamme vastuullisuusohjelman kehittämistä vuonna 2016. Tavoitteenamme on selkeyttää vastuullisuustyömme lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita ja niitä koskevaa viestintää – sitä miten kerromme ja etenkin toimintojemme talouteen, yhteiskuntaan ja ympäristöön kohdistuvista vaikutuksista koko arvoketjussa.

Lisätietoja vastuullisuudesta löytyy englanninkielisestä Sustainability Report 2015 -julkaisusta (osa Stora Enson vuosikertomusta).

Tarkoitus ja arvot

Olemme tekemisissä ihmisten ja yhteisöjen kanssa toimintoissamme, myynnissä ja toimitusketjuissa ympäri maailmaa. Otamme kaikissa toimissamme huomioon niiden vaikutukset muihin.

Vaikka toimimme maailmanlaajuisesti, pidämme kuitenkin huolta siitä, että noudatamme paikallisia lakeja ja määräyksiä. Mahdollisuuksien mukaan menemme myös pidemmälle ihmisten ja yhteisöjen eduksi.

Tarkoituksemme "Toimi ihmisten ja planeetan hyväksi" toimii eettisenä kompassinamme, kun tasapainotamme eri sidosryhmien tarpeita eri markkinoilla.

Arvomme, "Johda" ja "Toimi oikein", ovat luonnollinen osa tarkoitustamme. Haluamme näyttää esimerkkiä ja tietä kaikessa liiketoiminnassamme ja vastuullisuustyössämme.

Vuoden 2015 henkilöstökyselyn mukaan 82 % työntekijöistämme pystyy samaistumaan tarkoitukseemme, ja 74 % sanoo pitävänsä arvoamme "Johda" ja 82 % arvoamme "Toimi oikein" ohjenuorana päivittäisessä työssä.

STRATEGIA

Kannattavaa kasvua uusiutuviin materiaaleihin perustuvilla ratkaisuilla.

Menestyksen mittaaminen

Kannattavuus ja kasvu ovat menestyksen mittareita ja todisteita siitä, että vastaamme asiakkaidemme ja sidosryhmiemme tarpeisiin. Menestykseen tarvitaan myös kykyä asettaa selkeitä tavoitteita, hyödyntää liikevaistoa, luoda vankkoja innovaatioprosesseja sekä jakaa parhaita käytäntöjä liiketoiminnoissa ja niiden välillä.

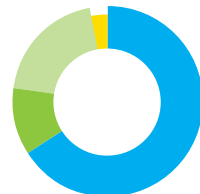
Stora Enso kamppailee ilmastonmuutosta vastaan pyrkimällä jatkuvasti vähentämään toimintansa hiilidioksidipäästöjä. Tehokkain tapa on kehittää energiatehokkuuttamme ja jatkaa biopolttoaineiden käytön lisäämistä kokonaisenergiankulutuksessamme.

Metsistä ja viljelmistä on tullut jatkuvasti tärkeämpi osa laajempaa kansainvälistä kehitystyötä, erityisesti taistelussa ilmaston lämpenemistä vastaan. Uusiutuvana luonnonvarana puu on ratkaisuna kestävämpi kuin usein fossiilipohjaiset vaihtoehdot. Puut sitovat hiilidioksidia ilmakehästä ja toimivat puupohjaisten tuotteiden rinnalla hiilinieluinä. Kun metsiä ja viljelmiä hoidetaan vastuullisesti, uudet puut kasvavat kaadettujen tilalle sitoen jälleen lisää hiilidioksidia ilmakehästä.

PROGRESS

Liikevaihto

2006

- Paperiliiketoiminnot 70 %
- Biomateriaalit 0 %
- Puutuotteet 12 %
- Pakkaukset 21 %
- Muut -3 %

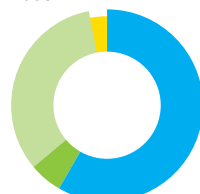
2015

- Paperi 36 %
- Biomateriaalit 15 %
- Puutuotteet 16 %
- Pakkaukset 32 %
- Muut 1 %

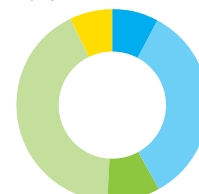
Operatiivinen liiketulos

2006

- Paperiliiketoiminnot 62 %
- Biomateriaalit 0 %
- Puutuotteet 6 %
- Pakkaukset 35 %
- Muut -3 %

2015

- Paperi 8 %
- Biomateriaalit 34 %
- Puutuotteet 9 %
- Pakkaukset 42 %
- Muut 7 %

Paperin osuus liikevaihdosta on laskenut merkittävästi vuodesta 2006. Olemme myyneet Pohjois-Amerikan paperitoiminnot ja -tukkurit sekä myyneet, sulkeneet ja muuntaneet paperikoneita. Strategiamme mukaisesti olemme keskittyneet pakkauksiin, biomateriaaleihin ja puutuotteisiin investoimalla muun muassa Montes del Platan sellutehtaaseen, Ostrołękan pakkaustehtaaseen ja Varkauden tehtaan paperikoneen muunnostoihin. Tätä kehitystä tukevat vuonna 2016 toimintansa aloittavat Beihain uusi kuluttajakartonkitehdas ja Suomessa sijaitseva LVL-viilupuutehdas.

STRATEGIA

Mitä puusta saadaan

Näistä biomateriaaleista voidaan erottaa erilaisia jakeita, joita voidaan käsitellä ja jalostaa uusiksi tuotteiksi kemiallisten, mekaanisten ja entsyymaattisten prosessien kautta.

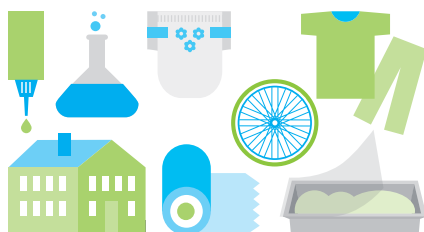
Mahdollisia käyttösovelluksia ovat muun muassa erikoiskemikaalit, rakennusalan tuotteet, hygienia- tuotteet, liimat, elintarvikkeet ja vaatteet.

Nykyään vain noin 50 % puutukkien materiaalista – pääasiassa selluun tarvittava kuitu – käytetään, ja loppu menee energiantuotantoon. Tulevaisuudessa voimme uusien innovatiivisten teknologioiden avulla hyödyntää kaikki jakeet, siis myös hemiselluloosan ja ligniinin.

Stora Ensoilla on maailman ensimmäinen integroitu ligniinin erottamo Sunilan

tehtaalla. Vuonna 2014 hankitun Virdia-bioteknologiayhtiön avulla Stora Enso pyrkii hyödyntämään täysimääräisesti biomassan erotusteknologian potentiaalia voidakseen tarjota hemiselluloosa-, selluloosa- ja ligniinipohjaisia tuotteita. Racelandiin Yhdysvaltoihin rakennetaan parhaillaan koe- ja markkinakehitystehdasta, jossa biomassasta voidaan erottaa puhdistettuja sokereita.

Tällä hetkellä puun eri osista käytetään vain alle 50 %. Toinen puolikas tarjoaa laajasti liiketoimintapotentiaalia.

Tulevaisuudessa puusta saatavan biomassan jakeet, joita ei käytetä sellun- tai energiantuotannossa, voidaan käsitellä ja jalostaa uusiksi tuotteiksi.

Ratkaisumme on innovaatio

Muutosstrategiamme ytimessä ovat innovaatiot, joilla vastaamme markkinatrendeihin ja asiakkaiden tarpeisiin tarjoamalla uusia ja yhä parempia, uusiutuviin materiaaleihin pohjautuvia ratkaisuja.

Tärkeimmät innovaatioalueet

- biokemikaalit
- biomateriaalit
- metsätalous
- teollinen digitalisaatio

Stora Enson tutkimus- ja kehitystyössä keskeisiä teemoja ovat biokemikaalit, biomateriaalit, metsätalous ja teollinen digitalisaatio. Näillä osa-alueilla etsimme ideoita, joilla luoda arvoa: uusia tai parempia tuotteita tai tapoja, joilla rakennetaan kumppanuuksia, muokataan liiketoimintamalleja ja kehitetään palveluja koko arvoketjussa.

Ideoiden kehittämiseksi ja kaupallistamiseksi Stora Enso koordinoi konserninlaajuisesti strategisia painopisteitä ja resurssien käyttöä, kun taas divisioonat itse kehittävät aktiivisesti uusia ideoita ja aloitteiden markkinapotentiaalia. Olemme myös ottaneet käyttöön yleisen stage-gate-prosessin, jossa ideoita arvioidaan ja jalostetaan konsepteista liiketoimintamahdollisuuksiksi.

Kumppanuudet ja yhteistyö

Vuonna 2014 Stora Enso hankki omistukseensa Virdia-bioteknologiayrityksen. Investointi auttaa Stora Ensoa kehittämään ksyloosipohjaisia tuotteita ja tarjoaa pitkän aikavälin liiketoimintamahdollisuuksia. Louisianaan Yhdysvaltoihin rakennetaan parhaillaan koe- ja markkinakehitysteknosta, jossa biomassasta voidaan erottaa puhdistettuja sokereita.

Stora Enson uudessa biomateriaalien innovaatiokeskuksessa Tukholmassa edistetään innovaatioita uusiutuvien materiaalien alalla. Helsinkiin avatussa pakkausten monialaisessa innovaatio- ja tuotekehityskeskuksesta Stora Enso kehittää pakkausratkaisuja yhdessä asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Näiden kahden lisäksi yhtiöllä on tutkimuskeskukset Karlstadissa Ruotsissa, Imatralla sekä Mönchengladbachissa Saksassa.

Vuonna 2015 Stora Enso vahvisti myös verkostoaan Ruotsin ja Suomen johtavien korkeakoulujen kanssa sekä yhteistyötään Pohjoismaiden hallitusten kanssa kansallisen tuen saamiseksi biotaloudelle.

Puukuitu tarjoaa ainutlaatuksia mahdollisuuksia valmistaa kestäviä tuotteita yhteiskunnan tarpeisiin.

Markus Mannström
Teknologiajohtaja

Stora Enso lyhyesti
Stora Enso maailmanlaajuisesti
Kuinka luomme arvoa
Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit
Strategia
Innovaatiot
Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

INNOVAATIOT

Uusia ideoita raaka-aineista koteihin asti

ENERGIAA BIOMASSASTA

Vähemmän fossiilisia polttoaineita

Lähes kaikissa Stora Enson tehtaissa ja joillakin sahoilla käytetään ulkopuolelta hankitun energian lisäksi biomassasta itse tuotettua energiaa (sähköä tai höyryä). Uusiutuvaa energiaa tuotetaan polttamalla ja käsittelemällä hakkuujätettä, keräyspuuta tai tuotannon sivutuotteita, kuten mustalipeää, kuorta ja lietteitä. Lämpöä ja sähköä riittää usein myös paikalliselle yhteisölle.

Uusiutuvaan energiaan investoineella Enocellin tehtaalla noin 85 % meesauunissa poltettavasta fossiilisesta polttoöljystä on korvattu sahanpurulla, mikä on auttanut vähentämään vuosittaisia hiilidioksidipäästöjä 49 % vuonna 2015. Suurin osa sahanpurusta saadaan läheisiltä Stora Enson sahoilta.

Kahden koneen integroidussa Skoghallin kartonkitehtaassa biopolttoaineen osuus on 93 %, ja tehdas tuottaa 35 % tarvitsemastaan energiasta. Tehdas pystyy myös toimittamaan kaukolämpöä lähiympäristölle.

LIUKOSELLU

Puusta vaatteita

Stora Enso on noin viiden vuoden ajan valmistanut koivusta liukosellua Enocellin tehtaalla. Liukosellu eroaa tavanomaisesta paperisellusta siinä, että siitä on liuotettu hemiselluloosa. Käyttösovellukset ulottuvat muun muassa tekstiileistä elintarvikkeisiin, lääkkeisiin, selofaaniin, pesuaineisiin ja kosmetiikkatuotteisiin.

Liukosellun (tekovillan) kysyntä vaateusallalla ja monissa erikoissovelluksissa

kasvaa pikkuhiljaa. Puupohjaiset ratkaisut voivat tarjota toimivan vaihtoehdon puuvillalle, kunhan kehitystyö etenee ja prosessit kehittyvät.

Uusien, liukosellupohjaisten ratkaisujen kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä asiakkaiden kanssa, jotta raaka-aine saadaan vastaamaan asiakkaiden prosesseja. Tällä hetkellä Stora Enso keskittyy tekstiileihin, makkarakuoriin, selofaaniin ja keittiösieneihin.

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus	Riskienhallinta
Stora Enso veronmaksajana	Konsernihallinnonin pääperiaatteet

Hallitus	Tietoja osakkeenomistajille
Johtoryhmä	
Avainluvut	
Tilintarkastuskertomus	

INNOVAATIOT

MIKROKUITUSELLU

Tavoitteena raaka-aineiden tarpeen vähentäminen

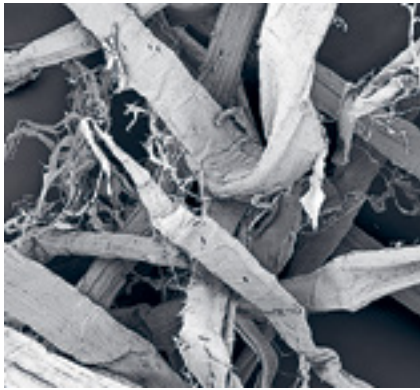

Mikrokuitusellupohjaisten (MFC) ratkaisujen kehittämisessä keskitytään kuitupohjaisiin pakkauksiin, joiden valmistamiseen tarvitaan entistä vähemmän raaka-ainetta, sekä pakkausta rasvalta ja hapelta suojaaviin päällysteratkaisuihin.

Mikrokuitusellua voidaan käyttää monissa eri biomateriaalisovelluksissa hygienia- ja kodinhoitotuotteissa, päällysteissä ja liimoissa sekä elintarvike- ja lääketieteellisyydessä. Tulevaisuudessa siitä voidaan jopa saada biohajoava korvaaja alumiinikalvolle.

MFC on selluloosaa, jonka uloin kuitukerros on mekaanisesti erotettu mikrosäikeiksi. Mikro-kuidut ovat hyvin pitkiä ja ohuita, joten niiden sidosominaisuudet ovat paremmat ja ne ovat vahvempia.

Mikrokuitusellun kaupallistaminen alkoi Imatran esikaupallistamistehtaalta vuoden 2015 alussa. Maailman suurin mikrokuitusellutehdas tarjoaa nyt raaka-ainetta kaupallisiin kuluttajakartonkiratkaisuihin ja mahdollistaa kevyemmät pakkaukset.

LIGNIINI

Tulevaisuuden potentiaalia

Stora Enso on kehittänyt tekniikkaa ligniinin erottamiseksi puusta ja ligniinin kaupallistamismahdollisuuksia selluteollisuuden kehittämiseksi. Sunilan tehtaallamme on maailman ensimmäinen integroitu ligniinin erottamo, jossa valmistetaan kuivaa kraftligniiniä. Erottamo mahdollistaa ligniinin pakkaamisen ja polttamisen suoraan meesauunissa, mikä pienentää tehtaan hiilijalanjälkeä.

Jalostettua ligniiniä voidaan käyttää muun muassa liimojen ja hartsien, päällysteiden ja erikoiskemikaalien valmistuksessa. Lue lisää englanniksi: storaenso.com/lignin-of-tomorrow

DISPERSIOPÄÄLLYSTE

Parempi kierrätettävyyys

Valmispakattujen ruokien kysynnän jatkaessa kasvuaan Stora Enso kehittää esimerkiksi dispersiopäällysteitä, joille on kysyntää rasvalta, kosteudelta ja vedeltä suojaavissa pakkauksissa sekä pakastepakkauksissa. Tavoitteena on laskea kustannuksia ja vähentää fossiilipohjaisten materiaalien käyttöä.

Dispersiopäällyste tarjoaa vaihtoehdon ekstruusiopäällysteelle, minkä lisäksi sen kierrätettävyyys- ja uudelleen-kuituuntuvuusominaisuudet ovat parempia kuin olemassa olevissa ratkaisuissa. Dispersiopäällyste voi auttaa laskemaan kustannuksia poistamalla online-päällystyksessä yhden kartonkikoneen prosessivaiheen. Online-päällystyksen edellytys on, että päällyste on uudelleenkuittuutuva. Se taas tuo lisäetua jätteenkäsittelyyn ja materiaalien kierrätettävyyteen.

ETÄDIAGNOSTIIKKA

Tehokas tuotanto

Stora Enso etsii jatkuvasti tapoja optimoida paperintuotantoa. Yksi esimerkki on etä-diagnostiikkaratkaisu, joka antaa T&K-asiantuntijoille pääsyn tehtaiden tietokantoihin ja mahdollistaa siten prosessin häiriöiden analysoinnin. Tiedonlouhintamoduulit auttavat tunnistamaan prosessin piilevät häiriöt ja analysoimaan satoja muuttujia perussyyn löytämiseksi. Ratkaisu myös varoittaa varhaisessa vaiheessa prosessivioista, ja sitä voidaan käyttää prosessin optimoinnissa, laadun parantamisessa ja vianetsinnässä.

Kvarnsvedenin tehtaalla etädiagnostiikkaratkaisu oli ollut käytössä muutaman viikon ajan, kun sen avulla havaittiin paperin peruspainon vaihtelevan. Vaihtelu todettiin syynsä toistuvien paperin rainan rikkoutumisiin. Painonvaihtelun perussyyn tunnistettiin tiedonlouhinnan avulla, ja tehtaan henkilökunta korjasi vian. Vuosisäästöt olivat merkittävät.

LVL (VIILUPUU)

Vahva ja uusiutuva

Investointi Varkauden tehtaan LVL-viilupuun tuotantolinjan oli strateginen siirto, jolla pyritään vastaamaan kaupunkirakentamisen kasvaviin tarpeisiin, palvelemaan uusia maantieteellisiä alueita ja markkinoita ja tarjoamaan asiakkaille laajempi valikoima puutuoteratkaisuja.

LVL perustuu sorvausteknologiaan, jonka avulla suuret tukit sorvataan ohuiksi viiluiksi, jotka sitten puristetaan yhteen korkeassa lämpötilassa ja paineessa. Lujuu deltaan LVL vastaa täyspuuta, betonia ja terästä,

ÄLYKKÄÄT PAKKAUKSET

Hyötyä toimitusketjulle ja kuluttajille

Toukokuussa 2015 Stora Enso ja NXP Semiconductors alkoivat yhdessä kehittää älykkäitä pakkausratkaisuja. Kehitysyhteistyössä keskitytään RFID-radiotaajuustunnistuksen, kuten NFC-lähitunnistuksen ja UHF-taajuuden, sisällyttämiseen pakkauksiin kuluttajien osallistamiseksi ja toimitusketjun tehostamiseksi.

RFID-tekniikan avulla älykkäiden pakkausten matkaa voidaan seurata koko toimitusketjun läpi ja siten varmistaa läpinäkyvyys alusta loppuun. Seurattavuus on tärkeää, jotta brändit ja suuret valmistajat voivat varmistaa, että heidän tuotteitaan kuljetetaan ja käsitellään asianmukaisesti. Kuluttajille älykkäät pakkaukset varmistavat tuotteen aitouden, ja NFC-etiketin kautta on mahdollista saada tuotetietoja. Tämä vahvistaa brändin ja kuluttajan välistä yhteyttä.

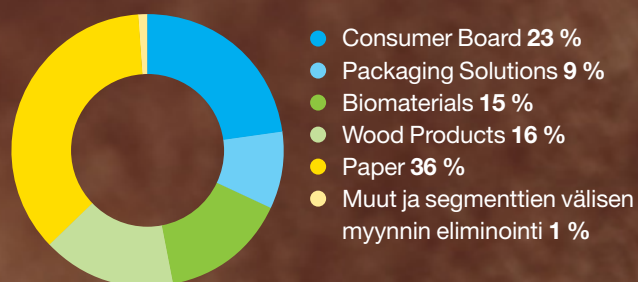

ja sitä voidaan käyttää sahatavaran sijaan. LVL:n lisäetu on, että sitä voidaan valmistaa lähes kaiken pituisena. Pysyviä rakenteellisia käyttösovelluksia ovat palkit, kattoparrut ja karmit, ja lisäksi LVL soveltuu perustustöihin. Stora Enso näkee viilupuussa valtavaa potentiaalia suurissa rakennusratkaisuissa yhdessä ristiinliimatun puun (CLT) kanssa käytettynä.

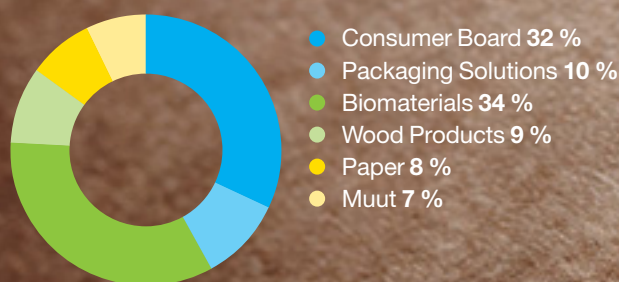
Divisioonat

Stora Ensoilla on viisi divisioonaa: Consumer Board, Packaging Solutions, Biomaterials, Wood Products ja Paper. Hyödynnämme kaikilla liiketoiminta-alueilla puu- ja biomassaosuistamme vastataksemme asiakkaiden ja kuluttajien kysyntään muuttuvassa maailmassa ja kehitteäksemme uusiutuvia ratkaisuja.

Liikevaihto 2015

Operatiivinen liike-tulos 2015

Henkilöstö keskimäärin 2015

DIVISIOONAT

Kehitys vuonna 2015

Consumer Board

Consumer Board keskittyy raaka-aineiden kehittämiseen, asiakasyhteistyöhön, tuotannon tehostamiseen ja ensiluokkaiseen logistiikkaan. Divisioona tähtää kansainväliseksi edelläkävijäksi korkealaatuisissa ensikuitukartonkiin perustuvissa ratkaisussa loppukäyttökohteissa, joissa vaaditaan erityisen korkeaa laatua.

OPERATIIVINEN ROOC
15,5 %

(Tavoite: >20 %)

Packaging Solutions

Packaging Solutionsin ratkaisut kattavat raaka-aineen, suunnittelun, tuotteet ja palvelut, toimituksen ja kierrätyksen. Tavoitteena on auttaa asiakkaita kasvattamaan liikevaihtoaan sekä pienentämään logistiikkakustannuksiaan ja ympäristövaikutuksiaan muun muassa teollisuuden sekä vähittäis- ja verkkokaupan käyttösovelluksissa.

OPERATIIVINEN ROOC
11,1 %

(Tavoite: >20 %)

Biomaterials

Biomaterialsins strategiana on vahvistaa ja monipuolistaa selluliiketoimintaa sekä kehittää täysin uusia sovelluksia puusta ja muista lignoselluloosabiomassoista. Näin divisioona vastaa uusiutuviin materiaaleihin perustuvien tuotteiden kasvavaan kysyntään teollisuustuotannossa.

OPERATIIVINEN ROOC
12,4 %

(Tavoite: >15 %)

Wood Products

Wood Products vastaa puurakentamisen mahdollisuuksiin laajalla tuotevalikoimalla ja globaalilla jakeluverkostolla. Tuotekehitys, uudet palvelut ja integroidut sahat ovat avainasemassa haettaessa kasvua rakennusalaalla sekä tukku- ja vähittäiskaupassa.

OPERATIIVINEN ROOC
15,7 %

(Tavoite: >18 %)

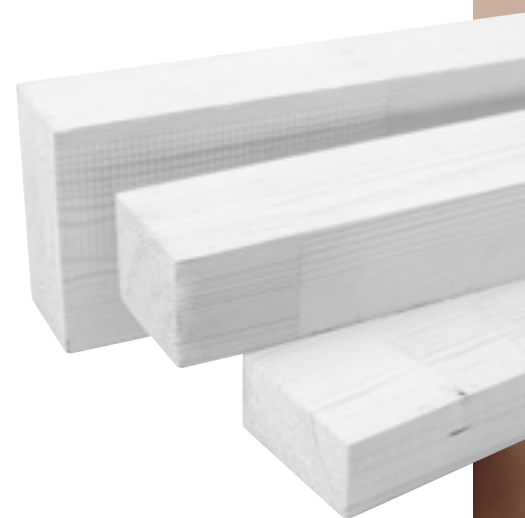

Paper

Paper jatkaa tuotteidensa, palvelujensa ja operatiivisen osaamisensa kehittämistä asiakkaiden ja loppukäyttäjien palvelemiseksi. Kilpailuetuna on vastuullisuus: ympäristömerkityt tuotteet, kierrätyskuidusta valmistettava paperi ja tehtaiden hiilidioksidipäästöjen vähentäminen.

RAHAVIRTA INVESTOINTIEN JÄLKEEN / LIIKEVAIHTO
5,5 %

(Tavoite: >7 %)

Stora Enso lyhyesti
Stora Enso maailmanlaajuisesti
Kuinka luomme arvoa
Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit
Strategia
Innovaatiot
Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: CONSUMER BOARD

Consumer Board

Stora Enson Consumer Board -divisioonan tavoitteena on olla maailman johtava paino- ja pakkausalan ensikuitupohjaisten kartonkiratkaisujen toimittaja. Sen laaja kartonki- ja päällystevalikoima soveltuu erilaisiin pakkauskonsepteihin ja käyttötarkoituksiin, kuten nestepakkauksiin, elintarvikkeisiin, lääkkeisiin ja ylellisyystuotteisiin. Consumer Board palvelee jatkojalostajia ja brändin omistajia ympäri maailmaa. Lisäksi divisioona laajentaa liiketoimintaansa kasvumarkkinoille vastatakseen korkealaatuisten, toimivien ja turvallisten pakkausten kasvavaan kysyntään.

Ratkaisut

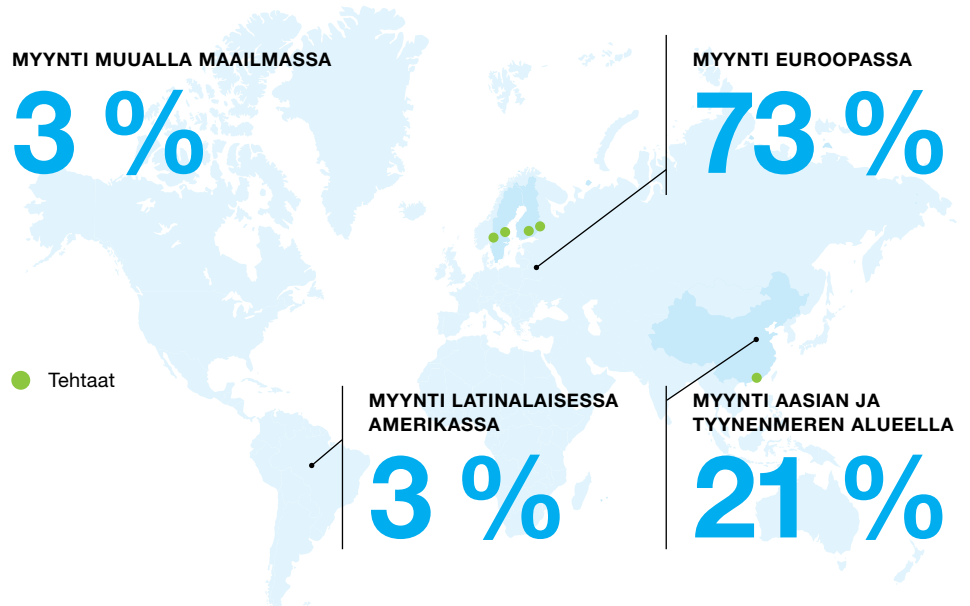
- Nestepakkauskartonki
- Elintarvikkekartonki
- Yleispakkauskartonki
- Tupakkakartonki
- Graafinen kartonki

MYynti MUUALLA MAAILMASSA

3 %

MYynti EUROOPASSA

73 %

Consumer Board -divisioonalla on neljä tehdasta Suomessa ja Ruotsissa. Kiinassa sijaitsevan Beihain tehtaan arvioidaan aloittavan toimintansa vuoden 2016 toisen neljänneksen aikana.

Trendit

Turvallisia ja uusiutuvia vaihtoehtoja

Kaupungistuminen, ostovoiman kasvu kehittyvillä markkinoilla, digitalisaatio ja yleinen ilmastonmuutostietoisuus tarjoavat monia mahdollisuuksia pakkausliiketoiminnalle. Näitä ovat muun muassa älykkäät ja aktiiviset, tunnistettavissa ja jäljitettävissä olevat pakkaukset, pienpakkaukset pienille kaupunkikotitalouksille, jätteen määrää vähentävät kestävätkä pakkauratkaisut, hygieeniset elintarvike- ja juomapakkaukset sekä pienemmät valmispakatut ateriat liikkuvampaan elämäntapaan. Kuitupohjaiset pakkauratkaisut, jotka eivät sisällä haitallisia kemikaaleja, vastaavat 2000-luvun kulutustrendeihin ja ovat ilmastoystävällisiä.

Brändin omistajien on vastattava kuluttajien lisääntyviin kestävyystä, yritys vastuuta ja tuoteturvallisuutta koskeviin huoliin. Samaa vastuullisuutta edellyttävät myös divisioonan asiakkaat. Myös vähittäiskaupan tiukka kilpailu ajaa brändin omistajat keskittymään brändien erilaistamiseen ja innovatiivisiin myyntipisteratkaisuihin.

DIVISIOONAT: CONSUMER BOARD

Kilpailuedut

- Uusiutuvat materiaalit
- Laaja valikoima ja vahvat brändit
- Globaalit markkinat, paikallinen läsnäolo
- Maailmanlaajuinen jakeluverkosto
- Erinomainen palvelu
- Kestävä lähestymistapa koko arvoketjussa
- Mielenkiintoiset innovaatiot

Tavoitteenamme on olla asiakkaiden ja brändin omistajien ensisijainen toimittaja. Tarjoamme erikoisratkaisuja, jotka vastaavat kuluttajien arvojen ja elämäntyylien tuomiin pakkaustarpeisiin.

Jari Latvanen
Johtaja, Consumer Board -divisioona

Pyrkimykset jätteiden vähentämiseen lisäävät kierrätettävien, uudelleen käytettävien sekä uusiutuviin materiaaleihin perustuvien pakkausten kysyntää maailmanlaajuisesti. Nämä trendit tukevat Consumer Board -divisioonan tavoitetta edistää kestävyttä markkinoilla, joita toistaiseksi dominoivat uusiutumattomat materiaalit, kuten muovi, lasi ja metalli.

Strategia

Johtava markkina-asema

Consumer Board -divisioona tähtää kansainväliseksi edelläkävijäksi korkealaatuisissa ensikuitukartonkiin perustuvissa ratkaisuissa. Divisioona haluaa olla asiakkaiden ja brändin omistajien ensisijainen toimittaja loppukäyttökohteissa, joissa vaaditaan erityisen korkeaa laatua. Tavoitteena on kannattava kasvu, joka saavutetaan vastuullisesti tarjoamalla uusiutuvia ratkaisuja jatkojalostajille, jälleenmyyjille ja brändin omistajille ympäri maailmaa.

Divisioona tuntee kuluttajien arvot ja elämäntavat sekä pakkauksiin kohdistuvat vaatimukset ja pystyy siten auttamaan asiakkaitaan vastaamaan kuluttajien vaatimuksiin. Se keskittyy innovointiin ja tuotekehitykseen, erinomaiseen asiakaspalveluun ja tuotelaatuun sekä tuotannon tehokkuuteen ja logistiikkaan.

Pitkäaikaiset liikesuhteet asiakkaiden, toimittajien, jatkojalostajien ja brändin omistajien kanssa tukevat divisioonan kasvua. Consumer Board pyrkii sitouttamaan asiakkaita erinomaisella tuote- ja prosessisuunnitteluosaamisellaan. Sen ratkaisut täyttävät pakkauksille asetetut vaatimukset toimivuudesta ja kustannustekijöistä aina ulkonäköön ja pakkauksen tarjoamiin tuntemuksiin saakka. Consumer Board -divisioonan kilpailuetuna on myös sen kyky vastata asiakkaiden kasvaviin ekotehokkuus-, avoimuus- ja vastuullisuusvaatimuksiin.

Consumer Board -divisioona pyrkii optimoimaan myyntiä ja toimintoja, suunnittelua, tuotannon tehokkuutta ja toimitustarkkuutta. Divisioonan asiakas- ja kuluttajanäkemys auttaa sitä selviytymään kysynnän vaihteluista, pakkausalan nopeista muutoksista sekä muuttuvista asiakastrendeistä.

Muutos on käynnissä

Menestyksen askeleet

Divisioonan toiminta jakautuu viiteen loppukäyttökohteiden mukaan jaettuun segmenttiin: Liquid Packaging Board -segmentti valmistaa nestepakkauksia tuoreille ja pitkään säilyville elintarvikkeille. Food Service Board -segmentti valmistaa korkealaatuista kartonkia pääasiassa paperimukeihin, -lautasiin ja -astioihin. General Packaging Board tuottaa kartonkia elintarvikkeiden, lääkkeiden, juomien, suklaan, kosmetiikan ja ylellisyystuotteiden pakkauksia varten. Cigarette Board -segmentti keskittyy tupakkapakkauksiin ja Graphical Board -segmentti erilaisiin graafisiin loppukäyttökohteisiin, kuten kortteihin ja kirjankansiin.

Stora Enso lyhyesti
Stora Enso maailmanlaajuisesti
Kuinka luomme arvoa
Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit
Strategia
Innovaatiot
Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: CONSUMER BOARD

Kumppanuus Stora Enson kanssa on ILO:lle arvokas mahdollisuus edistää ihmisarvoista työtä yhteisöissä, jotka ovat tekemisissä kuitujen kierrätyksen ja tuotannon kanssa. Yhdessä edistämme parempia mahdollisuuksia työntekijöille ja heidän perheilleen Pakistanissa ja ympäri maailmaa.

Benjamin Smith, yritys vastuun ylitarkastaja, ILO:n Työelämän peruseriaatteet ja oikeudet -toimiala

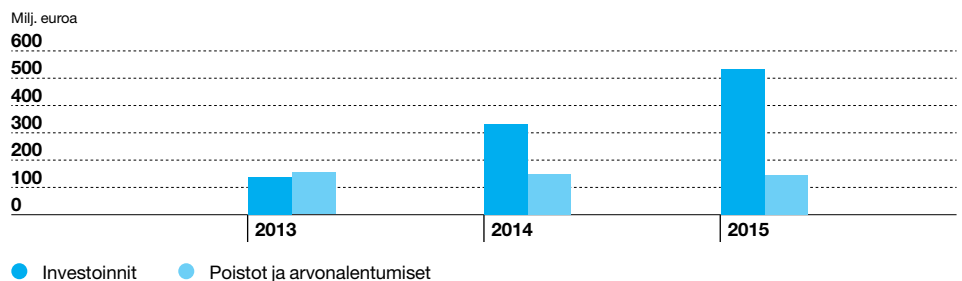
Consumer Board -divisioona vahvistaa Aasian toimintojaan, ja kuluttajapakkaus-kartonkitehtaan rakennustyöt Beihaissa, Guangxin alueella Kiinassa etenevät suunnitelmien mukaan. Tehtaan on määrä aloittaa toimintansa vuoden 2016 toisen neljänneksen aikana. Uusi kone tukee divisioonan maailmanlaajuisia toimintaa ja vahvistaa Kaakkois-Aasian asiakaspalvelua. Paikallinen läsnäolo tuo hankinnan lähelle tuotantoa, asiakasta ja kuluttajaa.

Mikrokuitusellun (MFC) kaupallistaminen alkoi Imatran esikaupallistamistehtaalla vuoden 2015 alussa. Kyseessä on maailman suurin MFC:tä kartonkisovelluksiin valmistava yksikkö, joka tuottaa raaka-ainetta valikoituihin kaupallisiin kuluttajapakkauskartonkiratkaisuihin mahdollistaen pakkausten kevyemmän painon. Mikrokuituselluratkaisujen kehittäminen jatkuu ja keskittyy yhä enemmän kestäviin kuitupohjaisiin pakkauksiin, joissa käytetään vähemmän raaka-aineita, sekä pakkausta rasvalta ja hapelta suojaaviin päällysteratkaisuihin.

Lokakuussa 2015 saatiin päätökseen 27 miljoonan euron investointityö Imatran tehtaan kuluttajapakkauskartonkikoneen kapasiteetin nostamiseksi. Kapasiteetti kasvoi 20 000 tonnia, minkä lisäksi investointi parantaa laatua ja kustannuskilpailukykyä. Uusi tuotantokapasiteetti palvelee sekä Euroopan että koko maailman markkinoita.

Vuonna 2015 Stora Enso aloitti älykkäiden pakkausten tuotekehitysyhteistyön NXP Semiconductorsin kanssa. Tuotekehityksessä keskitytään RFID-tunnistustekniikan

Investoinnit ja poistot: Consumer Board

PROGRESS

Saavutukset vuonna 2015

- MFC:n kaupallistaminen alkoi
- Innovaatiokeskus uusiutuvien pakkausinnovaatioiden kehittämiseksi avattiin
- Älykkäiden pakkausten tuotekehitys NXP Semiconductorsin kanssa alkoi

Tavoitteet ja painopisteet vuonna 2016

- Turvallisuus, tavoitteena nolla tapaturmaa
- Keskittyminen maailmanluokan valmistukseen
- Beihaan kuluttajapakkauskartonkitehtaan käynnistyminen menestyksekkäästi

DIVISIOONAT: CONSUMER BOARD

Joka kolmas nestekartonkipakkaus maailmassa on tehty Stora Enson kartongista.

integroimiseen pakkauksiin kuluttajien ja toimitusketjun tarpeita varten. Yhteistyössä kiinnitetään huomiota myös brändin suojaamiseen ja sinetöintisovellusten kehittelyyn.

Lokakuussa Stora Enson Consumer Board -divisioona myi Espanjan Barcelonan tehtaan, jossa valmistettiin kierrätyskuitupohjaista kuluttajapakkauskartonkia.

Kilpailutilanne

Kypsät ja kehittyvät markkinat

Läsnäolo tärkeimmillä markkinoilla mahdollistaa hankintojen integroimisen lähemmäksi tuotantoa, asiakkaita ja kuluttajia. Consumer Board -divisioonalla on vakaa asema Euroopan markkinoilla, joilla sen pääkilpailijoita ovat BillerudKorsnäs, Metsä Board ja Iggesund. Euroopan ulkopuolella tärkeimpiä kilpailijoita ovat Klabin, Evergreen, Weyerhaeuser, Georgia-Pacific ja International Paper. Ensikuitupohjaisen kuluttajakartongin myynti kasvaa merkittävimmin Kiinan sekä Aasian ja Tyynenmeren alueen pirstaleisilla markkinoilla. Epäsuorasti kuitupohjainen pakkausliiketoiminta kilpailee uusiutumattomien materiaalien, kuten muovin, lasin ja metallin kanssa.

Innovaatio ja tulevaisuus

Tuotekehityksen eturintamassa

Consumer Board -divisioona kehittää jatkuvasti kartonkejaan mahdollistaakseen kuluttajapakkausten erinomaisen suorituskyvyn ja toimivuuden sekä entistä pienemmän resurssien käytön ja ympäristökuormituksen. Tuotekehityksessä keskitytään materiaalitehokkuuteen, biopäällysteisiin sekä uusiin materiaaleihin ja sovelluksiin, kuten MFC:hen ja tunnistettavissa ja jäljitettävissä oleviin älykkäisiin pakkauksiin.

Helsinkiin marraskuussa 2015 avattu pakkausalan innovaatiokeskus helpottaa sisäistä yhteistyötä ja yhdessä asiakkaiden ja kumppaneiden kanssa toteutettavia kehitysprojekteja. Monialainen keskus tarjoaa stimuloivan ympäristön asiakkaille, jotka etsivät uusia pakkausideoita. Tavoitteena on keskittyä ideointiin, suunnitteluun, uuden liiketoiminnan kehittämiseen ja ideahautomotoimintaan.

Consumer Board -divisioonan uusi innovaatiomalli (Accelerated Innovation Model, AIM) tarjoaa jäsenllylä lähestymistavan asiakkaiden osallistamiseksi ja lupaavien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä ideoiden muuntamiseksi tehokkaasti projekteiksi. T&K-työn lisäksi keskitytään uusiin liiketoimintamalleihin, konsepteihin ja tuotekehitysresurssien ohjaamiseen ensisijaisiin tarpeisiin.

Stora Enso lyhyesti
Stora Enso maailmanlaajuisesti
Kuinka luomme arvoa
Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit
Strategia
Innovaatiot
Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnonin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: CONSUMER BOARD

Taloudellinen tulos

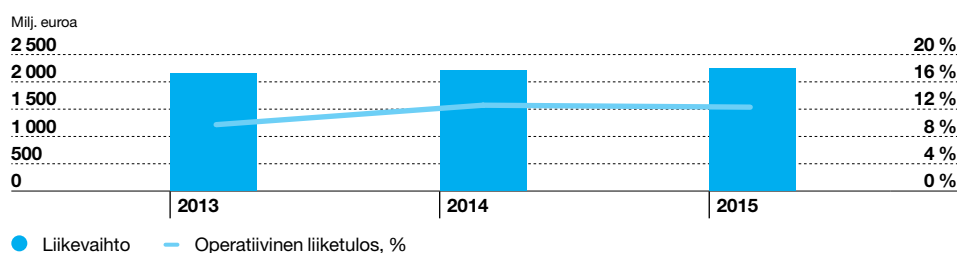
Avainluvut

Milj. euroa	2015	2014	2013
Liikevaihto	2 340	2 297	2 241
Operatiivinen liike-tulos	290	292	217
Operatiivinen ROOC	15,5 %	17,8 %	14,4 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	481	386	364
Rahavirta investointien jälkeen	21	60	206
Henkilöstö keskimäärin	4 239	4 429	4 468
Kartongin toimitukset, 1 000 tonnia	2 458	2 434	2 380

Consumer Board -divisioonan liikevaihto oli 2 340 milj. euroa, kasvua 2 % verrattuna vuoteen 2014, mikä johtui suuremmista kartonkivolyymeista ja suotuisasta valuuttakehityksestä. Barcelonan tehtaan myynti syksyllä 2015 pienensi liikevaihtoa 30 milj. euroa.

Operatiivinen liike-tulos, 290 milj. euroa, oli edellisvuoden tasolla. Suurempien toimitusmäärien ja suotuisan valuuttakurssikehityksen positiiviset vaikutukset kumoutuivat korkeampien sellukustannusten ja Kiinan Guangxissa sijaitsevan Beihain tehtaan käyttöönottoa edeltävien kasvaneiden kiinteiden kustannusten vaikutuksesta.

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

DIVISIOONAT: CONSUMER BOARD

Asiakaskokemus

Enemmän vähemmällä MFC:n avulla

Stora Enso tarjoaa pitkäaikaiselle kumppanilleen Elopakille uusiutuviin materiaaleihin pohjautuvia innovaatioita, jotka edistävät Elopakin kilpailukykyä. Yksi tällaisista innovaatioista on mikrokuituselluun (MFC) perustuva NNC-konsepti (New Natura Concept). Elopakin tavoitteena on tehdä pakkauksista mahdollisimman kevyitä, ja se aloitti MFC:n kokeilun heti, kun sitä oli saatavilla Stora Enson Imatran tehtaalta.

”MFC:n avulla saamme raaka-aineesta maksimituoton ja siten enemmän pakkausmateriaalia kartonkitonnia kohti. Keveys ei kuitenkaan vaikuta tärkeisiin ominaisuuksiin, kuten jäykkyyteen tai sisäiseen lujuuteen. Euroopassa käytetään monenlaisia kannustimia ja sääntelyä pakkausmateriaalien painon laskemiseksi. Kumppanuus Stora Enson kanssa auttaa meitä saavuttamaan tämän tavoitteen”, sanoo **Tom Egenes**, Elopakin strateginen hankintajohtaja.

Elopak on kansainvälinen paperipohjaisten nestepakkausten toimittaja. Se pyrkii kehittämään asiantuntemustaan elintarvikke-pakkausten muuttuviin tarpeisiin. Yhtiö on riippuvainen varmoista toimituksista. ”Meillä on jatkojalostuslaitoksia Euroopassa, Venäjällä ja Pohjois-Amerikassa, ja meille on tärkeää, että kumppani voi toimittaa vuorokauden ympäri. Toimitukset kahdelta Stora Enson tehtaalta ovat täysin tasalaatuisia, joten voimme olla huoleti ja varmoja siitä, ettei arvoketju katkea.”

Elopak on kokeillut NNC-kartonkia Itä-Euroopan markkinoilla, jossa NNC:tä on tarjottu kaikille alueen meijereille. Yli 100 miljoonaa pakkausta on jo valmistettu onnistuneesti. Vuonna 2016 Elopak aikoo testata NNC-kartonkia Länsi-Euroopassa.

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: PACKAGING SOLUTIONS

Packaging Solutions

Stora Enson Packaging Solutions -divisioona kehittää kuitupohjaisia pakkauksia ja toimii arvoketjun kaikissa vaiheissa selluntuotannosta materiaalien ja pakkausten valmistukseen sekä kierrätykseen.

Ratkaisujemme avulla jatkojalostajat, brändin omistajat ja jälleenmyyjät pystyvät optimoimaan suorituskykyä, alentamaan kokonaiskustannuksia ja kasvattamaan liikevaihtoa. Tärkeimmät markkinasegmentit ovat elintarvike- ja juomateollisuus, kuluttajaelektroniikka, kotitaloudet ja huonekaluteollisuus, vähittäiskauppa ja teollisuus.

Ratkaisut

- Aaltopahvin raaka-aine (kraftlaineri)
- Puolikemiallinen aallotuskartonki
- Kierrätyskuitupohjainen lainerikartonki
- Kierrätyskuitupohjainen aallotuskartonki
- Aaltopahvilaatikat
- Pakkausautomaatio
- Suunnittelupalvelut
- Tekninen asiakaspalvelu

MYynti MUUALLA MAAILMASSA

3 %

MYynti EUROOPASSA

67 %

- Tehtaat
- Jalostamot

MYynti AASIAN JA TYYNENMEREN ALUEELLA

30 %

Aaltopahvin raaka-ainetta valmistetaan Suomessa ja Puolassa sijaitsevilla tehtailla, ja jalostamoja on kahdeksassa Euroopan ja Aasian maassa.

Trendit

Pakkausten kysyntä nousee

Väestönkasvun ja ilmaston lämpenemisen myötä tietoisuus jätteistä ja vastuullisuudesta on kasvanut. Se lisää älykkäämpien, uusiutuvien pakkausten kysyntää. Kuitupohjaisista pakkauksista on uusiutuvana materiaalina monenlaista etua.

Seuraavan sukupolven kuluttajat odottavat brändien olevan luonnollisia, aitoja ja kestäviä. Nämä vaatimukset vaikuttavat brändien koko toimitusketjuihin ja myös pakkauksiin. Materiaalien uusiutuvuus, kierrätettävyyden ja biohajoavuus tukevat brändin omistajien kasvutavoitteita ja auttavat kehittämään kustannustehokkaampia toimitusketjuja.

DIVISIOONAT: PACKAGING SOLUTIONS

Kilpailuedut

- Kuidun saatavuus
- Kuluttajanäkemykset: asiakaslähtöisyys markkinoilla
- Suunnittelupalvelut
- Materiaalien optimointiosaaminen
- Integroidut toimitusketjut ja kierrätettyjen materiaalien virrat
- Moderni teknologia
- Integroitu sellu ja energiatehokkuus
- Vastuullisuus: ympäristövaikutusten pienentäminen koko toimitusketjussa yhteistyössä asiakkaiden kanssa

Ymmärtämällä trendejä ja niiden vaikutuksia palvelemiimme teollisuudenaloihin ja käymällä tiiviimpää vuoropuhelua asiakkaidemme kanssa, pystymme toimimaan ennakoivasti ja edistämään uusia ratkaisuja.

Gilles van Nieuwenhuyzen
Johtaja, Packaging Solutions -divisioona

Digitalisaatio edistää verkkokaupan kysyntää, mikä lisää kustannustehokkaan logistiikan tarvetta. Kustannustehokkuus varmistetaan esimerkiksi kevyemmällä, joustavilla ja profiloituilla pakkauksilla sekä tehostamalla pinoamista ja laatikoiden täyttöä. Kilpailu suuremmasta kuluttajakunnasta lisääntyy, ja myös vähittäiskaupassa pyritään löytämään tapoja jätteiden vähentämiseen ja toiminnan tehostamiseen hylyvalmiilla pakkauksilla ja kuormalavapakkausten esillepanolla. Liitettävyyden paraneminen lisää mahdollisuuksia hyödyntää RFID-radiotaajuustunnistusta ja NFC-lähitunnistusta logistiikan sekä kuluttajapakkausten toimivuuden parantamiseksi.

Strategia

Hyviä kasvumahdollisuuksia

Packaging Solutions -divisioonalla on hyvät mahdollisuudet kasvaa useissa tuotesegmenteissä. Aaltopahvin raaka-aineen ja aaltopahvipakkausten osalta tavoitteena on luoda ja lisätä arvoa asiakkaille toimittamalla ratkaisuja, jotka auttavat heitä kasvattamaan liikevaihtoaan sekä pienentämään logistiikkakustannuksia ja ympäristövaikutuksia. Ensisijaisena tavoitteena on olla asiakkaalle keskeinen kumppani suunnittelusta toimitukseen ja loppukäyttöön asti.

Packaging Solutions -divisioona on pyrkinyt kasvattamaan aaltopahvin raaka-aineen liiketoimintaansa muuttamalla Varkauden tehtaan hienopaperikoneen kraftlaineria valmistavaksi koneeksi sekä laajentamalla aaltopahvipakkausliiketoimintaa houkuttelevilla kasvumarkkinoilla. Laajentumismahdollisuuksia on tutkittu nopeasti kehittyvillä Itä-Euroopan markkinoilla ja Kiinassa. Lisäksi on otettu käyttöön myyntiä (Top Line Hunt) ja operatiivista toimintaa (Smart Operating Model) tehostavat ohjelmat.

Aaltopahvin raaka-aineen ja jalostuspalvelujen lisäksi Packaging Solutions tarjoaa asiakkaille parhaita käytäntöjä ja palkittua suunnitteluosaamista. Kymmenen DesignStudiota ympäri maailman avustaa asiakkaita pakkausten suunnittelussa ja neuvoo materiaalien optimoinnissa, pakkausautomaatioissa, prosesseissa sekä vastuullisuusasioissa. Koko divisioonan toimintatapaan kuuluu innovaatioiden ja näkemysten avoin jakaminen.

Muutos on käynnissä

Kasvua uusiutuvilla pakkauksilla

Varkauden tehtaan hienopaperikone muunnettiin vuoden 2015 aikana onnistuneesti ensikuitupohjaista aaltopahvin raaka-ainetta valmistavaksi koneeksi. Stora Enso investoi 110 miljoonaa euroa muunnostöihin, jotka tehtiin pääosin elo-syyskuussa 2015. Kraftlainerin tuotanto alkoi lokakuussa. Tuotantokapasiteettia kasvatetaan koko ajan ja täyteen tuotantoon päästään vuoden 2017 alussa.

Stora Enso lyhyesti
Stora Enso maailmanlaajuisesti
Kuinka luomme arvoa
Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit
Strategia
Innovaatiot
Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: PACKAGING SOLUTIONS

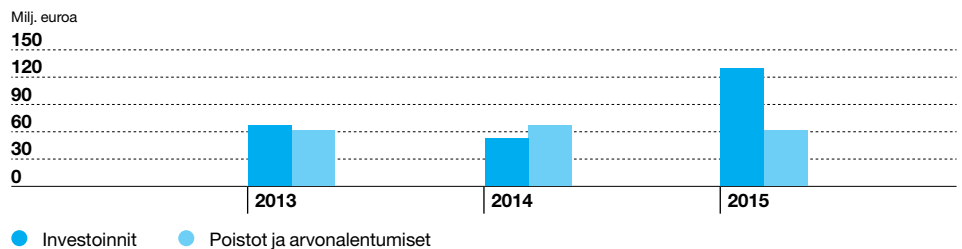
Kontaktittomat teknologiat, kuten NFC ja RFID, mahdollistavat jäljitettävyyden koko toimitusketjussa ja antavat kuluttajalle mahdollisuuden tutustua tuotteeseen ja brändiin älylaitteella. Kontaktiton teknologia ja älykkäät pakkaukset ovat looginen ja innovatiivinen yhdistelmä, mistä on monenlaista etua niin valmistajille, brändin omistajille kuin kuluttajille.

Ruediger Stroh, johtaja, turvallisuus ja liitettävyys, NXP Semiconductors

Hienopaperikoneen muunnoksella Stora Enso vastaa uusiutuvien pakkausten maailmanlaajuisen kysynnän kasvuun. Varkauden tehtaalla kraftlaineri täydentää Heinolan tehtaalla puolikemiallisen aallotuskartonin sekä Puolan Ostrołękan tehtaalla kierrätyskuitupohjaisen aaltopahvin raaka-aineen valmistusta. Vaikka divisioonan pääasialliset aaltopahvin raaka-aineen markkinat ovat Euroopassa, tehtaalla palvelevat ensikuitupohjaisilla tuotteillaan myös muun muassa Latinalaisen Amerikan ja Aasian markkinoita.

Syyskuussa 2015 Stora Enso sai päätökseen offset-painomenetelmää käyttävän mikroaaltopahvitehtaan myynnin Komáromissa Unkarissa. Komáromin tehtaalla myynnin odotetaan laskevan aaltopahvipakkausten jatkojalostuskapasiteettia noin 15 miljoonaa m² vuodessa. Aaltopahvipakkauksia valmistava yksikkö Intian Chennaiassa suljettiin lopullisesti vuonna 2015. Sulkemisen syynä oli merkittävä paikallisen kysynnän vähentyminen. Chennaiin tehtaalla valmistettiin aaltopahvista kuljetus- ja kuluttajapakkausta, joita myytiin pääasiassa Chennaiassa ja Tamil Nadun alueella.

Investoinnit ja poistot: Packaging Solutions

PROGRESS

Saavutukset vuonna 2015

- Varkauden tehtaalla paperikoneen onnistunut muunto kraftlainerin tuotantoon
- Kumppanuus NXP:n kanssa älykkäiden pakkausten kehittämisessä ja pakkausten innovaatiokeskuksen avaaminen Helsinkiin
- Asiakaslähtöisyyden parantaminen lisäarvoa tuovalla myynnillä sekä älykkään toimintamallin (Smart Operating Model) ja tuotekehityksen kautta

Tavoitteet ja painopisteet vuonna 2016

- Turvallisuus, tavoitteena nolla tapaturmaa
- Varkauden aaltopahvin raaka-ainetta valmistavan tehtaalla tuotantokapasiteetin ja myynnin kasvattaminen
- Aaltopahvipakkausliiketoiminnan kasvattaminen valituilla markkinoilla

DIVISIOONAT: PACKAGING SOLUTIONS

Kuitupohjaisilla pakkausratkaisuilla vähittäiskaupat voivat säästää kustannuksia toiminnan tehokkuuden lisääntyessä ja jätteiden vähentyessä.

Kilpailutilanne

**Kysyntään vastaaminen
hajanaisilla markkinoilla**

Packaging Solutions on saavuttanut aaltopahvipakkausten liiketoiminnassa johtoaseman Pohjoismaissa, Baltian maissa sekä Puolan ja Venäjän markkinoilla. Näillä hajanaisilla markkinoilla pääkilpailijoinamme ovat Smurfit Kappa ja DS Smith. Aaltopahvin raaka-aineen liiketoiminnassa Stora Enso on hyvissä asemissa kierrätyskuitupohjaisen aaltopahvin raaka-aineen alueellisilla markkinoilla ja puolikemiallisen aallotuskartongin ja kraftlainerin maailmanlaajuisilla markkinoilla. Suurimmat kilpailijamme ovat Mondi, Prinzhorn, BillerudKorsnas, SCA, SAICA, IP ja WestRock.

Innovaatio

**Älykkäämpiä
pakkausratkaisuja**

Packaging Solutions -divisioona pyrkii luomaan asiakkaille arvoa kokonaisvaltaisesti: asiakas saa kuituraaka-aineen, suunnitteluapua, oikean painon pakkauksilleen, teknisen asiakaspalvelun, automatisointipalvelun, eFlow-toimitusketjun ja kierrätyspalvelut. Suunnitteluratkaisujen ja materiaalitehokkuuden innovaatioita tuetaan Stora Enson DesignStudioissa, joista seitsemän sijaitsee Euroopassa ja kolme Kiinassa. Niiden lisäksi asiakkaiden käytössä on 3D-virtuaalikauppa.

Innovaatio-ohjelmissa keskitytään muun muassa älykkäiden pakkausten kehittämiseen ja mikrokuitusellun (MFC) käyttöön aaltopahvin raaka-aineen erikoistuotteissa. Toukokuussa 2015 Stora Enso ja NXP Semiconductors alkoivat yhdessä kehittää älykkäitä pakkausratkaisuja, joilla voidaan parantaa logistiikkaa valmistajalta kuluttajalle. Mikrokuitusellulle on myös monia muita käyttösovellusmahdollisuuksia pakkauksissa, sillä se parantaa pakkausmateriaalin ominaisuuksia.

Helsinkiin marraskuussa 2015 avattu pakkausalan innovaatiokeskus helpottaa sisäistä yhteistyötä ja yhdessä asiakkaiden ja kumppaneiden kanssa toteutettavia kehitysprojekteja. Monialainen keskus tarjoaa stimuloivan ympäristön asiakkaille, jotka etsivät uusia pakkausideoita. Tarkoituksena on keskittyä ideointiin, suunnitteluun, uuden liiketoiminnan kehittämiseen ja ideahautomotoimintaan.

DIVISIOONAT: PACKAGING SOLUTIONS

Taloudellinen tulos

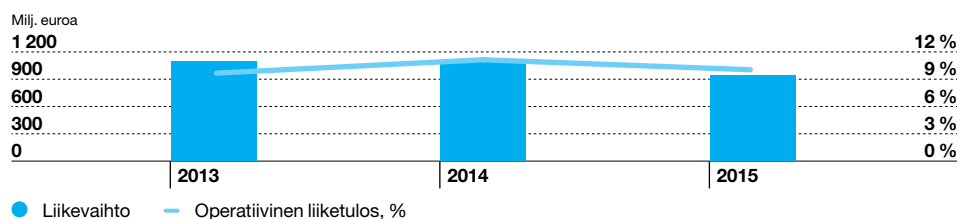
Avainluvut

Milj. euroa	2015	2014	2013
Liikevaihto	913	1 065	1 061
Operatiivinen liike-tulos	90	118	101
Operatiivinen ROOC	11,1 %	14,1 %	11,3 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	138	182	151
Rahavirta investointien jälkeen	20	128	69
Henkilöstö keskimäärin	7 141	8 227	7 663
Kartonkitoimitukset, 1 000 tonnia	587	724	839
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	1 112	1 104	1 086

Packaging Solutions -divisioonan liikevaihto, ilman Corenson myydyä liiketoimintaa, oli 913 milj. euroa ja kasvoi 3 % vuoteen 2014 verrattuna. Kasvu oli pääosin peräisin Varkauden tehtaan käyttöönotosta sen jälkeen, kun hienopaperikone muunnettiin aaltopahvin raaka-ainetta tuottavaksi koneeksi.

Operatiivinen liike-tulos, ilman Corenson myydyä liiketoimintaa, oli 90 milj. euroa ja laski 11 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna pääosin Varkauden muunnetun koneen käyttöönottoa edeltävien kasvaneiden kiinteiden kustannusten vaikutuksesta.

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

DIVISIOONAT: PACKAGING SOLUTIONS

Ennen

Jälkeen

PAKKAUKSEN KOKO

-38 %

TUOTTEITA KULJETUSREKKAAN

+60 %

Asiakaskokemus

Uudistettu pakkauskonsepti auttaa säästämään kustannuksia ja ympäristöä

Stora Enso tekee yhteistyötä huonekaluvalmistajan kanssa, joka pakkasi myymänsä keittiön vetolaatit aaltopahvi- ja muovipakkaukseen. Stora Enso näki pakkausratkaisussa paljon parannuspotentiaalia.

Stora Enso kokosi kokeneista pakkaussuunnittelijoista tiimin, jonka tavoitteena oli auttaa huonekaluvalmistajaa alentamaan kustannuksiaan ja pienentämään ympäristöjalanjälkeään. Uusi konsepti mahdollisti pakkauslinjan loppupään automatisoinnin ja toi itse pakkaukseen aivan uudenlaisen lähestymistavan. Laatikon koko pieneni 38 prosenttia, ja logistiikka tehostui huomattavasti. Nyt yhteen rekkaan mahtuu 60 prosenttia enemmän tuotteita, mikä laskee merkittävästi kuljetuskustannuksia ja fossiilisia hiilidioksidipäästöjä. Kuluttajat arvostavat vastuullisempaa pakkausta, joka on helppo kierrättää.

Huonekalupakkauskonsepti on hyvä esimerkki vähittäismyymäläpakkauksesta, josta on monenlaista etua:

- Alhaisemmat kustannukset koko arvoketjussa
- Parempi pakkauskokemus kuluttajille
- Pienemmät ympäristövaikutukset

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus	Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus	Johtoryhmä
Avainluvut	Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille	

DIVISIOONAT: BIOMATERIALS

Biomaterials

Stora Enson Biomaterials-divisioona tarjoaa laajan valikoiman sellulaatuja asiakkaille, jotka valmistavat paperia, kartonkia ja pehmopapereita, sekä revintäsellua hygieniasovelluksiin ja liukosellua tekstiili- ja elintarviketeollisuuden tarpeisiin. Se tarjoaa myös mäntyöljyä ja tärpähtiä kemikaalien ja polttoaineiden valmistajille. Divisioonan tavoitteena on löytää uusia tapoja maksimoida puusta ja muista ruuaksi kelpaamattomista biomassoista saatava lisäarvo. Sokereilla ja ligniinillä on sovellusmahdollisuuksia erikoiskemikaaliteollisuudessa, rakennusallalla, hygieniatuotteissa ja elintarviketeollisuudessa.

Ratkaisut

- Lehtipuusellu
- Havupuusellu
- Revintäsellu
- Liukosellu
- Mäntyöljy
- Tärpähti
- Ligniini
- Ksyloosi (vuoden 2016 lopusta)

MYYNТИ MUUALLA MAAILMASSA

10 %

MYYNТИ EUROOPASSA

64 %

MYYNТИ AASIAN JA TYYNENMEREN ALUEELLA

26 %

- Biomaterials-divisioonan sellutehtaat
- T&K-yksiköt ja koetehtaat
- Puuviljelmät

Divisioonalla on toimintaa ympäri maailmaa Brasiliassa, Suomessa, Laosissa, Ruotsissa, Uruguayssa ja Yhdysvalloissa.

Trendit

Uusia kestäviä biomassaratkaisuja

Uusiutuvien biomateriaalien kysyntään vaikuttavat monet trendit, kuten väestönkasvu, kehittyvien maiden keskiluokan kasvava kulutus, ylipaino sekä ympäri maailmaa kasvava kiinnostus terveellisiä elämäntapoja ja kestävästä kulutuksesta kohtaan. Myös sääntely ja tietoisuus ilmastonmuutoksesta lisäävät halukkuutta korvata fossiilipohjaiset materiaalit vaihtoehtoilta, jotka tarjoavat parempia ominaisuuksia monenlaisiin sovelluksiin.

Biomaterials-divisioona vastaa elintason nousun myötä kasvavaan pehmopaperi- ja kuitukangastuotteiden kysyntään. Se keskittyy tuotekehitykseen ja uusiin käyttösovelluksiin, kuten elintarvikkeiden ainesosiin, joilla saadaan pienempi rasvapitoisuus ilman että tuotteen koostumus muuttuu, sekä clean label -tuotteisiin, joissa ei ole haitallisia kemikaaleja ja joiden ekologinen jalanjälki on pienempi.

DIVISIOONAT: BIOMATERIALS

Kilpailuedut

- Biomassan saatavuus
- Metsätalous- ja puuviljelmäosaaminen
- Laajin selluvalikoima
- Asiakkaiden tarpeisiin sopiva sellumix
- Vahva tekninen asiakaspalvelu
- Uusi innovaatiokeskus
- Montes del Platan, Sunilan, Danvillen ja Racelandin investoinnit nykyisiin ja tuleviin sovelluksiin
- Kestävä lähestymistapa kaikissa tuotantoprosesseissa ja yhteistyössä paikallisyhteisöjen kanssa

Vastataksemme muuttuvaan kysyntään, meidän pitää viedä osaamista ja kehitystyön tuloksia markkinoilta ja liiketoiminta-alueilta toisille sekä yhdistää uudet tiedot ja teknologiat tämänhetkiseen osaamiseen ja taitoihin.

Juan Carlos Bueno
Johtaja, Biomaterials-divisioona

Biopohjaisten vaihtoehtojen uusiutuvaus ja kierrätettävyyden tuovat etua fossiilipohjaisiin lopputuotteisiin verrattuna kuluttajamarkkinoilla, jossa asiakkaat ovat entistä tietoisempia vastuullisuusasioista. Ratkaisujen on pystyttävä tarjoamaan parempia ominaisuuksia alhaisemmilla tai kilpailukykyisillä kustannuksilla. Parempien ja kestävämpien materiaalien kehittäminen biopohjaisista raaka-aineista auttaa pienentämään kokonaishiilijalanjälkeä.

Strategia

Erikoisbiomateriaalien kulmakivet

Biomaterials-divisioonan tavoitteena on vastata uusiutuviin materiaaleihin perustuvien tuotteiden kasvavaan kysyntään hyödyntämällä paremmin biomassojen potentiaalia. Johtavana markkinasellun toimittajana Biomaterials haluaa kehittää kustannustehokkaita ja suorituskykyisiä uusiutuvia biokemiallisia ratkaisuja myös muille teollisuudenaloille kuin sen perinteiselle asiakassektorille. Divisioonan strategiana on vahvistaa ja monipuolistaa selluliiketoimintaa ja luoda pohjaa uudelle liiketoiminnalle uusiutuviin materiaaleissa ja kemikaaleissa. Tähän pyritään syventämällä asiakasyhteistyötä ja -ymmärrystä sekä tiivistämällä innovointia asiakkaiden kanssa.

Sellumarkkinoilla Biomaterials-divisioona keskittyy kehittämään maailmanlaajuisesti tarjontaansa pehmpaperien, erikoispaperien, pakkausten, hygieniatuotteiden, tekstiilien ja muiden lopputuotteiden valmistukseen. Divisioona kehittää myös korkeamman lisäarvon tuotteita hyödyntämällä esimerkiksi ligniiniin, mäntyöljyyn, täpättiin ja hemiselluloosaan liittyvää osaamistaan. Sunilan tehtaaseen valmistui ligniinin erotuslinja vuonna 2015. Ligniini on hyvä fenolien korvike ja siten kestävä biokemiallinen ratkaisu rakennusalan ja teollisuuden materiaaleihin, kuten epoksihartseihin ja päällysteisiin, sekä todennäköisesti monenlaisiin muihinkin käyttösovelluksiin.

Vuonna 2014 hankitun Virdia-bioteknologiayhtiön avulla Biomaterials pyrkii hyödyntämään täysimääräisesti biomassan erotusteknologian tarjoamaa potentiaalia voidakseen tarjota hemiselluloosa-, selluloosa- ja ligniinituotteita, joita voidaan käyttää elintarvike- ja tekstiiliteollisuudessa, suuhygieni- ja kodinhoitotuotteissa sekä pakkausten muoviosien korvikkeina. Stora Enso on rakentamassa Yhdysvaltoihin koe- ja markkinakehitystehdasta, jossa erotusteknologiaa testataan.

Perinteisessä markkinasellun tuotannossa, joka on edelleen Biomaterials-divisioonan pääasiallinen tulonlähde, divisioona pyrkii erottautumaan olemalla lähellä valikoituja

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: BIOMATERIALS

asiakkaita. Stora Enson maailmanlaajuinen puuviljelmäverkosto tarjoaa tuotteita, jotka vastaavat asiakkaiden tarpeisiin.

Muutos on käynnissä

Tulevaisuuden investoinnit

Vuonna 2015 Biomaterials-divisioona sai tuotantokapasiteetin ja laadun vakiinnutettua vuonna 2014 toimintansa aloittaneella Montes del Platan tehtaalla, joka keskittyy nyt parantamaan kustannuskilpailukykyään. Danvillen pilottitehtaalla Yhdysvalloissa jatketaan ligniinin ja selluloosan erotusteknologian hienosäätöä ja testaamista erilaisilla biomassoilla. Racelandissa keskitytään ksyloosin koe- ja kehittämislaitoksen rakentamiseen ja työntekijöiden koulutukseen. Samaan aikaan on selvitetty markkinoiden ja asiakkaiden tarpeita sekä tehty ligniinin, ksyloosin ja muiden uusien tuotteiden sovelluskehitystä ja asiakastestausta.

Biomaterials-divisioonan kaikissa toiminnoissa ja kaikilla markkinoilla lähtökohtana on tehokas ja turvallinen tuotanto, vastuullinen hankinta sekä maankäyttöön ja ihmisoikeuksiin liittyvien riskien hallitseminen. Stora Enso edistää kestävästä ja vastuullista metsänhoitoa maailmanlaajuisessa sertifioidun puuviljelmien verkostossaan. Kaikki sellutehtaat ovat energian suhteen omavaraisia ja myyvät eteenpäin tuotantoprosessiensa ylijäämäenergiaa. Stora Enson tuottama sellu on uusiutuvaa ja kierrätettävää, ja käytettävä puu tulee kestävästä ja tunnetuista lähteistä.

Kilpailutilanne

Uusille markkinoille

Muita Biomaterials-divisioonan markkinoilla toimivia sellunvalmistajia ovat muun muassa UPM, Metsä Fibre, Södra, Fibria (kumppani Veracelissa), Eldorado, CMPC, Arauco (kumppani Montes del Platassa) ja Suzano. Uusilla potentiaalisilla markkinoilla Biomaterials kilpailee bioteknologia- ja biokemikaaliyritysten sekä kemianteollisuuden yritysten kanssa.

Innovaatio

Uusiutuvaus kaiken ytimessä

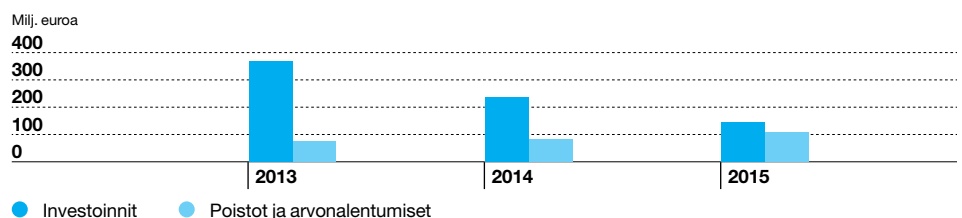
Stora Enson menestys sellutuotteisiin perustuvan biopohjaisen teknologian ja biokemikaaliliiketoiminnan edistämiseksi riippuu siitä, kuinka hyvin nykyistä biomassaosaamista onnistutaan hyödyntämään ja laajentamaan tätä osaamista myös muihin materiaaleihin ja sovelluksiin eri teollisuudenaloille. Biomaterials-divisioona vastaa muuttuvaan

Edistyksellinen tuotantoteknologia mahdollistaa uusien mielenkiintoisten materiaalien valmistamisen uusiutuvista raaka-aineista. Uusien tuotteiden kehittämisessä on keskeistä suorituskyky, hintaan ja ympäristövaikutuksiin. Biotalousmenestyminen riippuu siitä, kuinka selkeästi uusien biopohjaisten tuotteiden laajasta yhteiskunnallisesta arvosta onnistutaan viestimään.

Adrian Higson, biopohjaisten tuotteiden johtava neuvonantaja, NNFCC – The Bioeconomy Consultants

Investoinnit ja poistot: Biomaterials

DIVISIOONAT: BIOMATERIALS

Revintäsellua käytetään esimerkiksi hygieniatuotteiden kuten vaippojen valmistukseen.

kysyntään liiketoiminta- ja innovaatorakenteella, joka mahdollistaa osaamisen jakamisen ja kehittämisen kaikilla markkinoilla ja liiketoiminta-alueilla. Uutta markkinatuntemusta ja uusia teknologioita yhdistetään olemassa olevaan puuhun ja sellunvalmistukseen liittyvään osaamiseen.

Biomaterials-divisioonan innovaatiot keskittyvät pääasiassa puusta saatavien materiaalien ja muuntotyyppisten ruuaksi kelpaamattomien biomassojen maksimaaliseen hyödyntämiseen sovelluksissa, joilla voidaan vastata kestävien ratkaisujen kasvavaan maailmanlaajuiseen kysyntään divisioonan ensisijaisilla markkinoilla.

Tukholmaan joulukuussa 2015 avattu innovaatiokeskus edistää osaamisen jakamista ja helpottaa asiakasyhteistyötä innovaatiotoiminnan kehittämiseksi uusiutuvien materiaalien alalla. Pyrimme ymmärtämään asiakkaiden ja loppukuluttajien nykyisiä ja tulevia tarpeita sekä markkinadynamiikkaa ja arvoketjuja. Tämä tieto välitetään uusia ratkaisuja kehittäville teknologia- ja sovellustiimeille.

PROGRESS

Saavutukset vuonna 2015

- Turvallisuuskulttuurin paraneminen
- Montes del Platan sellutehtaan tuotantokapasiteetin ja laadun vakiinnuttaminen ja optimointi, asetettujen tuotantotavoitteiden saavuttaminen ja uusien tuotteiden saattaminen markkinoille häiriöttä
- Maailman ensimmäinen kuivatun ligniinin tuotantolinja Sunilan tehtaalla
- Biomateriaalien innovaatiokeskuksen perustaminen uusien ratkaisujen edistämiseksi

Tavoitteet ja painopisteet vuonna 2016

- Turvallisuus, tavoitteena nolla tapaturmaa
- Ligniinin ja ksyloosin kaupallistaminen
- Innovaatiokeskuksen saaminen täyteen vauhtiin ja kaiken yhtiössä olevan osaamisen hyödyntäminen uusien kestävien ja uusiutuvien ratkaisujen kehittämiseksi

Stora Enso lyhyesti
Stora Enso maailmanlaajuisesti
Kuinka luomme arvoa
Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit
Strategia
Innovaatiot
Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: BIOMATERIALS

Taloudellinen tulos

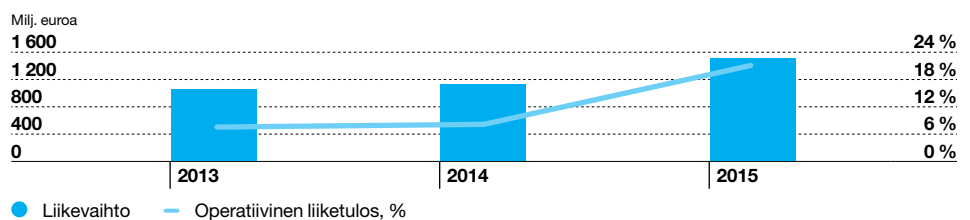
Avainluvut

Milj. euroa	2015	2014	2013
Liikevaihto	1 484	1 104	1 033
Operatiivinen liike-tulos	313	89	77
Operatiivinen ROOC	12,4 %	3,9 %	3,8 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	385	136	114
Rahavirta investointien jälkeen	187	-108	-231
Henkilöstö keskimäärin	1 655	1 569	1 537
Sellutoimitukset, 1 000 tonnia	2 499	2 076	1 864

Biomaterials-divisioonan liikevaihto kasvoi 34 % vuoteen 2014 verrattuna ja oli 1 484 milj. euroa. Kasvu johtui Uruguayssa sijaitsevan Montes del Platan sellutehtaan ansiosta kasvaneesta volyymista ja Yhdysvaltain dollarin vahvistumisesta.

Operatiivinen liike-tulos, 313 milj. euroa, kasvoi 224 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna. Kasvu johtui pääasiassa korkeammista lehtipuusellun myyntihhinnoista paikallisessa valuutassa, suotuisasta valuuttavaikutuksesta, suuremmista myyntimääristä sekä alhaisemmista puu- ja energiakustannuksista.

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Stora Enso lyhyesti
Stora Enso maailmanlaajuisesti
Kuinka luomme arvoa
Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit
Strategia
Innovaatiot
Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: BIOMATERIALS

Asiakaskokemus

Pitkällä kumppanuudella jatkuvaa kehitystä

Munksjö on maailman johtava erikoispaperiyhtiö, joka tarjoaa edistyksellisiä paperiratkaisuja teollisuuden sovelluksiin ja kuluttajille suunnattuihin tuotteisiin. Stora Enson Biomaterials-divisioona toimittaa laajan valikoiman erilaisia kuituja Munksjön paperituotteisiin. Yhteistyö on jatkunut yli 15 vuotta.

”Yksi suurimmista eduista yhteistyössämme Stora Enson kanssa on yritystemme väliset laajat ja hyvät suhteet niin ylimmässä johdossa kuin logistiikan ja teknisten palveluiden puolella. Tämä mahdollistaa tehokkaan yhteistyön”, sanoo **Anna Bergquist**, Munksjö Oy:n strateginen kehitysjohtaja.

Munksjölle on tärkeää yhteinen sitoutuminen liiketoiminnan pitkän aikavälin kehittämiseen. Toinen tärkeä asia on yhteistyökumppanin tuoma uusi osaaminen, josta molemmat osapuolet voivat hyötyä.

Stora Enson ja Munksjön yhteiset hankkeet liittyvät muun muassa tekniseen kehittämiseen ja toimitusketjun logistiikan parantamiseen.

”Stora Enso auttaa Munksjötä löytämään uudenlaisia toimintatapoja. Stora Enson hallintoimien varastojen (vendor managed inventories, VMI) käyttömahdollisuus auttaa meitä optimoimaan tuotantoamme ja Stora Ensoa optimoimaan tehtaidemme logistiikan”, Bergquist kertoo. ”Tulevaisuudessa kumppanuutemme poikii myös uusia ja parempia tapoja hyödyntää pitkiä kuituja.”

DIVISIOONAT: WOOD PRODUCTS

Wood Products

Stora Enson Wood Products -divisioonan tavoitteena on olla johtava puurakentamisen ratkaisujen tarjoaja sekä edelläkävijä innovatiivisissa puupohjaisissa ratkaisuissa. Tuotevalikoima kattaa monet kaupunkirakentamisen osa-alueet, kuten massiivipuulementit, asuntomoduulit ja puukomponentit. Tarjontaan kuuluu myös pelletit ja laaja sahatavaravalikoima. Divisioonan tarjoamat ratkaisut vastaavat korkeisiin turvallisuus-, laatu-, muotoilu- ja vastuullisuusvaatimuksiin.

Ratkaisut

- Ristiinliimattu puu (CLT)
- LVL-viilupuun, Q2/2016 alkaen
- Perinteinen sahatavara
- Teollisuuden komponentit
- Pelletit
- Rakennuspalkit ja pilarit, KVH
- Rakennusratkaisut

MYynti MUUALLA MAAILMASSA

1 %

MYynti EUROOPASSA

63 %

● Tuotantoyksikkö

MYynti LÄHI-IDÄSSÄ JA POHJOIS-AFRIKASSA

15 %

MYynti AASIAN JA TYYNENMEREN ALUEELLA

21 %

Wood Products -divisioona toimii maailmanlaajuisesti, ja sillä on yli 20 tuotantolaitosta Euroopassa.

Trendit

Puu on nousussa

Väestönkasvu, kaupungistuminen, ilmastonmuutos ja ekotietoisuus ovat vahvoja, puupohjaista rakentamista ja puupohjaisia ratkaisuja edistäviä trendejä. Kaupungit kasvavat, minkä myötä tarvitaan enemmän niin asuinrakennuksia kuin toimisto- ja liiketiloja. Kevyempien, uusiutuvien ja rakentamista helpottavien materiaalien kysyntä kasvaa.

Ympäristöystävällinen rakentaminen lisääntyy, kun tiukentuvat ympäristömääräykset vaikuttavat kaupunkisuunnittelijoiden sekä kiinteistösijoittajien ja monikansallisten suunnittelu- ja rakennusliikkeiden valintoihin. Tämä avaa mittavia liiketoimintamahdollisuuksia puulle, joka on energiatehokas, kierrätettävä ja hiilineutraali rakennusmateriaali. Lisäksi puulla on ainutlaatuisia ominaisuuksia muihin materiaaleihin verrattuna.

DIVISIOONAT: WOOD PRODUCTS

Kilpailuedut

- Laaja tuotevalikoima
- Oma globaali myynti- ja jakeluverkosto asiakkaiden palvelemiseksi
- Kehittynyt asiakaspalvelu sähköisine liiketoimintaratkaisuneen
- Laaja tuotantoverkosto: yli 20 tuotantolaitosta kymmenessä maassa
- Tehokas toimitusketju metsästä asiakkaalle asti
- Vastuullisuus koko toimitusketjussa

Tavoitteenamme on olla puurakentamisen ratkaisujen edelläkävijä. Haluamme vähentää ympäristöä kuormittavien materiaalien käyttöä ja tarjota lisäarvoa tuottavia palveluja koko toimitusketjussa.

Jari Suominen
Johtaja, Wood Products -divisioona

Strategia

Lisäarvoa raaka-aineesta lopputuotteeseen

Tullakseen johtavaksi innovatiivisten puupohjaisten ratkaisujen tarjoajaksi Wood Products -divisioonan strategiana on kasvaa niissä liiketoiminta-alueissa, joissa sillä on vahva ja kestävä markkina-asema, korkea kannattavuus ja tilaa erikoistumiselle. Strategia perustuu kilpailukykyensä säilyttäneen perinteisen sahatavaran ja CLT:n, LVL:n, teollisuuskomponenttien, pellettien sekä rakennuspilarien kaltaisten lisäarvotuotteiden integroituun tuotantoon.

Asiakslähtöisyyden, palvelun ja koko arvoketjun suorituskyvyn vahvistaminen tuovat divisioonaa lähemmäs tavoitteitaan. Jatkuva kehitystyö on keskeistä divisioonan koko toimintakulttuurille.

Muutos on käynnissä

Lähempänä tavoitteita

Wood Products -divisioona sai vuonna 2015 päätökseen useita kehittämisinvestointeja ja parannuksia, joiden tavoitteena on parantaa asiakaspalvelua. Divisioonan organisaatio järjestettiin uudelleen divisioonan strategisten tavoitteiden tukemiseksi.

Stora Enso ilmoitti helmikuussa investoivansa 43 miljoonaa euroa uuteen puisten rakennuselementtien tuotantolinjaan Varkaudessa. Investointi perustuu sorvaustekniikkaan, ja uudet tuotteet täydentävät olemassa olevaa tuotevalikoimaa. Varkauden tuleva LVL-tuotantolinja auttaa Wood Products -divisioonaa vastaamaan kaupunkirakentamisen kasvavaan tarpeeseen, palvelemaan uusia maantieteellisiä alueita ja markkinoita sekä tarjoamaan asiakkaille laajemman valikoiman puutuoteratkaisuja. Tuotannon on suunniteltu alkavan vuoden 2016 toisella neljänneksellä. Tuotantolinjan arvioitu vuosikapasiteetti on noin 100 000 m³.

Stora Enson 28 miljoonan euron investointi Puolassa sijaitsevan Murów'n sahan uudistamiseen ja kehittämiseen niin kapasiteetin kuin kilpailukykyyn osalta saatiin päätökseen, ja uusi kustannuskilpailukykyinen saha aloitti toimintansa syksyllä 2015. Loput investoinneista saadaan päätökseen vuoden 2016 toisella neljänneksellä. Sahan tuotantokapasiteetti on nyt 140 000 m³/vuoro/vuosi. Seuraavien viiden vuoden aikana Stora Enso aikoo nostaa sahan tuotantomäärän asteittain 400 000 m³:iin vuodessa.

Stora Enso lyhyesti
Stora Enso maailmanlaajuisesti
Kuinka luomme arvoa
Toimitusjohtajan katsaus

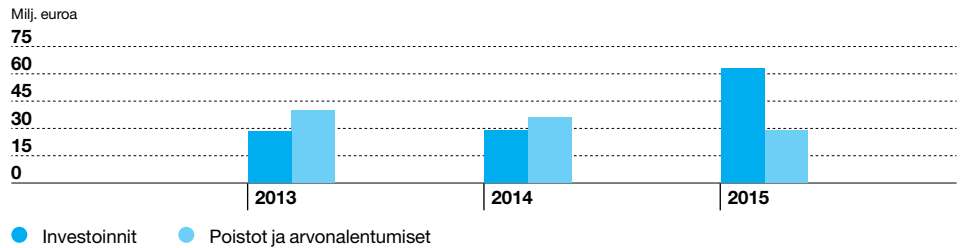
Megatrendit
Strategia
Innovaatiot
Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: WOOD PRODUCTS

Investoinnit ja poistot: Wood Products

Pälkäneen tuotantolaitos suljettiin kesäkuussa ja myytiin joulukuussa osana maaliskuussa 2015 julkistettua Suomen Rakentamisen Ratkaisut -liiketoimintayksikön toimintamallin järjeistämistä. Wood Products -divisioona jatkoi pellettiliiketoimintansa kasvattamista avaamalla uuden pellettien tuotantolinjan Ždírecin sahalla Tšekin keskiosissa.

Joulukuussa Stora Enso ilmoitti investoivansa 16 miljoonaa euroa pellettituotannon aloittamiseen sekä voimalaitoksen uudistamiseen Alan sahalla Ruotsissa. Sahaukseen integroitu pellettituotanto varmistaa parhaan laadun ja tuotannon tehokkuuden. Voimalaitosinvestointi puolestaan parantaa sahan kustannus- ja ympäristötehokkuutta. Pellettituotannon arvioidaan käynnistyvän vuoden 2017 toisella neljänneksellä. Stora Enso investoi lisäksi 10 miljoonaa euroa uuteen voimalaitokseen myös Honkalahden sahalla. Investoinnilla parannetaan yksikön kustannus- ja ympäristötehokkuutta.

Suomessa kahdeksankerroksinen puinen Puukuokka-asuinkerrostalo sai Suomen Arkkitehtiliitto SAFA:n myöntämän Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon vuonna 2015. Jyväskylässä sijaitsevassa kerrostalossa on 58 asuntoa, ja se on rakennettu Stora Enson valmistamista puisista, ristiinliimatuista tilaelementeistä (CLT). Myös muut CLT-rakennukset saivat tunnustuksia maailmanlaajuisesti, esimerkiksi Iso-Britanniassa ja Australiassa.

Puurakentamisessa mennään kohti aina vain korkeampia ja leveämpiä rakenteita, joissa käytetään raskasta sahatavaraa ja innovatiivista puuta. Puurakentaminen laajenee myös kehittyville markkinoille, joilla puun käyttö rakennusmateriaalina on vielä melko uutta.

Frank Lam, professori, puurakentaminen ja -suunnittelu, University of British Columbia

Kilpailutilanne

Puusta parempi vaihtoehto

Wood Products -divisioonassa kilpailu keskittyy paikallistasolle. Kilpailijoita ovat rakennus- ja sisustusmateriaalien valmistajat, sahayritykset ja puuteollisuudessa toimivat yritykset. Rakennusmarkkinat ovat yleisesti ottaen kasvussa, ja puun käyttö lisääntyy kohteissa, joissa on perinteisesti käytetty muita materiaaleja kuten betonia, terästä, lasia ja metallia.

DIVISIOONAT: WOOD PRODUCTS

Puiset rakennukset ja tuotteet toimivat pitkäaikaisina hiilivarastoina, sillä ne sitovat hiilidioksidia koko elinkaarensa ajan.

Innovaatio ja tulevaisuus

Vastuullista elämää edistämässä

Wood Products -divisioonan innovaatiotyö laajentaa perinteisen sahatavaran prosessikehittämisen täysin uusiin puupohjaisiin tuotteisiin ja ratkaisuihin, jotka voisivat olla toimivia vaihtoehtoja betonille, teräkselle ja muille ympäristön kannalta vähemmän kestäville materiaaleille.

Kaikki innovaatiotyö nivoutuu tiiviisti divisioonan liiketoimintaan. Vuoden 2015 aikana on kehitetty sähköisiä palveluita ja työkaluja sekä keskitytty Wood Productsin tarjoamien rakentamisen systeemien ja ratkaisujen jatkuvaan parantamiseen. Yksi esimerkki Rakentamisen Ratkaisussa tehdystä järjestelmien kehitystyöstä on uusi kestävä kehityksen mukainen konsepti nopeaan moduulirakentamiseen, mikä yhdistää korkealaatuisen puuraaka-aineen, huipputeknologian sekä tehokkaan tuotannon.

PROGRESS

Tärkeimmät saavutukset vuonna 2015

- Uuden LVL-tehtaan rakennustyöt alkoivat Varkaudessa
- Tuotannonsiirto Itävallasta Puolaan Murów'n tehtaalle
- Kasvu pelleteissä jatkui uuden Ždírecin tehtaan siivittämänä
- Asiakslähtöisyyden kehittäminen mm. sähköisten työkalujen ja palvelujen kautta

Tavoitteet ja painopisteet vuonna 2016

- Turvallisuus, tavoitteena nolla tapaturmaa
- Asiakslähtöinen kehitystyö läpi arvoketjun
- LVL-tehtaan valmistuminen ja tuotteiden lanseeraus
- Kilpailukykyisen perinteisen sahatavaran tuotantoon panostaminen Murów'n tehtaalla
- Luoda lisäarvoa asiakkaille vastuullisilla sertifioiduilla tuotteilla ja toimintoilla

Stora Enso lyhyesti
Stora Enso maailmanlaajuisesti
Kuinka luomme arvoa
Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit
Strategia
Innovaatiot
Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: WOOD PRODUCTS

Taloudellinen tulos

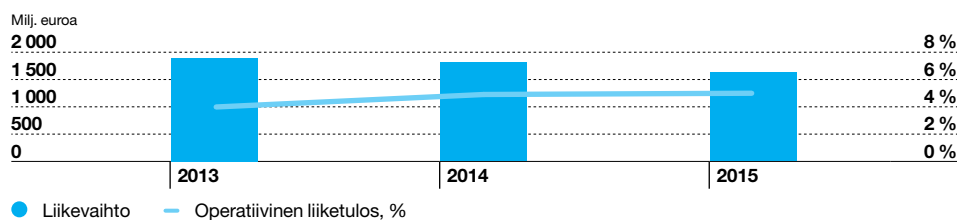
Avainluvut

Milj. euroa	2015	2014	2013
Liikevaihto	1 603	1 779	1 867
Operatiivinen liiketulos	81	89	75
Operatiivinen ROOC	15,7 %	17,3 %	13,9 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	118	86	125
Rahavirta investointien jälkeen	59	58	97
Henkilöstö keskimäärin	3 824	4 046	4 282
Puutuotetoimitukset, 1 000 m ³	4 334	4 493	4 776

Wood Products -divisioonan liikevaihto laski 10 % vuoteen 2014 verrattuna ja oli 1 603 milj. euroa. Lasku johtui pääasiassa pienemmistä toimitusmääristä Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän markkinoille sekä alhaisemmista myyntihinnoista paikallisissa valuutoissa.

Operatiivinen liiketulos oli 81 milj. euroa eli 8 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2014. Lasku johtui pääasiassa alhaisemmista myyntihinnoista paikallisissa valuutoissa. Alhaisemmat puukustannukset kumosivat vaikutuksen osittain.

Liikevaihto ja operatiivinen liiketulos

DIVISIOONAT: WOOD PRODUCTS

Asiakaskokemus

Puu tulevaisuuden rakennusmateriaalina

Stora Enso on tehnyt Trondheimissa Norjassa yhteistyötä Woodconin kanssa suuressa projektissa, joka käsittää viisi Stora Enson ristiinliimatusta puusta rakennettavaa yhdeksänkerroksista opiskelija-asuntolaa, kirjaston ja lastentarhan.

”Yhteistyömme Stora Enson kanssa on sujunut kaikilta osin hyvin. Tuotteen laatu on hyvä, ihmiset ovat päteviä, tehdas on moderni ja toimitukset ovat täsmällisiä. Yhteistyössämme on joustoa, mitä kutsuisin todelliseksi kumppanuudeksi”,

sanoo Woodconin toimitusjohtaja **Terje Strand**.

Strandilla on lähes 40 vuoden kokemus puun työstämisestä. Hänelle puu on ykkösmateriaali – ja puuratkaisuista ristiinliimattu puu yksi parhaista. Se on uusiutuva ja luonnollinen, mutta myös helppo materiaali työstää. Se antaa vapautta arkkitehtoniseen suunnitteluun, ja rakennusaikakin on suhteellisen lyhyt.

Strandin mukaan ympäristönäkökulmat ovat ihmisille entistä tärkeämpiä kaikilla

elämäntiloilla. Puurakentaminen kasvaa entisestään, ja ristiinliimatun puun rinnalle tulee muitakin massiivisia puumateriaaleja. Puuta rakennusmateriaalina pitää kuitenkin edistää laajemmin lainsäädännön ja määräysten kautta.

”Puurakentamisen tulevaisuudesta ei tarvitse unelmoida, se on jo todellisuutta. Meidän on vain keksittävä parhaat tavat hyödyntää sitä.”

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: PAPER

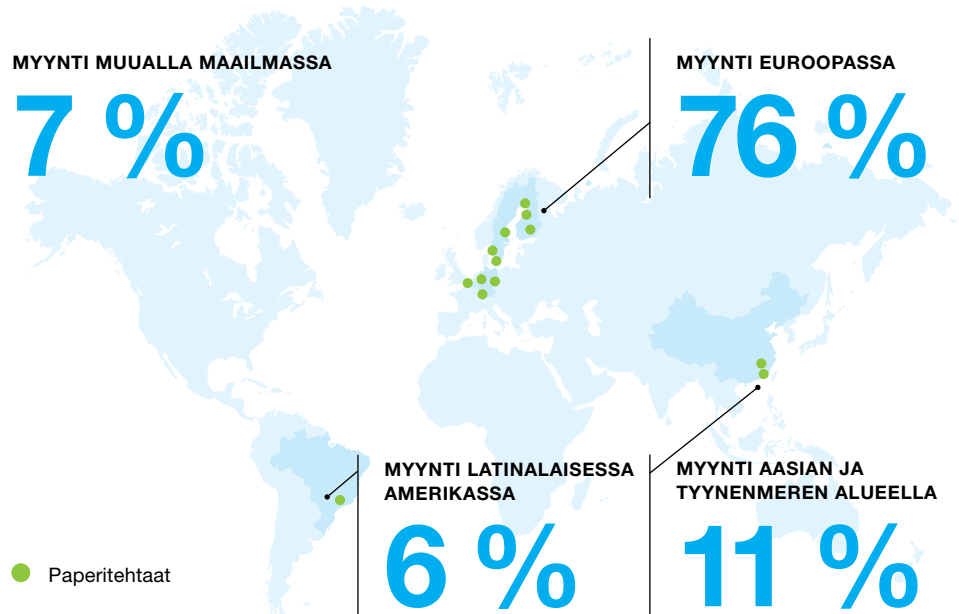

Paper

Stora Enso on Euroopan toiseksi suurin paperinvalmistaja, jolla on vakiintunut asiakaskunta ja laaja tuotevalikoima painetun viestinnän tarpeisiin ja toimistokäyttöön. Haluamme olla eturivin paperinvalmistaja ja kilpailijoitamme parempia operatiivisessa osaamisessa, asiakkaiden tarpeiden ymmärtämisessä ja kannattavuudessa. Kustantajat, jälleenmyyjät, painotalot, tukkurit, paperinjalostajat, toimistotarvikkeiden toimittajat ja muut asiakkaat hyötyvät Stora Enson laajasta sekä kierrätys- että ensikuidusta valmistettujen paperien valikoimasta ja vahvasta kokemuksesta, osaamisesta ja asiakastuesta.

Ratkaisut

- Sanomalehti- ja kirjapaperit
- Päällystämättömät aikakauslehtipaperit (SC)
- Päällystetyt paperit
- Toimistopaperit
- Tekninen asiakaspalvelu ja tukipalvelut
- Toimitusketju- ja vastuullisuusosaaminen
- Sähköiset palvelut

Stora Ensolla on 10 paperitehdasta Euroopassa ja kaksi Kiinassa. Arapotin tehtaan myynti Brasiliassa saataneen päätökseen vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Trendit

Median kulutustottumukset muuttuvat

Digitalisaatio muuttaa markkinoiden rakennetta ja vaikuttaa paperin kysyntään. Lisääntyvä digitaalisen median käyttö laskee sanomalehtipaperin kysyntää. Tablettien kaltaiset uudet laitteet taas vaikuttavat aikakauslehtien ja kirjojen kysyntään. Mainonnassa erityyppiset mainoslehtiset ja katalogit koetaan kuitenkin tehokkaana tapana saada kuluttajat liikkeisiin tai verkkokauppoihin. Tulostuspaperi myy suhteellisen hyvin, koska ihmiset tulostavat edelleen sekä toimistoissa että kotona.

Digitaalisten teknologioiden kehittyminen avaa mahdollisuuksia uusille kustannustehokkaille painomenetelmille ja tilauspalveluille. Stora Enso tutkii myös, miten teollista internetiä voisi hyödyntää tehokkuuden ja liiketoimintamallien parantamisessa.

Stora Enso lyhyesti
Stora Enso maailmanlaajuisesti
Kuinka luomme arvoa
Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit
Strategia
Innovaatiot
Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: PAPER

Kilpailuedut

- Kilpailukykyinen tuotanto ja tehokas toimitusketju
- Ensi- ja kierrätyskuidun saatavuus
- Integroitu sellu, ylijäämäenergian tehokas hyödyntäminen
- Pitkäaikaiset asiakassuhteet
- Oma myyntiverkosto
- Tuotteita pidemmälle ulottuva innovointi
- Lähes 90 prosenttia paperibrändeistä saanut ympäristömerkin

Paperiliiketoiminnassa muutos näkyy prosessien, energiatehokkuuden ja materiaaliosaamisen jatkuvana parantamisena, jotta voimme tarjota asiakkaillemme heidän tarpeisiinsa sopivia tuotteita ja palveluja. Samalla edistämme Stora Enson muiden liiketoimintojen kasvua.

Kati ter Horst
Johtaja, Paper-divisioona

Strategia

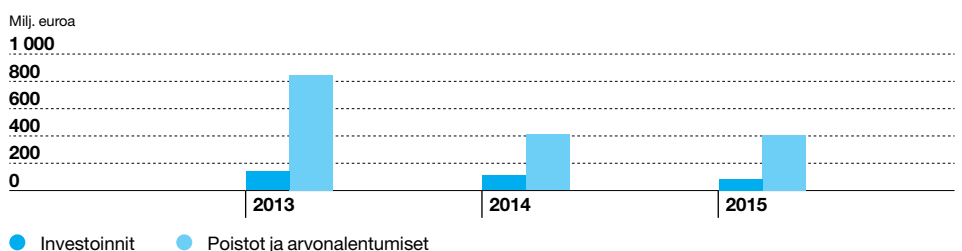
Alansa paras

Kahdella tuotesegmentillä Paper-divisioona pystyy reagoimaan ja vastaamaan markkinoiden tarpeisiin tehokkaasti. Päälystämätöntä aikakauslehti-, sanomalehti- ja kirjapaperia käyttävät pääasiassa sanomalehti- ja kirjakustantajat sekä vähittäiskauppiat ja painotalot. Päälystettyä paperia ja toimistopaperia taas käyttävät aikakauslehtikustantajat, tukkurit ja toimistotarvikkeiden toimittajat sekä kouluviikkojen ja kirjekuorien valmistajat.

Divisioonan toiminnoissa ja tuotantoverkostossa on ollut viime vuosien aikana uudelleenjärjestelyjä, ja tehokkuuden ja operatiivisen toiminnan parannukset jatkuvat edelleen. Stora Enson myynti- ja palvelutiimit tiivistävät yhteistyötä avainasiakkaiden kanssa toimitusketjun parantamiseksi ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien tai toimintamallien tunnistamiseksi.

Paper-divisioona tukee Stora Enson muutosstrategiaa, ja sen tehtävänä on luoda rahavirtaa, joka mahdollistaa Stora Enson kasvun muilla alueilla. Stora Enso kehittää paperiliiketoimintaansa paneutumalla entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin ja investoimalla prosesseihin, energiatehokkuuteen ja materiaaliosaamiseen, jotka edistävät myös konsernin muiden liiketoimintojen kasvua.

Investoinnit ja poistot: Paper

Stora Enso lyhyesti

Megatrendit

Henkilöstö ja johtajuus

Hallitus

Stora Enso maailmanlaajuisesti

Strategia

Stora Enso veronmaksajana

Johtoryhmä

Kuinka luomme arvoa

Innovaatiot

Riskienhallinta

Avainluvut

Toimitusjohtajan katsaus

Divisioonat

Konsernihallinnoinnin
pääperiaatteet

Tilintarkastuskertomus

Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: PAPER

Katalogit edistävät myyntiä: 60 % ihmisistä tekee ostoksia verkossa viikon sisällä painetun katalogin saamisesta.

Muutos on käynnissä

Vähittäiskaupan palveluksessa

Paper-divisioonan tavoitteena on parantaa kykyä kehittää innovatiivisia paperituotteita, jotka palvelevat mahdollisimman hyvin lopullista käyttötarkoitustaan. Taloudellisten ja kevyempien paperilaatujen kysyntä kasvaa erityisesti vähittäiskaupassa, sillä ne auttavat vähentämään materiaalin määrää. Myös painojälki on erinomaista ja tukee tuotekuvaa. Paper-divisioona esitteli vuonna 2015 useille asiakkailleen uuden vähittäiskaupan palvelukonseptin. Se sisältää kuusi vähittäiskaupan asiakkaille lisäarvoa tuottavaa palvelua.

Puuvapaan päällystämättömän paperin tuotanto Varkauden tehtaalla päättyi elokuun 2015 lopussa. Samalla päättyi tehtaan yli 90 vuotta kestänyt paperinvalmistusperinne. Paperikone muunnettiin 110 miljoonan euron investoinnilla ensikuitupohjaista aaltopahvin raaka-ainetta valmistavaksi koneeksi lokakuun lopussa. Ennen muunnosta Varkauden tehtaalla valmistettiin vuosittain 280 000 tonnia päällystämätöntä hienopaperia. Stora Enso toimittaa edelleen samoja paperituotteita toimistopaperiasiakkailleen kahdesta muusta puuvapaan päällystämättömän paperin tuotantolaitoksesta Veitsiluodon tehtaalta ja Ruotsin Nymöllan tehtaalta. Muutosprosessin aikana Stora Enson toimistopaperitarjontaa on optimoitu ja hienosäädetty niin, että se palvelee entistä paremmin asiakkaiden erityistarpeita.

Johtavana teollisuusmineraalien valmistajana Omya pyrkii kasvuun vahvojen ja luotettavien kumppaneiden kanssa. Omya tukee Stora Enson muutosmatkaa arvoa tuottavaksi uusiutuvien materiaalien yhtiöksi, joka keskittyy innovaatioon, vastuullisuuteen, kustannus- ja laatujohtajuuteen sekä jatkuvaan parantamiseen.

Thoralf Gliese, johtaja, Forest Products Industry, Omya International AG

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: PAPER

Vuonna 2015 saatiin päätökseen Saksassa sijaitsevan Uetersenin erikoispaperia ja päällystettyä hienopaperia valmistavan tehtaan myynti. Yritysmyyntiin myötä Stora Enson vuosittainen paperintuotantokapasiteetti pienenee noin 240 000 tonnia. Stora Enso jatkaa erikoispaperien tuotantoa Imatran tehtaallaan ja päällystetyn hienopaperin tuotantoa Oulun tehtaallaan.

Joulukuussa 2015 Stora Enso ilmoitti suunnitelmasta myydä osuutensa Brasiliassa sijaitsevasta Arapotin tehtaasta. Kaupan arvioidaan toteutuvan vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Kilpailutilanne

Kilpailuetuna vastuullisuus

Paper-divisioona on asettanut korkeat hiilidioksidipäästöjen vähennystavoitteet. Muun muassa viimeaikaiset soodakattilainvestoinnit Veitsiluodon ja Oulun tehtaalla tukevat tätä tavoitetta. Lisäksi divisioona hyödyntää täysimääräisesti tehdasinfrastruktuuriaan uusiutuvan energian ja kuitupohjaisten tuotteiden tarjoamiseksi.

Noin 90 prosenttia Stora Enson paperibrändeistä on saanut yhden tai useamman ympäristömerkin elinkaaren aikana syntyvän pienemmän ympäristöjalanjäljen ansiosta. Tuotannossa käytettävän puuraaka-aineen ja sellun alkuperä varmistetaan ulkopuolisten varmentamalla jäljitettävyyjärjestelmillä. Kolme Stora Enson paperitehtaista valmistaa paperia sataprosenttisesti kierrätyskuidusta ja yhteensä viisi tehdasta valmistaa kierrätyskuitupohjaisia paperilaatuja. Stora Enso onkin Euroopan suurimpia keräyspapereja käyttäviä yhtiöitä.

Innovaatio

Ei määrä vaan laatu

Paper-divisioonan innovaatiotyössä keskitytään operatiiviseen osaamiseen, asiakkaiden tarpeisiin sopiviin uusiin tai parannettuihin paperilaatuihin, uusiin liiketoimintamalleihin ja palveluihin, uusiin puukuitupohjaisiin tuotteisiin (muihin kuin graafisiin) sekä resurssitehokkuuden parantamiseen ja ympäristövaikutusten pienentämiseen. Paperin maailmanmarkkinoiden heiketessä on keskityttävä määrän sijasta laatuun niin asiakaslähtöisyydessä kuin arvoketjun tehokkuudessa.

Paper-divisioona esitteli vuonna 2015 toimintatavan, johon kuuluu innovaatioiden avoin jakaminen (Open Innovation). Sillä pyritään kartoittamaan asiakkaiden uudenlaisia tarpeita ja nopeuttamaan kaupallisesti lupaavimpien ideoiden kehittämistä. Ulkoiset kumppanit ja potentiaaliset asiakkaat osallistuvat innovaatioprosessiin työpajoissa, joissa esitellään lupaavia liiketoimintaimpeleitä. Vahvoista ideoista kehitetään prototyyppisiä ja pilottituotteita tai -palveluita, joita testataan todellisessa liiketoimintaympäristössä. Kaikkein lupaavimmat tuotteet tai palvelut esitellään johdolle, joka päättää lisäinvestoinneista ja prioriteeteista.

PROGRESS

Tärkeimmät saavutukset vuonna 2015

- Työturvallisuuden selkeä parantuminen
- Vähittäiskaupan asiakassegmentissä liikevaihto kasvoi uusien tuotteiden ja palvelujen avulla
- Korkea kapasiteetinkäyttöaste
- Uudenlainen lähestymistapa ideoiden kehittämiseen ja innovaatiojohtamiseen
- Varkauden paperikoneen onnistunut muunnosprosessi ja toimistopaperintuotannon optimointi Nymöllan ja Veitsiluodon tehtailla

Tavoitteet ja painopisteet vuonna 2016

- Turvallisuus, tavoitteena nolla tapaturmaa
- Kannattavuuden parantuminen
- Asiakkaisiin keskittyminen ja enemmän lisäarvoa tuottavia palveluja
- Vastuullisuuden nostaminen kilpailueduksi
- Kustannustehokkuus ja operatiivinen osaaminen

Stora Enso lyhyesti
Stora Enso maailmanlaajuisesti
Kuinka luomme arvoa
Toimitusjohtajan katsaus

Megatrendit
Strategia
Innovaatiot
Divisioonat

Henkilöstö ja johtajuus
Stora Enso veronmaksajana
Riskienhallinta
Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet

Hallitus
Johtoryhmä
Avainluvut
Tilintarkastuskertomus
Tietoja osakkeenomistajille

DIVISIOONAT: PAPER

Taloudellinen tulos

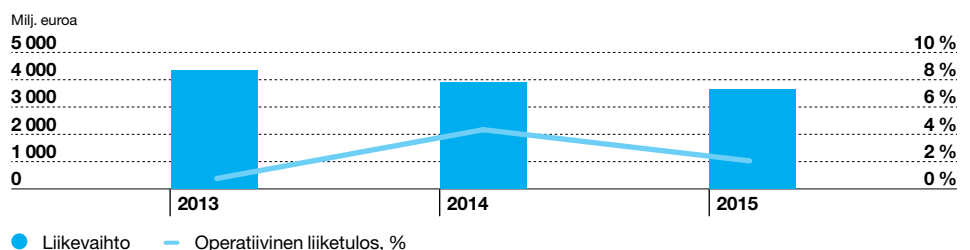
Avainluvut

Milj. euroa	2015	2014	2013
Liikevaihto	3 630	3 912	4 319
Operatiivinen liike-tulos	77	172	34
Operatiivinen ROOC	5,5 %	9,4 %	1,4 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	286	354	382
Rahavirta investointien jälkeen	201	243	248
Henkilöstö keskimäärin	6 810	7 700	8 373
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	5 778	6 006	6 525

Paper-divisioonan liikevaihto laski 7 % vuodesta 2014 ja oli 3 630 milj. euroa. Lasku johtui heikkenneestä kysynnästä ja alhaisemmista keskihinoista paikallisissa valuutoissa, Saksassa sijaitsevan Uetersenin tehtaan myynnistä vuoden 2015 alussa ja Varkauden hienopaperitehtaan muuntamisesta aaltopahvin raaka-ainetta tuottavaksi tehtaaksi syksyllä 2015. Valuuttakurssimuutokset, erityisesti Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen, kasvattivat liikevaihtoa.

Operatiivinen liike-tulos oli 77 milj. euroa ja laski 95 milj. euroa edellisvuodesta. Lasku johtui alhaisemmista myyntihinoista paikallisissa valuutoissa ja korkeammista sellukustannuksista. Valuuttakurssien vaikutus oli positiivinen ja poistot olivat pienemmät pääasiassa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisesta vuonna 2014.

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

DIVISIOONAT: PAPER

Asiakaskokemus

Kouluvihkoja digitaaliseen maailmaan

Joka vuosi miljoonat eurooppalaiset koululaiset käyttävät Hamelinin Oxford-kouluvihkoja. Hamelin on johtava toimisto-, koulu- ja taidetarvikemarkkinoille suunnattujen paperituotteiden toimittaja. Stora Enso valmistaa ympäristömerkittyä BergaWrite-toimistopaperia Hamelinille ja muille eurooppalaisille asiakkaille maailman pohjoisimmassa paperitehtaassa Veitsiluodossa.

”Aloimme ostaa paperia Enso-Gutzeitiltä 45–50 vuotta sitten, ja asiakkuus on jatkunut siitä asti”, sanoo Hamelin-konsernin hallituksen puheenjohtaja **Stéphane Hamelin**. Hän kuvailee liikesuhdetta Stora Enson kanssa avioliitoksi.

”Stora Enso on yksi Euroopan ja maailman suurimmista paperinvalmistajista. Paperi muodostaa suuren osan kustannuksistamme, ja edellytämme siksi korkealaatuisia tuotteita, erinomaista palvelua ja kilpailukykyisiä hintoja. Stora Enso täyttää nämä perusvaatimukset, ja uskon, että myös yhteiset arvot ovat luoneet perustaa pitkäkestoiselle liikesuhteelle.”

”Digitalisaatio on lisännyt joustavuuden ja innovatiivisuuden tarvetta. Olemme esimerkiksi suunnitelleet ja patentoineet vihon, jonka jokaisella sivulla on neljä tunnistetta. Älypuhelimella skannattuna sivu muuttuu hetkessä digitaaliseksi tiedostoksi. Innovaatio on mullistanut vihkomarkkinoita ja ollut myös taloudellinen menestystarina. Viime vuonna näitä vihkoja myytiin miljoona kappaletta, ja tänä vuonna kasvu oli kaksinumeroista”, Stéphane Hamelin kertoo.

Henkilöstö ja johtajuus

Stora Enson toimintakulttuurille maailmanlaajuisesti on keskeistä motivoituneet työntekijät ja oikeanlainen organisaatio – tarkoituksemme ”Toimi ihmisten ja planeetan hyväksi” ja arvojemme ”Johda” ja ”Toimi oikein” mukaisesti.

Stora Enso investoi johtajuuden kehittämiseen, sillä innostava johtajuus yhtiön kaikilla tasoilla on avainasemassa onnistumisen kulttuurin luomisessa. Tehokkaiden tiimien luomisessa tärkeinä nähdään suorituksen hallinta ja tavoitteiden asettelu. Tarkoitus onkin, että jokaiselle Stora Enson työntekijälle on määritelty selkeät tavoitteet ja että jokainen käy vuosittain kehityskeskustelun. Prosessiin kuuluu myös avoin ja säännöllinen palaute sekä viestintä esimiesten kanssa. Uskomme, että motivaation kannalta on tärkeää tuntea ylpeyttä Stora Ensosta työpaikkana. Henkilöstöön investoimisen tavoitteena on myös kasvattaa työntekijöiden halukkuutta suositella yhtiötä työnantajana.

Turvallisuus, liiketoiminnan eettisyys ja vastuullisuus ovat edelleen ensisijaisia tavoitteita. Stora Enso varmistaa, että työntekijät ovat osallistuneet Code of Conduct -toimintaohjeita koskevaan koulutukseen ja noudattavat toimintaohjeita kaikissa liiketoimintapäätöksissään.

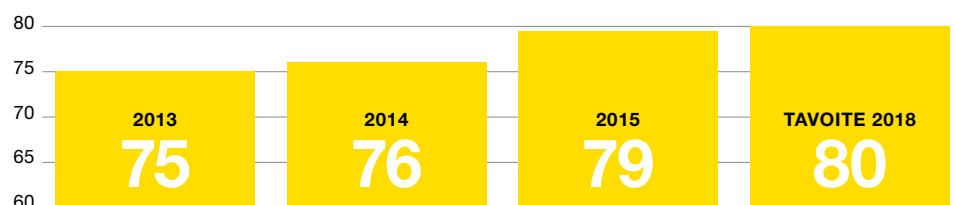
Lisätietoja aiheista löytyy englanninkielisestä Sustainability Report 2015 -julkaisusta.

Henkilöstökysely osoittaa edistystä

Stora Enso tekee vuosittain Your Voice -henkilöstökyselyn, jolla se pyrkii saavuttamaan kaikki työntekijät. Vuonna 2015 kyselyyn vastasi 91 % työntekijöistä. Sisäisenä asenteita ja ilmapiiriä mittaavana kyselynä Your Voice toimii välineenä ymmärtää ja seurata yhtiön muutosstrategian ja valittujen kehityskohteiden etenemistä sekä myös esimiehille työkaluna tiimien jatkuvaan

PROGRESS

Johtajuus

Stora Enso arvioi johtajuuden kehitystä Johtajuusindeksillä, joka saadaan vuosittaisesta henkilöstökyselystä. Indeksissä sisältyy 16 kysymystä koskien työntekijöiden odotuksia esimiestään kohtaan.

HENKILÖSTÖ JA JOHTAJUUS

“Olemme ylpeitä Your Voice -kyselytulosten myönteisestä kehityksestä. Emme kuitenkaan tyydy nykytilanteeseen, vaan haluamme edelleen parantaa tuloksia.”

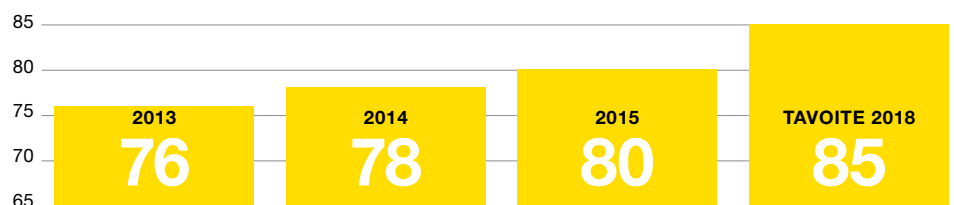
Lars Häggström
Henkilöstöjohtaja

kehittämiseen. Kaikki tärkeimmät johtajuuteen ja työntekijöiden sitoutumiseen liittyvät indeksit kyselyssä paranivat edelleen vuonna 2015.

Johtajuusindeksi muodostuu Stora Enson Your Voice -kyselyssä esitetyistä kysymyksistä, joissa keskitytään vastaajan lähimmän esimiehen toimintaan ja siihen, kuinka vastaaja kokee esimiehen kohdelleen häntä. Stora Enson johtajuutta ohjaavat viisi johtajuusteemaa, jotka otettiin käyttöön osana kattavaa räätälöityä johtajuusohjelmaa. Niiden tarkoituksena on ohjata kaikkia esimiehiä, joilla on yksi tai useampi suora alainen. Johtajuusteemat ovat asiakkaiden tarpeet, liiketoiminnan ymmärrys, ihmisten johtaminen, innostaminen ja motivointi sekä oikein toimiminen.

PROGRESS

Sitoutuminen

Stora Enso arvioi henkilöstön sitoutumista Engagement-indeksillä, joka saadaan vuosittaisesta henkilöstökyselystä. Indeksi sisältää seitsemän kysymystä koskien työntekijöiden motivaatiota, ylpeyttä ja tavoitteita.

Työntekijöiden korkea sitoutuminen vaikuttaa myös Stora Enson kykyyn luoda arvoa. Työntekijöiden sitoutumisindeksi mittaa Your Voice -vastaajien sitoutumista joukolla kysymyksiä, jotka liittyvät henkilöstön motivaatioon, ylpeyteen omasta työstään, tulevaisuudenuskoon ja tavoitteiden asetteluun.

Työntekijöiden sitoutumisindeksituloksia tukee työntekijöiden ylpeyttä Stora Ensolla työskentelystä mittaava testi: Employee Net Promoter Score (eNPS). Testissä vastaajille

HENKILÖSTÖ JA JOHTAJUUS

GROW-ohjelma on todella monimuotoinen. Osallistujien taustat vaihtelevat insinööreistä lakimieheen ja rahoitus- ja myyntipuolen ihmisiin. Tulemme ympäri maailmaa: Euroopasta, Kiinasta, Etelä-Amerikasta ja Intiasta. Tämä osoittaa, että Stora Enso arvostaa monialaista vuoropuhelua ja uskoo rajojen rikkomisen ja yhteistyön vievän yhtiötä kohti muutosta ja kehitystä.

Mia Ellilä, tuotantoinsinööri, Stora Enson Imatran kartonkitehdas; GROW-trainee

esitetään yksi kysymys, johon vastataan asteikolla 1–10. Kysymys on: ”Kuinka todennäköisesti suosittelet ystäväillesi Stora Ensoa työpaikkana?”

Employee Net Promoter Score -testissä pisteet nousevat energiasta ja ylpeydestä Stora Ensosta työnantajana, työntekijän uskosta omaan tulevaisuuteensa Stora Ensolla ja luottamuksesta johtoon. Stora Enson tavoitteena on jatkaa myönteistä kehitystä ja saavuttaa alan keskimääräinen viitearvo seitsemän vuoteen 2018 mennessä.

PROGRESS

Employee Net Promoter Score

Employee Net Promoter Score mitataan vuosittain Stora Enson henkilöstökyselyn yhteydessä kysymyksellä, kuinka todennäköisesti vastaaja suosittelee Stora Ensoa työpaikkana. Positiivinen luku osoittaa, että enemmistö suosittelee ja negatiivinen luku päinvastaista.

Tulevaisuuden johtajien joukko

Stora Enson GROW-trainee-ohjelman tarkoituksena on vahvistaa tulevaisuuden potentiaalisten johtajien joukkoa koko organisaatiossa ja vastata konsernin henkilöstörakenteeseen liittyviin haasteisiin. Ohjelmaan etsitään hiljattain valmistuneita nuoria, joilla on enintään kolmen vuoden työkokemus. Se tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden työskennellä Stora Ensossa täysipäiväisesti vakituisessa tehtävässä ja samalla osallistua ohjelmaan, jolla pyritään nopeuttamaan yrityksen muutosta.

Traineeet osallistuvat IMD-kauppakorkeakoulun (The International Institute for Management Development) huipputason strategia- ja johtajuuskursseille, johtavat tosielämän muutosprojekteja yrityksessä ja tukevat ylintä johtoa sekä suorittavat kansainvälisiä harjoittelujaksoja Stora Enson toiminnoissa. Vuoden 2015 ohjelmassa on mukana 27 harjoittelijaa 24 toimipaikassa ympäri maailmaa. Ohjelma alkoi syyskuussa 2015 ja jatkuu joulukuuhun 2016 asti.

HENKILÖSTÖ JA JOHTAJUUS

Pathbuilderit muutosagentteina

Stora Enson sisäinen kykyjenkehittämisohjelma Pathbuilders käynnistyi vuonna 2011, kun konsernin johtokunta huomasi laajemman näkemysten ja ideoiden kirjon voivan olla hyödyksi yhtiön muutosprosessissa. Pathbuilders-ohjelmasta on tullut jokavuotinen, ja se alkoi viidennen kerran syksyllä 2015.

Pathbuilders-ohjelman tarkoituksena on nopeuttaa yhtiön muutosprosessia luomalla kaksitasoinen rakenne, jossa muutosagentit työskentelevät rinnakkain linjaorganisaation kanssa. Kaikki Stora Enson organisaatiossa voivat hakea ohjelmaan. Osallistujien valinta perustuu erilaisten ajattelutapojen edistämiseen niin, että eri ikäryhmät, erityyppiset kokemukset ja kansalaisuudet ovat edustettuina. Pathbuilderit työskentelevät konsernin johtoryhmän apuna divisioonien rajat ylittävien keskeisten haasteiden parissa.

Pathbuilderit ratkovat liiketoiminnan ongelmia ja saavat samalla ainutlaatuisen mahdollisuuden itsensä kehittämiseen. Monet Pathbuilderit muuttavat ohjelman ansiosta uransa suuntaa, millä on pysyviä myönteisiä vaikutuksia sekä työntekijöihin itseensä että koko yhtiöön.

Pathbuilderit kokoontuivat Stora Enson johtoryhmän (GLT) kanssa Helsinkiin toukokuussa 2015 keskustelemaan projekteista tuloksista.

Stora Enso veronmaksajana

Stora Enson toiminnot tuottavat verojen muodossa arvoa valtioille eri puolilla maailmaa. Stora Enso maksoi julkisille sektoreille vuonna 2015 yli miljardi euroa, josta 792 miljoonaa euroa oli kerättyjä veroja.

Stora Enso raportoi vapaaehtoisesti valtioille maksamistaan maksuista tärkeimmissä toimintamaissaan, jotta konsernin arvomuodostus olisi mahdollisimman avointa ja läpinäkyvää. Tämä sidosryhmille annettu sitoumus on yhdenmukainen Stora Enson arvojen "Toimi oikein" ja "Johda" sekä tarkoituksen "Toimi ihmisten ja planeetan hyväksi" kanssa.

Stora Enson veropolitiikka

Stora Enso on sitoutunut varmistamaan, että konserni noudattaa voimassa olevia verolakeja, -sääntöjä ja -määräyksiä kaikilla lainkäyttöalueilla, joilla sillä on liiketoimintaa. Stora Enso noudattaa kansainvälisiä siirtohinnoitteluohjeita ja paikallista lainsäädäntöä. Verojen maksamisessa noudatetaan paitsi lakeja ja määräyksiä myös yhtiön arvoja, sillä meille on tärkeää toimia oikein. Pyrimme myös varmistamaan, että verostrategiamme on yhdenmukainen liiketoimintastrategiamme kanssa. Yhtiö harjoittaa verosuunnittelua vain liiketoiminnallisista syistä. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki verotusta koskevat päätökset tehdään kaupallisen toiminnan pohjalta, ja verotus on vain yksi monista tekijöistä, jotka vaikuttavat liiketoimintapäätöksiin.

Stora Ensolla on kuitenkin talouteen liittyviä vastuita yhteisöjä ja sidosryhmiä kohtaan, ja tähän vastuuseen kuuluu verokulujen hallinta. Yhtiö hyödyntääkin kohtuudella valtioiden tarjoamia verokannustimia ja verovapautuksia ja toimii suotuisan verokohtelun maissa siinä tapauksessa, että kaupallinen toiminta kyseisissä maissa on järkevää ja merkittävää.

Stora Enso toimii seuraavissa suotuisan verokohtelun maissa:

- Yhteisyritys Montes del Plata hallinnoi sellutehdasta Uruguayn erityistalousalueella.
- Stora Enson kaksi metsäyhtiötä Guangxissa Kiinassa on vapautettu yhteisöverosta ja myynnin arvonlisäverosta, ja teollisuusyhtiö voi hyödyntää alennettua verokantaa ensimmäisen 10 toimintavuoden ajan.
- Stora Enso omistaa Luxembourgin yhden pöytälaatikkoyrityksen, jonka oma pääoma on 6 miljoonaa euroa. Järjestely on jäänne aiemmasta juridisesta rakenteesta.
- Yhtiöllä on liiketoimintaa, pääasiassa myyntipalveluja, Arabiemiirikunnissa, Singaporessa ja Hongkongissa.
- Vuonna 2015 myytiin 51 %:n osuus Brittiläisillä Neitsytsaarilla toimivasta hallintayhtiöstä, joka oli tullut konsernin omistukseen Inpac International -pakkausyrityksen hankinnan kautta.

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

STORA ENSO VERONMAKSAJANA

- Logistisista ja operatiivisista syistä Brasilian ja Uruguayn yhteisyritysten tuottama sellu myydään Alankomaissa toimivan sellun hankinta- ja myyntiyhtiön kautta.

Lisätietoja: storaenso.com/investors.

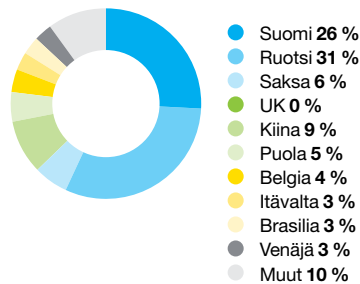
Stora Enso on sitoutunut verotusasioissa avoimuuteen, mihin kuuluu myös yhteydenpito veroviranomaisten ja muiden valtion toimijoiden kanssa. Yhtiö pyrkii työskentelemään myönteisesti, ennakoivasti ja avoimesti veroviranomaisten kanssa kaikkialla maailmassa välttääkseen riita-asiat ja varmistaakseen luottamuksen.

Stora Enson verojalanjälki

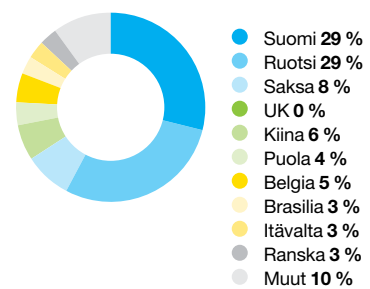
Vuonna 2015 Stora Enso maksoi 1 215 miljoonaa (1 148 milj. vuonna 2014) euroa veroja valtioille, joissa konsernilla on toimintaa. Tästä 423 (372) miljoonaa euroa oli omia veroja (maksettavat verot) ja 792 (776) miljoonaa euroa oli valtioiden puolesta kerättyjä veroja (kerätyt verot).

Maksettavat verot

2015

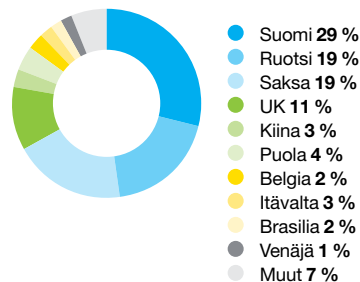

2014

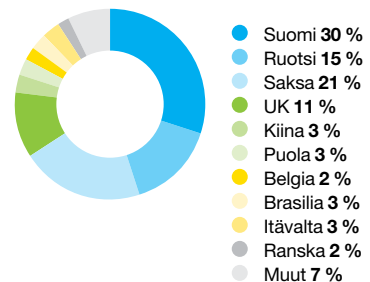

Kerätyt verot

2015

2014

STORA ENSO VERONMAKSAJANA

Tärkeimmissä toimintamaissa maksetut verot

31.12. päättyvä tilikausi

		Maksettavat verot							
		Yhteisövero		Työnantajamaksut		Operatiiviset verot		Yhteensä	
Milj. euroa	Ensisijainen toiminta	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Suomi	Tuotanto	-	-	89	95	20	14	109	109
Ruotsi	Tuotanto ja myynti	37	14	87	89	6	5	130	108
Saksa	Tuotanto ja myynti	3	-	17	21	7	7	27	28
UK	Myynti	-	-	1	1	-	-	1	1
Kiina	Myynti	4	4	13	10	20	9	37	23
Puola	Tuotanto ja myynti	10	2	4	6	6	6	20	14
Belgia	Tuotanto ja myynti	2	-	11	12	6	5	19	17
Itävalta	Tuotanto ja myynti	-	1	11	11	1	-	12	12
Brasilia	Tuotanto	2	4	3	3	9	5	14	12
Venäjä	Tuotanto ja myynti	4	2	3	2	4	3	11	7
Muut		17	12	20	21	6	8	43	41
Yhteensä		79	39	259	271	85	62	423	372

31.12. päättyvä tilikausi

		Kerätyt verot								Maksetut verot yhteensä	
		ALV ja vastaavat ¹		Ennakkonpidätykset		Muut verot		Yhteensä		2015	2014
Milj. euroa	Ensisijainen toiminta	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Suomi	Tuotanto	33	34	143	142	52	59	228	235	337	344
Ruotsi	Tuotanto ja myynti	71	37	82	82	-	-	153	119	283	227
Saksa	Tuotanto ja myynti	113	115	37	47	-	-	150	162	177	190
UK	Myynti	85	86	2	2	-	-	87	88	88	89
Kiina	Myynti	9	13	12	8	-	-	21	21	58	44
Puola	Tuotanto ja myynti	27	17	8	5	-	-	35	22	55	36
Belgia	Tuotanto ja myynti	9	8	10	11	-	-	19	19	38	36
Itävalta	Tuotanto ja myynti	8	7	14	14	-	-	22	21	34	33
Brasilia	Tuotanto	3	8	3	4	10	11	16	23	30	35
Venäjä	Tuotanto ja myynti	9	13	1	1	-	-	10	14	21	21
Muut		28	28	21	21	2	3	51	52	94	93
Yhteensä		395	366	333	337	64	73	792	776	1 215	1 148

¹ ALV, tavaroiden ja palveluiden verot ja vastaavat liikevaihtoon liittyvät verot

Stora Enso ei maksanut vuonna 2015 yhteisöveroa Suomessa edellisvuosien tappiontasauksen vuoksi. Tämä 887 (971) miljoonan euron tappiontasaus johtui lukuisista tekijöistä, kuten korkeista sulkemis- ja uudelleenjärjestelykustannuksista muutamana edeltävänä vuotena.

Kaikki Stora Enson verojalanjäljen vaikutuspiirissä olevat yritykset on konsolidoitu, tai ne ovat yhteisiä toimintoja, jotka on konsolidoitu suhteellisesti Stora Enson vähintään 50 % omistusosuuden mukaisesti. Konsolidointi koskee yrityksiä, joissa on vähintään 10 työntekijää tai joiden liikevaihto on yli 5 miljoonaa euroa (vuonna 2014 vähintään 30 työntekijää tai yli 15 miljoonan euron liikevaihto).

Jos Stora Enson kuuluva yritys on ollut saamassa ALV- tai energiaveropalautuksia

tietyssä maassa, yrityksen veromaksuiksi on kirjattu nolla.

Maksettavia veroja ovat kaikki Stora Enson maksamat verot ja veronluonteiset maksut. Veronluonteisia maksuja ovat esimerkiksi päästöoikeusmaksut tai sosiaaliturvamaksut, joita ei kerätä verojärjestelmän kautta.

Kerätyt verot ovat kaikki verot ja veronluonteiset maksut, jotka Stora Enso on kerännyt valtion puolesta, kuten työnantajamaksut sekä ALV ja vastaavat Stora Enson maksamat myyntiin liittyvät verot. Väliillisen veron maksa ostaja tai lopullinen kuluttaja.

Stora Enson verojalanjälkeen eli maksetun veron määrään vaikuttavat myös valtion kannustimet, kuten esimerkiksi alennettu verokanta tai verovapautukset. Usein valtion avustukset myönnetään kuitenkin

esimerkiksi energiankulutukseen tai suotuisiin investointeihin liittyvinä tukina, joita ei oteta huomioon verojalanjälkilaskelmissa.

Stora Enson efektiivinen tuloverokanta vuonna 2015 oli 3,8 %. Verokanta oli alhainen, koska Stora Enso ei raportoi osakkuus- ja yhteisyrityksiinsä liittyviä verokuluja konsernitilinpäätöksessä rivillä **Tuloverot**. Osakkuus- ja yhteisyritysten tulos raportoidaan rivillä **Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta**. Tämä käytäntö on IFRS:n mukainen. Mikäli osakkuus- ja yhteisyrityksiin liittyvät verot olisivat sisältyneet Stora Enson verolaskelmaan, konsernin verokanta vuonna 2015 olisi ollut noin 18 %.

Laajempi taloudellinen vaikutus

Verojalanjälki sisältää Stora Enson suorat maksut verojen muodossa valtioille eri puolilla maailmaa. Stora Enson liiketoiminta tuottaa myös laajemmin taloudellista hyötyä yhteiskunnalle.

Esimerkiksi osana muutosmatkaamme perinteisestä paperin ja kartongin tuottajasta uusiutuvien materiaalien kasvuyhtiöksi olemme muuntaneet Varkauden tehtaan hienopaperikoneen kraftlaineria valmistavaksi koneeksi. Muutoksella olemme pystyneet vastaamaan kahteen markkinatrendiin: paperin kysynnän alenemiseen ja uusiutuvan pakkauskartongin kysynnän kasvuun. Investoinnin arvo on 110 miljoonaa euroa (josta Stora Enso on saanut investointitukina 7 miljoonaa euroa), ja investoinnin ansiosta Stora Enso voi tarjota jatkossakin noin 300 suoraa työpaikkaa. Näihin työpaikkoihin liittyen Stora Enso maksaa vuosittain työnantajamaksuja ja sosiaaliturvamaksuja noin 12 miljoonaa euroa sekä operatiivisia veroja noin 11 miljoonaa euroa.

Lisäksi Stora Enso investoi 43 miljoonaa euroa uuteen puisten rakennuselementtien tuotantolinjaan Varkaudessa. Tuotannon on määrä alkua vuoden 2016 toisella neljänneksellä. Investointitukea saadaan noin 5 miljoonaa euroa. Täyden tuotantokapasiteetin saavutettuaan investointi tuo 80 uutta työpaikkaa Stora Ensolle ja kaiken kaikkiaan 150 työpaikkaa, kun mukaan lasketaan puuraaka-aineen toimittajat ja logistiikkapalvelut.

Investointien myötä Varkauden uusilla tuotantolinjoilla tarvitaan vuosittain noin kaksi miljoonaa kuutiometriä puuta, joka hankitaan pääasiassa lähialueelta. Investoinnit tuovat julkiselle sektorille hyötyä verojen muodossa, minkä lisäksi ne elvyttävät paikallista elinkeinoelämää edistämällä myönteistä investointikulttuuria ja luomalla työpaikkoja ja arvoa paikallisissa toimitusketjuissa. Yleisesti ottaen teollisuuslaitosten uudet työpaikat luovat välillisesti useita kertoja enemmän työpaikkoja alueella.

Riskienhallinta

Tehokas riskienhallinta on kilpailun kannalta välttämätöntä ja olennainen osa arvonmuodostusta. Riskienhallintaprosessi kytkeytyy siksi kiinteästi konsernin strategiseen suunnitteluun. Stora Enso on sitoutunut varmistamaan, että yhtiön toimintaan liittyvien riskien ja mahdollisuuksien järjestelmällinen ennakointi ja niihin reagointi ovat sen ydinosaamista ja olennainen osa liiketoiminnan johtamista.

Suurimpien, liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen mahdollisesti vaikuttavien riskien tunnistamiseen sovelletaan COSO-ohjeistukseen (The Committee of Sponsoring Organizations) ja Stora Enson omaan riskitilanteeseen perustuvaa johdonmukaista metodologiaa. Riskienarvioinnissa huomioidaan strategiset ja operatiiviset riskit sekä vaatimustenmukaisuuteen, rahoitusmarkkinoihin ja raportointiin liittyvät riskit mukaan lukien vastuullisuus sekä vaikutukset maineeseen. Tunnistetut riskit analysoidaan ja niiden taloudelliset ja muut vaikutukset, todennäköisyys ja perimmäiset syyt arvioidaan asianmukaisesti. Olemassa olevat riskien lieventämistoimet arvioidaan konsernin riskirekisterin luomiseksi. Riskinottohalun ylittäviin riskeihin sovelletaan erityisiä riskinkäsittelytoimia. Riskien siirtäminen vakuutusten kautta on olennainen osa Stora Enson riskienhallintaa.

Johto tutkii tunnistetut ja nousevat riskit ja seuraa suurimpien riskien lieventämistoimien etenemistä osavuosisikatsausten yhteydessä. Seuranta tukee konsernin sisäinen auditointiohjelma, jolla arvioidaan suurimpien riskien lieventämistoimien tehokkuutta. Riskienhallintaprosessin tuloksista raportoidaan säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle.

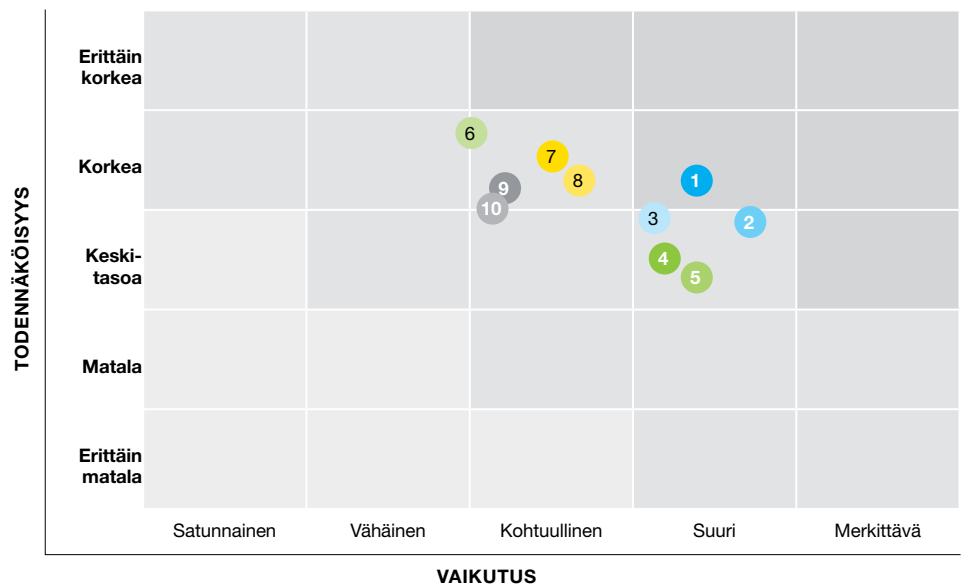
Riskikartassa ja -taulukossa on yhteenveto vuoden 2015 arvioinnissa esille tulleista riskeistä.

Riskienhallinnan periaatteet, riskienhallintaprosessi ja suurimmat riskit esitellään yksityiskohtaisemmin hallituksen toimintakertomuksessa (Financial Report 2015, Report of the Board of Directors).

RISKIENHALLINTA

Riskikartta

Suurimmat riskit vuonna 2015

Symbolit

- M** = pakolliset velvoitteet
- E** = ulkoiset tekijät
- I** = sisäiset taidot
- S** = strateginen
- O** = operatiivinen
- C** = vaatimustenmukaisuus
- F** = rahoitusmarkkinat ja raportointi
- ST** = lyhyt aikaväli
- LT** = pitkä aikaväli

Muutos vs. 2014

- ↑ kasvanut
- ↓ laskenut
- vakaa

Johdon mahdollisuus vaikuttaa

Riski	Riskiluokka	Ajanjakso	Muutos vs. 2014	Johdon mahdollisuus vaikuttaa
SUURI VAIKUTUS – KORKEA TODENNÄKÖISYYS				
1 Etiikka ja vaatimustenmukaisuus	M/C	ST	↑	
SUURI VAIKUTUS – TODENNÄKÖISYYS KESKITASOA				
2 Strategiset investoinnit	I/S/O	LT	—	
3 Makrotalous ja valuuttakurssimuutokset	E/S/F	ST	↑	
4 Ilmaston lämpeneminen	E/S	LT	↑	
5 Fuusiot, yritysostot ja -myynnit	I/S	ST	—	
KOHTUULLINEN VAIKUTUS – KORKEA TODENNÄKÖISYYS				
6 Työterveys ja -turvallisuus	I/O	ST	↓	
7 Sääntely muutokset	E/S/C	LT	↑	
8 Tuoteturvallisuus	M/O/C	ST	—	
9 Kilpailu	E/S	LT	↑	
10 Yhteisösuhteet	I/O/C	ST	↑	

RISKIENHALLINTA

1 Sääntöjen ja eettisten periaatteiden noudattaminen

Lakien ja määräysten noudattamatta jättämisellä tai kyvyttömyydellä estää Stora Enson petoksia, kartelleja, lahjontaa, eturistiriitoja ja muita väärinkäytöksiä koskevia toimintaohjeiden – kuten eettisten toimintaohjeiden, toimittajien eettisten toimintaohjeiden ja liiketoimintatapoja koskevien menettelysääntöjen – rikkomuksia voi olla vakavia seuraamuksia konsernille. Mahdollisiin seuraamuksiin lukeutuvat oikeuskäsittelyt, sakot, sopimussakot sekä sopimukselliset, taloudelliset ja maineeseen kohdistuvat vahingot.

Riskienhallinta

- Sääntöjen ja eettisten periaatteiden noudattamisen ohjelmaa, johon kuuluvat toimintapolitiikan määrittäminen, arvojen edistäminen, koulutus ja osaamisen jakaminen sekä valitusmekanismit, kehitetään ja päivitetään jatkuvasti
- Konsernin sisäinen valvontajärjestelmä ja sisäinen tarkastus
- Toimittajien toimintaohjeiden liittäminen toimittajasopimuksiin, toimittajien riskienarviointi, koulutukset, toimittajien auditointi ja mustat listat

2 Strategiset investoinnit

Strategisten projektien sovittua aikataulua myöhemmällä valmistumisella tai sovitun budjetin noudattamatta jättämisellä saattaa olla vakavia seurauksia konsernin taloudelliselle tulokselle. Merkittävät, ennakoimattomat muutokset kuluissa tai kykenemättömyys myydä suunniteltuja volyymeja tai saavuttaa suunniteltuja hintatasoja voivat estää meitä saavuttamasta liiketoimintatavoitteitamme.

Riskienhallinta

- Konsernin investointiohjeissa on määritelty investointiprosessi, sen hallinta, riskienhallintamenettelyt ja valvonta
- Esitutkimus ja toteutettavuustutkimukset
- Tarkat projektinhallintaprosessit
- Kaikkien merkittävien investointien loppuarviointi

3 Makrotalous ja valuuttakurssimuutokset

Muutokset talustilanteessa, markkinoiden tiukat korjausliikkeet, valuuttakurssien epävakaisuus, talouden krooninen epätasapaino ja kasvavien markkinoiden talouksien heikkeneminen voivat vaikuttaa kielteisesti Stora Enson tulokseen, rahavirtoihin ja taloudelliseen tilanteeseen.

Riskienhallinta

- Johtavien talousindikaattorien ja rahoitusmarkkinoiden liikkeiden jatkuva seuraaminen
- Suojataan 50 % hyvin todennäköisestä 12 kuukauden nettovaluuttavirrasta päävaluutoissa
- Valuutariskiä pienennetään rahoittamalla omaisuuseriä samassa valuutassa kuin omaisuuserä, mikäli se on taloudellisesti mahdollista

4 Ilmaston lämpeneminen

Sademäärien muutokset, taifuunit ja ankarat pakkaskaudet subtrooppisilla alueilla saattavat vahingoittaa puuviljelmää. Keskilämpötilojen nousu voi muuttaa metsien puulajeja. Leudommat talvet voivat vaikuttaa puunkorjuuseen ja puiden kuljetukseen sekä kuljetuskustannuksiin pohjoisilla alueilla. Biopolttoaineiden ja maatalousmaan lisääntyvä kysyntä saattaa rajoittaa kuidun tuottamiseen saatavilla olevaa maata ja vaikuttaa näin biomassan hintaan. Maailmanlaajuisesti kasvava veden kysyntä saattaa pitkällä aikavälillä vaikuttaa toimintaamme hankintaketjumme kautta.

Riskienhallinta

- Hiilijalanjäljen pienentäminen ilmaston lämpenemisen lieventämiseksi
- Puuviljelmien suunnittelu hallalle alttiiden alueiden välttämiseksi ja kiistoja aiheuttamattomat puunviljelyohjelmat, joilla parannetaan puiden ääriämpötilojen sietokykyä
- Metsätyyppien ja -rakenteiden monimuotoisuuden ylläpito, raaka-ainehankinnan monipuolistaminen
- Erilaisia maankäyttömuotoja yhdistävät maa- ja metsätaloukskonseptit, joilla vastataan elintarvikehintojen nousun vaikutuksiin ja kilpailuun maasta

5 Fuusiot, yritysostot ja -myynnit

Odotetun hyödyn tai arvon saamatta jäämisellä jonkin hankinnan tai omaisuuden myymisen tai uudelleenjärjestelyn yhteydessä saattaa olla vakavia taloudellisia vaikutuksia. Konsernin saatetaan katsoa olevan vastuussa hankitun liiketoiminnan aikaisemmista toimista tai laiminlyönneistä ilman riittävää valitusoikeutta. Jos konserni ei saavuta odotettua arvoa omaisuuserien myynnistä tai toimituksista, tällä saattaa olla vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinta

- Tiukat ohjeet, mukaan lukien due diligence -menettelyt, joita noudatetaan kaikkien hallituksen hyväksynnän vaativien yritysostojen arvioinnissa ja toteutuksessa

6 Työterveys ja -turvallisuus

Turvallisuuden hallinnassa epäonnistuminen voi vahingoittaa konsernin työntekijöitä tai urakoitsijoita sekä toimintojemme lähellä olevia yhteisöjä ja ympäristöä. Fyysisten vammojen, terveysvaikutusten ja ympäristövahinkojen lisäksi mahdollisia vaikutuksia ovat vahingonkorvaukset työntekijöille tai kolmansille osapuolille, konsernin maineen vahingoittuminen tai konsernin kyvyttömyys houkuttaa ja pitää ammattitaitoisia työntekijöitä. Valtion viranomaiset voivat myös väliaikaisesti sulkea yhtiön toimintoja.

Riskienhallinta

- Työterveyden ja -turvallisuuden hallinta
- Työterveys- ja -turvallisuuskäytäntö, turvallisuustyökalupakki ja turvallisuusauditoinnit
- Turvallisuustoiminnan tavoitteiden asettaminen ja toimintasuunnitelmat sekä jatkuva raportointi ja valvonta
- Koulutus ja muut aloitteet turvallisuuskulttuurin vahvistamiseksi
- Tapaturmien tutkinta ja perimmäisten syiden analysointi

7 Sääntelyn muutokset

Poliittiset tai sääntelyä, kuten esimerkiksi verotusta, koskevat muutokset voivat vaikuttaa konsernin liiketoimintoihin kaikissa konsernin toimintamaissa. Mahdollisia vaikutuksia ovat mm. kustannusten nousu ympäristövaatimusten täyttämiseksi, omaisuuserien mahdollinen pakkolunastus, rojaltien määrääminen, muut verot tai paikallista omaisuutta koskevat uudet vaatimukset. Poliittinen epävakaus voi myös johtaa kansalaislevottomuuksiin tai olemassa olevien sopimusten, korjuulupien tai maanvuokrien mitätöintiin.

Riskienhallinta

- Sääntelyn ja poliittisen tilanteen aktiivinen seuraaminen konsernin toimintamaissa

8 Tuoteturvallisuus

Tuotteitamme käytetään kuluttajille suunnatuissa neste- ja elintarvikepakkauksissa. Mahdolliset viat voivat

siten aiheuttaa terveystarpeita tai heikentää pakkausten toiminnallisia ominaisuuksia, mikä voi johtaa kalliiksi tuleviin tuotteiden takaisinvetoihin. Puutuotteitamme käytetään rakennuksissa, mikä voi johtaa tuotevastuuseen rakenteellisessa suunnittelussa, tuotteiden valinnassa tai asennuksessa mahdollisesti sattuneista virheistä.

Riskienhallinta

- Sertifioidut laatu- ja hygieniajärjestelmät
- Parannuksia tuoteturvallisuuteen ja vakiotoimintamenettelyihin
- Vastuun rajoittaminen sopimuksilla ja vakuutuksilla

9 Kilpailu

Tiukan kilpailutilanteen sekä paperi-, sellu-, pakkaus-, puutuote- ja raakapuumarkkinoiden tarjonnan ja kysynnän epätasapainon jatkuminen voi vaikuttaa markkinaosuuteen ja kannattavuuteen. Stora Enson suurimpia kilpailijoita ovat sekä suuret kansainväliset metsäyhtiöt että alueelliset ja erikoistuotteiden valmistajat.

Riskienhallinta

- Markkina-analyysit
- Kilpailijoiden aiheuttamien häiriöiden merkkien tunnistaminen
- Liiketoimintatiedon hallinta ja omaisuuserien luokittelu osana strategista suunnittelua
- Strateginen ja jatkuva keskittyminen operatiiviseen tehokkuuteen, innovaatioon, T&K-työhön ja tuotekehitykseen

10 Yhteisösuhteet

Epäonnistuminen suhteiden ylläpitämisessä paikallisyhteisöjen ja kansalaisjärjestöjen kanssa voi häiritä toimintojamme ja vaikuttaa haitallisesti konsernin maineeseen. Joissakin konsernin toimintamaissa maan ja resurssien omistusoikeudet ovat epäselviä, mistä voi mahdollisesti syntyä ongelmia.

Riskienhallinta

- Kattavat prosessit, joiden ansiosta liiketoimintayksikkömme voivat tehokkaasti hallinnoida suhteitaan paikallisyhteisöihin
- Konsernin toimintojen vaikutuspiiriin kuuluvien paikallisyhteisöjen aktiivinen osallistaminen
- Ympäristöön liittyvien ja sosiaalisten vaikutusten arviointi (Environmental and Social Impact Assessments, ESIA) tehdään kaikille uusille projekteille, joilla voi olla merkittäviä epäsuotuisia vaikutuksia paikallisyhteisöihin

Konserni- hallinnoinnin pääperiaatteet

Stora Enso Oyj:n eri johtaelinten tehtävät ja velvollisuudet määräytyvät Suomen lakien ja yhtiön hallituksen määrittelemän konsernihallinnointiohjeen periaatteiden mukaisesti. Stora Enson konsernihallinnointiohje perustuu Suomen osakeyhtiölakiin ja arvopaperimarkkinalakeihin, ja siinä on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon Nasdaq Helsinki Oy:n ja Nasdaq Tukholma AB:n arvopaperipörssien säännöt ja suositukset. Konsernihallinnointiohje on hallituksen hyväksymä.

Stora Enso noudattaa kulloinkin voimassa olevaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia ja on 1.1.2016 alkaen noudattanut vuoden 2015 hallinnointikoodia. Hallinnointikoodi löytyy osoitteesta cgfinland.fi. Stora Enson konsernihallinnointiohje noudattaa myös Ruotsin hallinnointikoodia, jonka osalta viimeisin muutettu versio astui voimaan 1.11.2015, poisluettuna Corporate Governance Report 2015 -raportin liitteessä 1 listatut poikkeukset. Poikkeukset johtuvat eroista ruotsalaisessa ja suomalaisessa lainsäädännössä, hallinnointikoodissa ja -käytännöissä, ja niiden kohdalla Stora Enso noudattaa kotimaansa käytäntöjä.

Yleiset hallinnointiasiat

Yhtiötä johtavat hallitus ja toimitusjohtaja. Muiden toimielinten tehtävänä on avustaa ja tukea johtaelinten toimintaa ja päätöksentekoa.

Hallinnointielimet

Yhtiökokous
Nimitystoimikunta

Hallitus
Talous- ja tarkastusvaliokunta – Palkitsemisvaliokunta – Vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunta

Toimitusjohtaja
Yritysetiikan ja sääntöjen noudattamista valvova toimikunta – Johtoryhmä (GLT)

Tarkastustoimikunta
Sisäinen tarkastus _____ | _____ Yhtiön tilintarkastaja

Sisäpiiri-ohjeet

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

Hallinnointielinten tehtävät ja kokoonpano

Osakkeenomistajat käyttävät osakkaiden päätösvaltaa yhtiökokouksissa. Yhtiön johtamisesta ja päätöksenteosta vastaavat toimielimet ovat hallitus ja toimitusjohtaja. Johtoryhmä tukee toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa.

Vastuu päivittäisten liiketoimintojen johtamisesta on johtoryhmän jäsenillä sekä heidän johtoryhmillään, joiden toimintaa konsernin esikunta- ja palvelutoiminnot tukevat.

Yhtiökokoukset

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain. Yhtiökokouksessa muun muassa esitellään yhtiön toimintaa, vahvistetaan edellisvuoden tilinpäätös, päätetään varojen jaosta sekä nimitetään hallituksen jäsenet ja tilintarkastaja. Yhtiökokouksessa läsnä olevat osakkeenomistajat ovat oikeutettuja käyttämään päätösvaltaa. Lisäksi osakkeenomistajat voivat käyttää yhtiökokouksessa kyselyoikeuttaan esittämällä kysymyksiä yhtiön toiminnasta johdolle sekä hallitukselle. Osakkeenomistajat käyttävät yhtiön ylintä päätösvaltaa varsinaisessa tai ylimääräisessä yhtiökokouksessa.

Osakkeenomistajien nimittämä nimitystoimikunta

Yhtiökokouksessa osakkeenomistajat nimittävät nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella päätösesityksiä, jotka koskevat:

- hallituksen jäsenten lukumäärää
- hallituksen jäseniä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkioita
- hallituksen valiokuntien puheenjohtajien ja jäsenten palkkioita.

Hallitus

Stora Ensoa johtaa yhtiön hallitus kansainvälisten hyvää hallintotapaa koskevien periaatteiden mukaisesti. Hallitukseen kuuluu 6–11 varsinaista jäsentä, jotka varsinainen yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan. Periaatteena on, että enemmistö hallituksen jäsenistä on riippumattomia yhtiöstä. Hallituksen jäsenten tulee toimia tavanomaisin kaupallisin ehdoin yhtiön ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa, ja hallituksen jäsenet ovat velvollisia ilmoittamaan tilanteista, joissa voi olla intressiristiriita.

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen palkkioista (mukaan lukien hallituksen valiokuntien jäsenten palkkiot). Hallitus valvoo Stora Enson johtoa, yhtiön toimintaa ja hallintoa sekä tekee merkittävät strategisia, investointeja, organisaatiota ja rahoitusta koskevat päätökset, sekä huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä nimittää toimitusjohtajan, talousjohtajan sekä muut johtoryhmän jäsenet. Hallitus hyväksyy yhtiön perusorganisaatorakenteen. Hallitus määrittelee toimitusjohtajan palkan, palkkiot ja muut edut, jotka julkaistaan yhtiön vuosikertomuksessa ja yhtiön kotisivuilla. Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelyään vuosittain. Lisäksi hallitus tarkastaa konsernihallinto-ohjeen vuosittain ja tekee siihen muutoksia tarvittaessa.

Hallituksen toimintaa tukevat sen talous- ja tarkastusvaliokunta, palkitsemisvaliokunta sekä vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunta.

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

KONSERNIHALLINNOINTI

Hallituksen valiokunnat

Valiokuntien toimivalta määräytyy hallituksen hyväksymän ko. valiokunnan säännön perusteella. Valiokunta arvioi toimintaansa ja työskentelyään vuosittain. Valiokunnalla on oikeus käyttää ulkopuolisia konsultteja ja asiantuntijoita tarvittaessa. Lisäksi valiokunnan jäsenillä on oikeus saada tieto kaikesta valiokunnan toiminnan kannalta tarvittavasta informaatiosta. Hallitus valitsee valiokuntien puheenjohtajat sekä jäsenet keskuudestaan vuosittain.

Talous- ja tarkastusvaliokunta

Talous- ja tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sen valvontatehtävien suorittamisessa (taloudellisen raportoinnin oikeellisuus sekä sisäinen valvonta). Valiokunta tarkastaa säännöllisesti yhtiön sisäistä valvontaa, taloudellisten riskien hallintaa ja raportointia, tilintarkastusprosessia sekä konsernihallinto-ohjetta. Lisäksi valiokunta valmistelee suosituksen emoyhtiön ja tärkeimpien konserniyhtiöiden tilintarkastajien valintaa varten.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella ja hyväksyä yhtiön ylimmän johdon nimityksiä ja palkkioasioita (mukaan lukien toimitusjohtajan palkkion arviointi sekä suositusten tekeminen), arvioida toimitusjohtajan toimintaa sekä antaa suosituksia johdon palkitsemisjärjestelmistä mukaan lukien osakesidonnaiset palkitsemisjärjestelmät. Palkitsemisvaliokunnan edustaja on läsnä varsinaisessa yhtiökokouksessa vastaamassa palkka- ja palkkioselvitykseen liittyviin kysymyksiin. Hallitus nimittää toimitusjohtajan ja päättää hänen palkka- ja palkkioasioistaan.

Vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunta

Vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunnan tehtävänä on valvoa yhtiön toimintaa vastuullisuutta ja yritysetiikkaa koskevissa asioissa, yhtiön pyrkimyksiä mallikkaan yritysvastuukansalaisuuden toteuttamiseen ja yhtiön panostusta vastuullisuuden kehitystyöhön. Valiokunta tarkistaa yhtiön vastuullisuusstrategian ja yritysetiikkaa ja sääntöjen noudattamista koskevan strategian säännöllisin väliajoin ja valvoo sen tehokasta toteuttamista hallintorakenteen mukaisesti. Työssään valiokunta huomioi myös yhtiön tarkoituksen ja arvot sekä yleiset toimintaohjeet ja liiketoimintaperiaatteet.

Yhtiön johto Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön päivittäistä hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan vastuulla ovat kirjanpidon lainmukaisuus ja luotettava taloudellisten asioiden hoito.

Hallitus hyväksyy yhtiön perusorganisaatorakenteen, mukaan lukien toimitusjohtajalle raportoitavat toiminnot. Vuoden 2015 lopussa toimitusjohtaja oli suoraan vastuussa seuraavista hänelle raportoitavista toiminnoista:

- Divisioonat (Consumer Board, Packaging Solutions, Biomaterials, Wood Products ja Paper). Toimitusjohtajalle raportoitavat segmentit olivat Consumer Board, Packaging Solutions, Biomaterials, Wood Products, Paper ja Muut.
- Talousjohtaja (laskenta ja talous, yritysjärjestelyt, sisäinen tarkastus, sijoittajasuhteet, verot, rahoitus, riskienhallinta)
- IT
- Henkilöstöhallinto

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

KONSERNIHALLINNOINTI

- Laki, lakiasiaintojohtaja
- Viestintä
- Yritysvastuu
- Hankinta
- Teknologia (Stora Enson T&K ja innovaatiot, investoinnit ja energiapalvelut)
- Puunhankinnan operaatiot Suomessa ja Ruotsissa, logistiikka, ja erityiset strategiset projektit

Toimitusjohtaja on vastuussa myös hallituksen kokousten valmistelusta. Lisäksi hän valvoo päätöksiä, jotka koskevat avainhenkilöstöä sekä muita tärkeitä operatiivisia asioita. Yksi johtoryhmän jäsenistä toimii toimitusjohtajan sijaisena siten kuin on määritelty Suomen osakeyhtiölaissa.

Johtoryhmä (GLT)

Johtoryhmän puheenjohtajana toimii yhtiön toimitusjohtaja. Toimitusjohtaja nimittää ja hallitus hyväksyy johtoryhmän jäsenet. Vuoden 2015 lopussa johtoryhmään kuuluu kolmetoista jäsentä: toimitusjohtaja, talousjohtaja (CFO) sekä divisioonien, henkilöstöhallinnon, lakiasian, viestinnän, yritysvastuun, hankinnan ja teknologian vastuulliset johtajat.

Johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa valvomaan konsernin ja divisioonien suoriutumista suhteessa sovittuihin tavoitteisiin. Johtoryhmä valvoo portfoliostrategiaa ja varmistaa konsernin varojen ja rahoituksen riittävyyden ja arvonmuodostuksen allokoinnin. Johtoryhmän vastuulla ovat myös lakisääteiseen hallintoon, sääntöjen noudattamiseen ja listattuna olemiseen liittyvät asiat ja politiikat.

Divisioonat ja muut toiminnot

Divisioonat ovat vastuussa kullekin kuuluvista liiketoiminnoista ja ovat organisoituja ja resurssoituja hoitamaan kaikkia liiketoiminnan tehtäviä. Toimitusjohtaja ohjaa divisioonaa neljännesvuosittaisissa ja tarvittaessa toteutettavissa Liiketoimintakatsauksissa sekä johtoryhmän kokouksissa.

Investointien suunnittelu toteutetaan divisioonissa, ja mikäli tietyt taloudelliset rajat ylittyvät, sitä arvioi konsernin ja divisioonien edustajista koottu investointityöryhmä teknologiajohtajan johdolla. Toimitusjohtaja on vastuussa investointeja koskevasta allokoinnista ja päätöksenteosta, kuten myös hallitukselle tehtävistä investointiesityksistä.

Innovointi on organisoitu ja toteutettu divisioonatasolla, millä pyritään korostamaan asiakas- ja markkinalähtöisyyttä. Innovaatiotoimenpiteiden kehitystä arvoidaan vuosineljänneksittäin Liiketoiminta- ja Innovaatiokatsauksissa, joihin osallistuvat toimitusjohtaja, talousjohtaja, teknologiajohtaja, divisioonien vetäjät ja divisioonan innovaatiojohtaja.

Johtoryhmä on vastuussa yhtiön yritysvastuupolitiikasta. Päivittäisten yritysvastuuasioiden hoitamisesta vastaavat yhdessä yhtiön yritysvastuu (Sustainability) -toiminto, yritysetiikkaa ja sääntöjen noudattamista valvova (Global Ethics and Compliance) -toimikunta, henkilöstöhallinto sekä divisioonat, jotka ovat vastuussa yritysvastuuasioiden operatiivisesta johtamisesta. Yritysvastuun operatiivista johtamista koordinoi vastuullisuusneuvosto, jonka jäsenet tulevat divisioonista ja muista avaintoiminnoista. Neuvosto raportoi hallituksen vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunnalle, toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle.

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

KONSERNIHALLINNOINTI

Yhtiöllä on ohjausryhmiä tietyille konsernin palveluyksiköille (logistiikka, tietohallinto, energia ja osittain puunhankinta). Ohjausryhmät koostuvat yksikköjen palveluja käyttävien divisioonien edustajista. Ohjausryhmät seuraavat ja ohjaavat kyseisten yksikköjen toimintoja.

Yhtiöllä on asianmukaiset tiedonantoperiaatteet ja -valvontatoimenpiteet, sekä prosessit neljännesvuosittaista ja muuta jatkuvaa raportointia varten.

Muut yhtiötä valvovat toimielimet Tilintarkastajat

Varsinainen yhtiökokous valitsee yhtiölle vuosittain yhden tilintarkastajan. Talous- ja tarkastusvaliokunta valmistelee tilintarkastajien valintaprosessia ja antaa varsinaisessa yhtiökokouksessa suosituksensa hallitukselle ja osakkeenomistajille tilintarkastajan valinnasta. Tilintarkastajan tulee olla KHT-yhteisö, joka nimittää päävastuullisen tilintarkastajan.

Sisäinen tarkastus

Stora Ensolla on erillinen sisäisen tarkastuksen yksikkö. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tarjota riippumattomia ja puolueettomia tarkastus- ja konsultointipalveluita, joilla tuotetaan lisäarvoa organisaatiolle ja parannetaan sen toimintaa. Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Taatakseen riippumattoman sisäisen tarkastuksen toiminnan yksikön henkilöstö raportoi sisäisestä tarkastuksesta vastaavalle johtajalle, joka toiminnallisesti raportoi talous- ja tarkastusvaliokunnalle ja hallinnollisesti talousjohtajalle (CFO). Toimitusjohtaja nimittää sisäisen tarkastuksen johtajan. Toimitusjohtaja hakee talous- ja tarkastusvaliokunnan hyväksynnän nimitykselle.

Sisäinen tarkastus tarkastaa säännöllisesti tehtaiden, tytäryhtiöiden ja muiden yksiköiden toimintaa talous- ja tarkastusvaliokunnan hyväksymän vuosittaisen riskeihin pohjautuvan tarkastussuunnitelman mukaan. Tarkastuksiin kuuluvat myös mahdolliset erityistehtävät tai -projektit johdon tai talous- ja tarkastusvaliokunnan pyynnöstä.

Yritysetiikan ja sääntöjen noudattamista valvova toimikunta

Stora Enson yritysetiikan ja sääntöjen noudattamista valvova toimikunta valvoo ja seuraa lain- ja sääntöjenmukaisuuteen liittyviä periaatteita sekä niihin liittyvien prosessien ja työkalujen käyttöönottoa ja ylläpitoa sekä liiketoiminnan periaatteisiin liittyviä konkreettisia sääntöjen noudattamisen valvonnan yleisiä asioita ja yksittäistapauksia. Yritysetiikan ja sääntöjen noudattamista valvovaan toimikuntaan kuuluvat lakiasiaintoimittaja, toimitusjohtaja, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja, sisäisen tarkastuksen johtaja sekä sääntöjen noudattamisen valvontaan erikoistunut lakimies.

Sisäpiiriohjeet

Yhtiö noudattaa voimassaolevia Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjeita. Yhtiöllä on sisäiset sisäpiiriohjeet, jotka ovat koko konsernin henkilökunnan saatavilla. Yhtiö edellyttää, että sen johto ja kaikki työntekijät toimivat sisäpiirisäännösten edellyttämällä tavalla. Kaikkea yhtiön liiketoimintaan liittyvää ei-julkista tietoa oletetaan käsiteltävän erityisen luottamuksellisena.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

Sisäisen valvonnan järjestelmä Stora Enso konsernissa perustuu COSO-organisaation (Committee of Sponsoring Organizations) julkaisemaan ohjeistukseen, joka koostuu viidestä sisäisen valvonnan keskeisestä osa-alueesta: kontrolliympäristöstä, riskien arvioinnista, kontrollitoimenpiteistä, raportoinnista ja tiedonvälityksestä sekä sisäisen valvonnan toimivuuden seurannasta. Yhtiössä taloudelliseen raportointiin liittyvä sisäinen valvonta on osa sisäisen valvonnan järjestelmää ja suunniteltu siten, että se tuottaa kohtuullisen varmuuden taloudellisen raportoinnin ja tilinpäätöksen luotettavuudesta, sekä varmistaa että nämä noudattavat sovellettavaa lakia ja säädöksiä, yleisesti hyväksytyjä kirjanpitoperiaatteita ja muita pörssinoteerattuja yhtiöitä koskevia määräyksiä.

Palkitsemisperiaatteet

Stora Enso pyrkii tarjoamaan palkitsemisen, joka motivoi, rohkaisee, houkuttelee ja sitouttaa yhtiön parhaita työntekijöitä. Palkitsemispolitiikan tehokkuutta kasvattaakseen yhtiö arvioi tarkasti palkkioiden yhdistämistä osakkeenomistajien näkökantaan ja parhaisiin markkinakäytäntöihin. Suoritukseen perustuva palkitsemiskonsepti on palkitsemisperiaatteiden peruselementti. Tärkeä kulmakivi Stora Enson suhtautumisessa palkitsemiseen on henkilöstölle tarjottujen kokonaispalkkioiden tarkasteleminen.

Stora Enson palkitsemistavat:

- Vuosittainen peruspalkka
- Muuttuvat komponentit, kuten lyhyen aikavälin palkitsemisohjelmat (raha) ja pitkän aikavälin palkitsemisohjelmat (osakkeet soveltuvin osin)
- Pitkän aikavälin työntekijäetuudet (eläke-, sairaus- ja terveysetuudet)
- Muut etuudet (auto, asuminen jne. soveltuvin osin).

Johtoryhmä tarkistaa vuosittain ylimmän johdon suoriutumisen, mahdolliset luokitukset sekä suunnitelmat seuraajista varmistaakseen globaalien, konserninlaajuisten toimintaperiaatteiden soveltamisen paikallisella tasolla.

Stora Enson palkitsemisperiaatteet ovat luettavissa kokonaisuudessaan osoitteessa storaenso.com/investors/governance/remuneration.

Lisää tietoa palkitsemisesta: Financial Report 2015, liite 7.

Stora Enson Corporate Governance Report 2015 on luettavissa kokonaisuudessaan osoitteessa storaenso.com/investors/governance.

HALLITUS

Hallitus

Gunnar Brock

- Stora Enson hallituksen puheenjohtaja maaliskuusta 2010 lähtien, jäsen maaliskuusta 2005 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.¹
- S. 1950. KTM.
- Omistaa 68 908 Stora Enson R-osaketta.

Juha Rantanen

- Stora Enson hallituksen varapuheenjohtaja maaliskuusta 2010 lähtien, jäsen maaliskuusta 2008 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.
- S. 1952. KTM.
- Omistaa 9 918 Stora Enson R-osaketta.

Anne Brunila

- Stora Enson hallituksen jäsen huhtikuusta 2013 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.
- S. 1957. KTT.
- Omistaa 12 165 Stora Enson R-osaketta.

Elisabeth Fleuriot

- Stora Enson hallituksen jäsen huhtikuusta 2013 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.
- S. 1956. KTM.
- Omistaa 12 165 Stora Enson R-osaketta.

HALLITUS

Hock Goh

- Stora Enson hallituksen jäsen huhtikuusta 2012 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.
- S. 1955. Laajempi konetekniikan kandidaatin tutkinto.
- Omistaa 17 948 Stora Enson R-osaketta.

Mikael Mäkinen

- Stora Enson hallituksen jäsen maaliskuusta 2010 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.
- S. 1956. DI.
- Omistaa 24 841 Stora Enson R-osaketta.

Richard Nilsson

- Stora Enson hallituksen jäsen huhtikuusta 2014 lähtien. Riippumaton yhtiöstä mutta ei sen merkittävästä osakkeenomistajasta johtuen työsuhteesta FAM AB:ssa.
- S. 1970. KTK.
- Omistaa 10 298 Stora Enson R-osaketta.

Hans Stråberg

- Stora Enson hallituksen jäsen huhtikuusta 2009 lähtien. Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.
- S. 1957. DI.
- Omistaa 27 726 Stora Enson R-osaketta.

¹ Hallitus on Gunnar Brockin riippumattomuutta arvioidessaan ottanut huomioon sen, että Brock toiminut hallituksessa yhtäjaksoisesti vuodesta 2005 alkaen yli kymmenen vuotta ja todennut kokonaisarvioinnin perusteella Brockin olevan riippumaton yhtiöstä.

Birgitta Kantola oli Stora Enson hallituksen jäsen maaliskuusta 2005 lähtien ja erosi tehtävästään 22.4.2015. Birgitta Kantola oli riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Riippumattomuus arvioidaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 suosituksen 10. mukaisesti. Suositus löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta cgfinland.fi. Suosituksen mukaan merkittäväksi osakkeenomistajaksi katsotaan osakkeenomistaja, jolla on vähintään 10 % kaikista yhtiön osakkeista tai niiden tuottamasta äänimäärästä tai osakkeenomistaja, jolla on oikeus tai velvollisuus hankkia vastaava määrä jo liikkeeseenlasketuista osakkeista.

Lisää tietoa hallituksesta englanniksi: storaenso.com/investors/governance/board-of-directors

JOHTORYHMÄ

Johtoryhmä

Karl-Henrik Sundström

Seppo Parvi

Juan Carlos Bueno

Johanna Hagelberg

Kati ter Horst

Lars Häggström

Jari Latvanen

Ulrika Lilja

Per Lyrvall

Markus Mannström

Noel Morrin

Gilles van Nieuwenhuyzen

Jari Suominen

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

JOHTORYHMÄ

Karl-Henrik Sundström

Toimitusjohtaja

- S. 1960. KTK. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2012 lähtien.
- Omistaa 41 799 Stora Enson R-osaketta suoraan ja 41 700 R-osaketta Alma Patria AB:n kautta (lähipiirin omistus).

Seppo Parvi

Talousjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, Suomen maajohtaja

- S. 1964. KTM. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2014 lähtien.
- Omistaa 5 440 Stora Enson R-osaketta.

Juan Carlos Bueno

Johtaja, Biomaterials-divisioona

- S. 1968. DI, tuotantotalous. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2011 lähtien.
- Ei omista Stora Enson osakkeita.

Johanna Hagelberg

Hankintatoimen johtaja

- S. 1972. Dipl. ins. (tuotantotalous). Stora Enson palveluksessa vuodesta 2013 lähtien.
- Omistaa 1 220 Stora Enson R-osaketta.

Kati ter Horst

Johtaja, Paper-divisioona

- S. 1968. MBA, International Business; KTM, markkinointi. Stora Enson palveluksessa vuodesta 1996 lähtien.
- Omistaa 9 578 Stora Enson R-osaketta.

Lars Häggström

Henkilöstöjohtaja

- S. 1968. Henkilöstön kehittämisen ja työmarkkinasuhteiden kand. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2010 lähtien.
- Omistaa 19 474 Stora Enson R-osaketta.

Jari Latvanen

Johtaja, Consumer Board -divisioona

- S. 1964. MBA, BBA. Stora Enson palveluksessa tammikuusta 2015 lähtien.
- Ei omista Stora Enson osakkeita.

Ulrika Lilja

Viestintäjohtaja

- S. 1975. KTM. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2014 lähtien.
- Omistaa 13 355 Stora Enson R-osaketta.

Per Lyrvall

Lakiasianjohtaja, Ruotsin maajohtaja

- S. 1959. Oik. kand. Stora Enson palveluksessa vuodesta 1994 lähtien.
- Omistaa 33 708 Stora Enson R-osaketta suoraan ja 1 257 R-osaketta lähipiirin kautta (puoliso).

Markus Mannström

Teknologiajohtaja (CTO)

- S. 1963. DI, paperiteknologia. Stora Enson palveluksessa vuodesta 2001 lähtien.
- Omistaa 18 860 Stora Enson R-osaketta.

Noel Morrin

Yritysvastuujohtaja

- S. 1958. Kemian ja biologian kand. Stora Enson palveluksessa huhtikuusta 2015 lähtien.
- Omistaa 5 970 Stora Enson R-osaketta.

Gilles van Nieuwenhuyzen

Johtaja, Packaging Solutions -divisioona

- S. 1959. Maisterintutkinto sovelletusta fysiikasta ja MBA-tutkinto INSEAD:ista. Stora Enson palveluksessa maaliskuusta 2015 lähtien.
- Ei omista Stora Enson osakkeita.

Jari Suominen

Johtaja, Wood Products -divisioona

- S. 1969. KTM. Stora Enson palveluksessa vuodesta 1995 lähtien.
- Omistaa 15 540 Stora Enson R-osaketta.

Juha Vanhainen, Johtaja, energia, logistiikka, Suomen ja Ruotsin puunhankinta, oli johtoryhmän jäsen 15.3.2015 asti.
Terhi Koipijärvi, Yritysvastuujohtaja (väliaikainen), oli johtoryhmän jäsen 31.3.2015 asti.

Lisää tietoa johtoryhmästä englanniksi: storaenso.com/investors/governance/group-leadership-team

Avainluvut

Hallituksen toimintakertomus sekä konsernitilinpäätös liitetietoineen on kokonaisuudessaan julkaisussa Financial Report 2015, joka on saatavilla osoitteessa storaenso.com/annualreport. Oheiset tiedot ovat otteita Financial Reportista.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2015	2014
Liikevaihto	10 040	10 213
Liiketoiminnan muut tuotot	128	168
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	18	3
Biologisten hyödykkeiden nettomuutos	-89	-114
Materiaalit ja palvelut	-6 008	-6 244
Toimituskulut ja komissiot	-970	-939
Henkilöstökulut	-1 313	-1 383
Liiketoiminnan muut kulut	-503	-625
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	519	87
Poistot ja arvonalentumiset	-763	-766
Liiketulos	1 059	400
Rahoitustuotot	25	79
Rahoituskulut	-270	-359
Tulos ennen veroja	814	120
Tuloverot	-31	-30
Tilikauden tulos	783	90
Jakaantuminen:		
Emoyhtiön omistajille	807	99
Määräysvallattomien omistajien osuus	-24	-9
Tilikauden tulos	783	90
Osakekohtainen tulos		
Laimentamaton ja laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	1,02	0,13

Oheiset tiedot ovat peräisin yhtiön tilintarkastetusta tilinpäätöksestä, joka on saatavilla yhtiön verkkosivuilla.

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

AVAINLUVUT

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2015	2014
Tilikauden tulos	783	90
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattiset tappiot ja voitot	77	-100
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-36	17
	41	-83
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Osakkuus- ja yhteisyritysten muiden laajan tuloksen erien osuus, joka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	5	-17
Oman pääoman nettoinvestointien muuntoerot	28	63
Määräysvallattomien omistajien osuuden muuntoerot	6	14
Nettosijoitusten suojaukset	-33	8
Rahavirran suojaukset	60	-74
Määräysvallattomien omistajien osuudet rahavirran suojauksista	1	-1
Myytavissä olevat sijoitukset	-327	96
Tuloverot eristä, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	-8	8
	-268	97
Laaja tulos yhteensä	556	104
Jakaantuminen:		
Emoyhtiön omistajille	573	100
Määräysvallattomien omistajien osuus	-17	4
Laaja tulos yhteensä	556	104

Oheiset tiedot ovat peräisin yhtiön tilintarkastetusta tilinpäätöksestä, joka on saatavilla yhtiön verkkosivuilla.

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnonin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

AVAINLUVUT

KONSERNIN TASE

Milj. euroa	31.12.	
	2015	2014
Varat		
Liikearvo	O 248	242
Muut aineettomat hyödykkeet	O 156	157
Aineelliset hyödykkeet	O 5 627	5 419
	6 031	5 818
Biologiset hyödykkeet	O 640	643
Päästöoikeudet	O 20	27
Osakkuus- ja yhteisyritykset	O 1 570	1 056
Myytavissä olevat sijoitukset: noteeratut arvopaperit	I 28	30
Myytavissä olevat sijoitukset: korottomat	O 131	444
Pitkäaikaiset lainasaamiset	I 68	70
Laskennalliset verosaamiset	T 246	259
Muut pitkäaikaiset varat	O 63	85
Pitkäaikaiset varat	8 797	8 432
Vaihto-omaisuus	O 1 373	1 403
Verosaamiset	T 6	8
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	O 1 324	1 484
Korolliset saamiset	I 53	74
Rahavarat	I 808	1 446
Lyhytaikaiset varat	3 564	4 415
Varat yhteensä	12 361	12 847
Oma pääoma ja velat		
Osakepääoma	1 342	1 342
Ylikurssirahasto	77	77
Omat osakkeet	-	-
Käyvän arvon rahasto	-12	265
Kertyneet muuntoerot	-147	-149
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	633	633
Kertyneet voittovarot	2 688	2 803
Tilikauden tulos	807	99
Emoyhtiön osakkeenomistajille kohdistuva oma pääoma	5 388	5 070
Määräysvallattomien omistajien osuus	125	167
Oma pääoma yhteensä	5 513	5 237
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät varaukset	O 378	483
Muut varaukset	O 112	159
Laskennalliset verovelat	T 252	264
Korollinen pitkäaikainen velka	I 3 342	3 530
Muut korottomat velat	O 49	47
Pitkäaikaiset velat	4 133	4 483
Korollisten velkojen lyhennyserät	I 228	611
Korolliset velat	I 626	751
Käytössä olevat luottolimitit	I 1	2
Muut varaukset	O 48	82
Muut korottomat velat	O 1 765	1 631
Verovelat	T 47	50
Lyhytaikaiset velat	2 715	3 127
Velat yhteensä	6 848	7 610
Oma pääoma ja velat yhteensä	12 361	12 847

O-kirjaimella merkityt erät sisältyvät sidottuun pääomaan. I-kirjaimella merkityt erät sisältyvät korollisiin nettovelkoihin. T-kirjaimella merkityt erät sisältyvät nettoverovelkaan. Oheiset tiedot ovat peräisin yhtiön tilintarkastetusta tilinpäätöksestä, joka on saatavilla yhtiön verkkosivuilla.

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnoinnin pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

AVAINLUVUT

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2015	2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	783	90
Tulos muista laajan tuloslaskelman eristä	-11	-
Oikaisuerät:		
Verot	31	30
Poistot ja arvonalentumiset	763	766
Biologisten hyödykkeiden arvonmuutos	89	114
Osakekannustimien ja optioiden suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos	6	10
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-519	-87
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja sijoitusten myyntivoitot/-tappiot	1	-16
Nettorahoituserät	245	280
Muut oikaisut	-16	-11
Osinkotuotot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	32	19
Saadut korot	18	22
Maksetut korot	-191	-200
Muut rahoituserät, netto	-78	-34
Maksetut tuloverot	-78	-39
Nettokäyttöpääoman muutos ilman ostettuja tai myytyjä liiketoimintoja	141	-56
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	1 216	888
Investointien rahavirta		
Ostetut tytäryritysten osakkeet sekä liiketoimintakaupat, vähennettynä hankituilla rahavaroilla	-	-16
Osakkuus- ja yhteisyrityksosuuksien hankinnat	-1	-97
Myytavissä olevien rahoitusvarojen hankinnat	-14	-9
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-879	-719
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin	-77	-68
Tuotot tytäryritysten osakkeiden ja liiketoiminnan myynnistä vähennettynä myydyillä rahavaroilla	-10	72
Tuotot osakkuus- ja yhteisyritysten osakkeiden myynnistä	-	61
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä saadut tuotot	27	14
Pitkäaikaisten saamisten nettomuutos	5	16
Investointeihin käytetyt nettorahavarat	-949	-746
Rahoituksen rahavirta		
Uusien pitkäaikaisten lainojen nostot	435	166
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-1 181	-922
Lyhytaikaisten lainojen muutos	46	17
Maksetut osingot	-237	-237
Tytäryrityksosuuksien myynti määräysvallattomille omistajille	-	7
Määräysvallattomien omistajien oman pääoman ehtoiset sijoitukset vähennettynä osingoilla	10	94
Omien osakkeiden ostot	-6	-4
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat	-933	-879
Rahavarojen nettomuutos	-666	-737
Muuntoerot	29	120
Rahavarat tilikauden alussa, netto	1 444	2 061
Rahavarat tilikauden lopussa, netto	807	1 444
Rahavarat tilikauden lopussa	808	1 446
Käytössä olevat luottolimiitit vuoden lopussa	-1	-2
Rahavarat tilikauden lopussa, netto	807	1 444

Oheiset tiedot ovat peräisin yhtiön tilintarkastetusta tilinpaatoksesta, joka on saatavilla yhtiön verkkosivuilla.

Tilintarkastuskertomus

Stora Enso Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Stora Enso Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, taseen, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitiilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitiilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisällyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitiilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitiilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 4. helmikuuta 2016

Deloitte & Touche Oy

KHT-yhteisö

Jukka Vattulainen

KHT

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

Tietoa osakkeenomistajille

Varsinainen yhtiökokous

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 28.4.2016 klo 16.00 Marina Congress Centerissä, Katajanokanlaituri 6, Helsinki.

Hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan, joka aikoo osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan, tulee olla merkittynä väliaikaisesti Stora Enson osakasluetteloon täsmäytyspäivänä 18.4.2016. Ohjeet yhtiökokoukseen ilmoittautumisesta annetaan kokouskutsussa, joka on nähtävillä osoitteessa storaenso.com/agm.

Osingonmaksu

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 0,33 euroa osakkeelta. Euroclear Sweden AB hoitaa osingonmaksun Euroclear Swedeniin rekisteröidyille osakkeille ja suorittaa maksun Ruotsin kruunuina. Citibank, N.A. (Citi) hoitaa osingonmaksun Citi:n hallinnoimien ADR-todistusten haltijoille ja suorittaa maksun Yhdysvaltain dollareina.

Taloudellisen informaation jakelu

Stora Enson vuosikertomus 2015 muodostuu neljästä erillisestä julkaisusta: Progress Book, Financial Report, Sustainability Report ja Corporate Governance Report.

Progress Book 2015 julkaistaan englanniksi, suomeksi ja ruotsiksi ja postitetaan niille Euroclear Finlandissa ja Euroclear Swedenissä rekisteröidyille osakkeenomistajille, jotka ovat sitä pyytäneet. Progress Bookin voi ladata PDF-tiedostona yhtiön internetsivuilta.

Financial Report 2015 julkaistaan englanniksi, ja sen voi ladata PDF-tiedostona yhtiön internetsivuilta. Yhtiön internetsivuilta löytyy myös virallinen

Yhtiökokous ja osingonmaksu vuonna 2016

18. HUHTIKUUTA	Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä
28. HUHTIKUUTA	Varsinainen yhtiökokous
29. HUHTIKUUTA	Osingon irtoamispäivä
2. TOUKOKUUTA	Osingonmaksun täsmäytyspäivä
10. TOUKOKUUTA	Osingonmaksu

Julkaisuajat 2016

4. HELMIKUUTA	Tilinpäätöstiedote vuodelta 2015
VIIKKO 7	Vuosikertomus 2015
28. HUHTIKUUTA	Osavuositarkastus tammi–maaliskuulta
21. HEINÄKUUTA	Osavuositarkastus tammi–kesäkuulta
25. LOKAKUUTA	Osavuositarkastus tammi–syyskuulta

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

suomenkielinen tilinpäätös, englanninkielinen käännös emoyhtiön tilinpäätöksestä ja lista merkittävimmistä tytäryhtiöistä.

Sustainability Report 2015 julkaistaan englanniksi, ja sen voi ladata PDF-tiedostona yhtiön internetsivuilta.

Corporate Governance Report 2015 julkaistaan englanniksi ja sen voi ladata PDF-tiedostona yhtiön internetsivuilta. Yhtiön internetsivuilla on saatavissa myös raportin suomenkielinen käännös.

Osavuosisikatsaukset julkaistaan englanniksi, suomeksi ja ruotsiksi yhtiön internetsivuilla, josta ne voi ladata PDF-tiedostoina.

Taloudellisen informaation postituslistat

- Suomalaiset ja ruotsalaiset osakkeenomistajat: Osoitteenmuutokset päivittyvät automaattisesti Suomen ja Ruotsin väestötietorekistereistä. Pyynnöt listalle lisäämisestä tai sieltä poistamisesta voi lähettää sähköpostiosoitteeseen group.communications@storaenso.com, postiosoitteeseen Stora Enso Oyj, Communications, PL 309, 00101 Helsinki tai puhelimitse 02046 131.
- Rekisteröidyt ADR-todistusten haltijat voivat ottaa yhteyttä Citi:in. Hallintarekisteröidyt ADR-todistusten haltijat voivat ottaa yhteyttä välittäjiinsä.
- Muut sidosryhmät: katso yhteystiedot suomalaisten ja ruotsalaisten osakkeenomistajien kohdalta.

Tietoja ADR-todistusten haltijoille (American Depositary Receipts, ADRs)

Osinkojen jälleensijoitus- ja uusien osakkeiden suoraosto-ohjelmaa hallinnoi Citibank, N.A. (Citi). Ohjelman ansiosta nykyisten ADR-todistusten haltijoiden ja ensi kertaa Stora Enson osakkeisiin sijoittavan on vaivatonta lisätä omistustaan Stora Ensossa. Ohjelmaan osallistuva voi joko sijoittaa hänelle maksetut varat tai mahdollisesti muita varoja ADR-muotoisiin osakkeisiin. Ohjelma koskee ainoastaan Yhdysvaltain kansalaisia. Lisätietoja Stora Enson ADR-ohjelmasta osoitteessa citi.com/DR.

Yhteystiedot Stora Enson ADR-todistusten haltijoita varten

Citibank Shareholder Services
Computershare
P.O. Box 43077
Providence, Rhode Island 02940-3077
Sähköposti: citibank@shareholders-online.com
Maksuton puhelinnumero (ainoastaan USA:ssa): (877)-CITI-ADR
Suoravalinta: (781) 575-4555

Yhteystiedot

Ulla Paajanen-Sainio

Sijoittajasuhdejohtaja
Stora Enso Oyj
PL 309, 00101 Helsinki
puh. 02046 21242, ulla.paajanen-sainio@storaenso.com

Stora Enso lyhyesti	Megatrendit	Henkilöstö ja johtajuus	Hallitus
Stora Enso maailmanlaajuisesti	Strategia	Stora Enso veronmaksajana	Johtoryhmä
Kuinka luomme arvoa	Innovaatiot	Riskienhallinta	Avainluvut
Toimitusjohtajan katsaus	Divisioonat	Konsernihallinnon pääperiaatteet	Tilintarkastuskertomus
			Tietoja osakkeenomistajille

Miksi sijoittaa Stora Ensoon?

Stora Enso on johtava uusiutuvien ratkaisujen tarjoaja pakkausmateriaaleissa, biomateriaaleissa, puutuotteissa ja paperissa. Markkinamme ovat maailmanlaajuiset. Stora Enso on muutosmatkalla perinteisestä paperi- ja kartonkivalmistajasta uusiutuvien materiaalien kasvuyhtiöksi.

KESKEISET KILPAILUETUMME OVAT:

- Painopiste siirtynyt koneinvestoinneista myyntiin ja asiakaslähtöisyyteen
- Innovatiivinen puuraaka-aineen käyttö ja uudet sovellukset
- Investoimme kasvumarkkinoihin: keskitymme pakkausratkaisuihin, biomateriaaleihin ja puutuotteisiin
- Kassavirtaa tuottava paperiliiketoiminta
- Vastuullisuus keskeisenä osana liiketoimintaa

Konsepti, suunnittelu ja kuvitukset: Milton Oy

Valokuvat: Lasse Arvidson, Petri Artturi Asikainen, Markus Bullik, Franck Media / Pentti Pällijeff, Carlos Franco, Malcolm Fraser Architects / Angus Bremner, Tom Grill, Seppo Kaksonen, Kaapo Kamu, Suvi-Tuuli Kankaanpää, Katri Kapanen, Krista Keltanen, Tuukka Koski, Aleksi Koskinen, Jakub Kriško, Carita Kurvi, Veikko Kähkönen, Vesa Laitinen, Maria Mattemäki, Felix Odell, Niklas Palmklint, Serny Pernebjerg, Jukka Rapo, Martin Sommerschild, Mikael Strinnhed, Christian Stummer, Riitta Supperi, Stefan Tell, Adobe Stock, Fotolia, Getty Images, Scala photography, Shutterstock, sidosryhmien omia kuvia ja Stora Enson kuvapankin kuvia.

Tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita, kuten markkinoiden oletettuun kasvuun ja kehitykseen liittyvät lausumat ja muut kasvu- ja tuottavuusolettamat sekä lausumat, jotka alkavat ilmaisulla "usko", "olettaa", "odottaa", "ennustaa" tai muilla vastaavilla ilmaisuilla, ovat tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja Yhdysvaltain vuoden 1995 Arvopapereita Koskevien Oikeudenkäyntien Uudistamisesta annetun lain (The United States Private Securities Litigation Reform Act of 1995) tarkoittamalla tavalla. Koska nämä lausumat perustuvat nykyisiin suunnitelmiin, arvioihin ja ennusteisiin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että tulokset poikkeavat merkittävästi niistä koskevista arvioista. Tällaisia tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitettyjä tekijöitä, jotka saattavat merkittävästi muuttaa tuloksia, voivat muuan muassa olla: (1) toiminnalliset tekijät, kuten jatkuva menestys tuotannollisessa toiminnassa ja siinä saavutettava tehokkuus, jatkuvat saavutukset tuotekehityksessä, konsernin tavoittelemien asiakkaiden kyky hyväksyä uusia tuotteita ja palveluita, voimassaolevien ja uusien yhteistyösopimusten mukanaan tuoma menestys, muutokset liiketoiminnan strategioissa, kehityssuunnitelmissa tai tavoitteissa, muutokset konsernin patenttien tai muiden tekijänoikeuksien antamassa suojassa sekä pääoman saatavuus hyväksyttävillä ehdoilla; (2) teollisuuden yleiset olosuhteet, kuten tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailun kovuus, konsernin tuotteiden markkinahinnat maailmalla nyt ja tulevaisuudessa sekä niihin liittyvät hintapaineet, raaka-aineiden hintavahtelut, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne sekä mahdollisten uusien kilpailevien tuotteiden ja teknologioiden kehittäminen kilpailijoiden toimesta; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten talouskasvu konsernin tärkeimmillä markkina-alueilla sekä valuuttakurssi- ja korkotasovaihtelut.

Progress Book

Osa Stora Enson
vuosikertomusta 2015

[Stora Enso lyhyesti](#)

[Megatrendit](#)

[Henkilöstö ja johtajuus](#)

[Hallitus](#)

[Stora Enso maailmanlaajuisesti](#)

[Strategia](#)

[Stora Enso veronmaksajana](#)

[Johtoryhmä](#)

[Kuinka luomme arvoa](#)

[Innovaatiot](#)

[Riskienhallinta](#)

[Avainluvut](#)

[Toimitusjohtajan katsaus](#)

[Divisioonat](#)

[Konsernihallinnoinnin
pääperiaatteet](#)

[Tilintarkastuskertomus](#)

[Tietoja osakkeenomistajille](#)

Stora Enso Oyj

PL 309

00101 Helsinki

Katuosoite: Kanavaranta 1

Puh. 02046 131

Stora Enso AB

P.O. Box 70395

SE-107 24 Stockholm, Sverige

Katuosoite: World Trade Center

Klarabergsviadukten 70

Tel. +46 1046 46 000

storaenso.com

group.communications@storaenso.com